

M A R M O R
S A N D V I C E N S E

C V M

COMMENTARIO ET NOTIS

IOANNIS TAYLORI

LL.D.

COLLEGII D. IOANNIS CANT.

SOCII.

CANTABRIGIAE

TYPIS ACADEMICIS EXCVDEBAT IOS. BENTHAM.

M.DCC.XL.III.

Prostant Exemplaria apud *G. Thurlbourn* Cantabrigiae.

Inmys, Manby, Whiston, Batburst, Vaillant Londini.

LECTORI ERVDITO

SALVTEM.

TRADO Tibi in manus, Lector beneuole et erudite, MARMOR SANDVICENSE, Monumentorum fere omnium, quae hodie leguntur, et literarum genere, et nouitate exarandi, et certissimis vetustatis indiciis longe commendatissimum. Illud Athenis repertum VIR ILLVSTRISSIMVS, cuius sub nomine et auspiciis iam sinceriolem consequitur diuturnitatem, A. MDCCXXXIX. peregre rediens secum in Angliam aduexit; in aere deinceps quam accuratissime descriptum, meisque, quas lecturus es, obseruationibus illustratum iri voluit. Nolui certe meam opellam deesse, tali potissimum Viro hortante, cuius inter postremas laudes olim recensetur, potuisse eum cum fructu, non solum proprio, verum etiam publico, peregrinari.

In

LECTORI.

In hoc Commentario debeo multum humanitati et ingenio viri doctissimi THOMAE DAMPIER, Collegii Regalis in Academia nostra Socii: multum etiam IACOBI MERRICK, Oxoniensis, eximii Iuuenis, et singularissima in cultioribus literis maturitate. Quorum vterque in suis commentationibus cum multa mecum communiter animaduertit, si quid tamen in ea re inesse laudis putent, tum plurima etiam a me praetermissa submonuit, quod ego vel in prima et humanitatis et laudis parte pono, vt non dissimularem.

Vale.

Dabam Cantabrigiae
Mense Maio
M.DCC.XL.III.

IS SANDVICENSIS
CIES ANTERIOR.

ΝΕΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΑΠΟ ΚΑΛΛΕΟ ΑΡΧΟΝΤΟΣ ΜΕΧΡ
ΤΟ ΕΠΙΡΡΠΟ ΔΑΜΑΝΤΟΣ ΑΡΧΟΝΤΟΣ ΑΘΗΝΗΣ Ι
ΑΡΧΟΝΤΟΣ ΜΕΧΡΙ ΤΟ ΘΑΡΓΗ ΔΙΩΝΟΣ ΜΗΝΟΣ
ΡΟΝΟΝΟΣ ΟΝΕ ΚΑΣΤΟΣ ΑΥΤΩΝ ΗΡΧΕΝΟΙ ΣΔΙΟ
ΜΒΩΝ ΙΔΗΣ ΕΓΡΑΜΜΑΤΕΥΕΝ ΑΠΟ ΧΑΡΙΣ ΑΝΔΡ
ΓΕΝΟΣ ΑΧΑΡΝΕΥΣ ΜΕΧΡΙ ΤΟ ΕΚΑΤΟΜΒΑΙΩΝΟ
ΝΤΟΣ ΑΡΧΟΝΤΟΣ ΣΩΣΙΓΕΝΗΣ ΣΩΣΙΑ ΔΟΕΥ ΠΕ
ΛΕΟ ΑΡΧΟΝΤΟΣ ΕΠΙΓΕΝ . . . ΕΤΑΓΕΝΟΣ ΕΚΚΟ
ΜΟΜΑΡΑΘΩΝΙΟΣ Ε . . . ΡΑ . . . ΣΜΕΝΕΣ ΤΡΑΤΟ Π
ΩΝ . . . ΤΟ ΚΟΑ ΠΕΔΟ . ΑΝ ΜΥΚΟΝΙΟΙ ΧΗΗ Δ ΣΥΡ
Ι . . . Η Δ Δ Ρ Π Π (Σ Ε Ρ Ι Φ Ι Ο Ι Χ Η Η Σ Ι Φ Ν Ι Ο Ι
Η Ι Χ Χ Η Η Η Η Η Δ Δ Ο Ι Ν Α Ι Ο Ι Ε Ξ Ι Κ Α Ρ Ο Χ
Η Η . . . Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Τ Ο Κ Ο Π Α Ρ Α Τ Ω Ν Π Ο Λ Ε Ω Ν Τ Τ Τ
Ο Ι . Ε Τ Ω Ν Ι Δ Ι Ω . Τ Ο Τ . Κ Ο Α Π Ε Δ Ο Σ Α Ν Α Ρ Ι Σ Τ Ω
Ρ Ο Δ Η Λ Ι Ο Η Η Η Η Α . Τ Τ Σ Ι . Ε Ω Σ Δ Η Λ Ι Ο Σ Υ Π Ε Ρ
Κ Λ Ε Η Σ Δ Η Λ Ι Ο Σ Η Η Η Α Γ Α . . Κ Λ Ε Η Σ Δ Η Λ Ι Ο Σ Υ Π
Θ Ε Ο Γ Ν Η Τ Ο Σ Δ Η Λ Ι Ο Σ Υ Π Ε Ρ Υ Ψ Ο Κ Λ Ε Ο Σ Δ Η Λ .
Δ Η . . Ο Σ Υ Π Ε Ρ Υ Ψ Ο Κ Λ Ε Ο Σ Δ Η Λ Ι Ο Η Η Δ Δ Δ Π Ρ Ρ
Ε Ρ Μ . . Μ Ε Ν Ο Σ Τ Η Ν Ι Ο Η Η Η Η Λ Ε Υ Κ Ι Ν Ο Σ Δ Η Λ Ι
Π Η Η . . Δ Δ Κ Λ Ε Ω Φ Ω Ν Δ Η Λ Ι Ο Σ Υ Π Ε Ρ Π Ι Σ Τ Ο Ξ Ε
Σ Δ . . Ι Ο Σ Υ Π Ε Ρ Υ Ψ Ο Κ Λ Ε Ο Σ Δ Η Λ Ι Ο Η Η Η Α Ρ Ι Σ
Δ Ο Τ Η Ν Ι Ο Η Η Δ . Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Τ Ο Κ Ο Π Α Ρ Α Τ Ω Ν Ι
Χ Θ Η Μ Η Ν Υ Θ Ε Ν Ε Κ Τ Ω Ν Ε Π Ι Σ Θ Ε Ν Ο Σ Δ Η Λ Ι Ο Η Η
Θ . . Π Α Ρ Α Π Υ Θ Ω Ν Ο Σ Δ Η Λ Ι Ο Χ Η Η Η Δ Δ Δ Δ Π Μ Ι Σ Θ Ω
Κ Α . Τ Ι Μ Η Σ Κ Ε . Α Λ Α Ι Ο Ν Χ Η Η Η Η Δ Δ Δ Δ Π Μ Ι Σ Θ Ω
Ε Π Ι Α Ρ Χ Ο Ν Τ . Ν Α Θ Η Ν Η Σ Ι Χ Α Ρ Ι Σ Α Ν Δ Ρ Ο Ι Π Π
Δ Α Ι Ο Π . . Ο Τ Τ Χ Η Η . . Μ Ι Σ Θ Ω Σ Ε Ι Σ Τ Ε Μ Ε Ν Ω
Χ Ο Ν Τ Ω Ν Χ Χ Η Η Η Η Δ Δ Δ Δ Ρ Ρ Ρ Ο Ι Κ Ι Ω Ν Μ Ι Σ Θ Ω
Ρ Χ Ο Ν Τ Ο Σ Α Θ Η Ν Η Σ Ι Ε Ν Δ Η Λ Ω Ι Δ Ε Ι Π Π Ι Ο Η Η Η
Δ Ι Ο Ν Π Τ Τ Τ Χ Χ Χ Χ Η Η Δ Δ Δ Δ Ρ Ρ Ρ Ρ Π Ι Α Π Ο Τ Ο Τ Ο
Ρ Ι Σ Τ Ε Ι Ο Ν Τ Ω Ι . Ε Ω Ι Κ Α Ι Τ Ω Ι Ε Ρ Γ Α Σ Α Μ Ε Ν Ω
Η Τ Η Ρ Ι Α Τ Ο . Σ Χ Ο Ρ Ο Ι Σ Κ Α Ι Τ Ω Ι Ε Ρ Γ Α Σ Α Μ Ε Ν
Σ Τ Ε Ι Σ Κ Ο Μ Ι Δ Η Ν Τ Ω Ν Θ Ε Ω Ρ Ω Ν Κ Α Ι Τ Ω Ν Χ Ο Ρ Ω
Ε Ι Ω Ι Τ Ρ Ι Η Ρ Α Ρ Χ Ω Ι Τ Χ Α Ρ Ι Θ Μ Ο Σ Β Ο Ω Ν Τ Ω Ν .
Η Π Π Π Τ Ι Μ Η Τ Ο Τ Ω Ν Τ Χ Χ Η Η Η Η Δ Π Ρ Ρ Ρ Ρ Π Ε Τ Α Λ
Θ Ο Σ Η Δ Δ . . Ε Ι Σ Τ Α Π Ρ Ο Θ Υ Μ Α Τ Α Τ Η Σ Ε Ο Ρ Τ Η Σ
Κ Α Ι Τ Ω Ν Β Ο Ω Ν Τ Η Κ Ο Σ Τ Η Κ Α Ι Τ Ρ Ο . .
Τ Ω Ν Ε Π Ν Τ Ι Μ

CIES AVERSA.

Ο. ΟΟΝΕ ΔΕ Ι ΑΥΤΑΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΗΜΕΤΕΡΑΣ
 Λ. ΠΟ. ΚΑΙ ΟΚΑ ΠΕ ΔΟΣ ΑΝΤΩΝ ΤΕΤΤΑΡΩ
 Δ Π Ρ Ρ ΜΥ ΚΟΝ Ι Ο Ι Η Η Η Δ Δ ΣΥ Ρ Ι Ο Ι Χ Χ Χ
 Δ Δ Δ Π Ρ Ρ Ρ Π Τ Η Ν Ι Ο Ι Χ Χ Η Η Η Θ Ε Ρ Μ Α Ι Ο
 Ο Ι Τ Τ Τ Τ Χ Η Η Η Δ Δ Δ Ο Ι Ν Α Ι Ο Ι Ε Ξ Ι Κ Α Ρ Ο
 Ω Ν Τ Ο Ν Τ Ο Κ Ω Ν Ο Κ Α Π Ε Δ Ο Σ Α Ν Τ Ο Ν Ε Π Ι Τ Η
 Τ Τ Α . Ω Ν Ε Τ Ω Ν Ε Π Ι Α Ρ Χ Ο Ν Τ Ω Ν Α Θ Η Ν Η Σ Ι
 Ι Π Π Ο Δ Α Μ Α Ν Τ Ο Σ Σ Ω Κ Ρ Α Τ Ι Δ Ο Ε Ν Δ Η Λ Ω Ι
 Ι Π Π Ι Ο Π Τ Ρ Ρ Α Ι Θ Ο Ν Α Ξ Ι Ο Ι Τ Χ Χ Χ Η Η Α Ν Δ
 Χ Χ Η Η Η vndecim literae erasae Ο Ι Δ Ε Τ Ω Ν Ι Δ Ι Ω
 Δ Ο . Α Ν Τ Ο Ν Ε Π Ι Τ Η Σ Η Μ Ε Τ Ε Ρ Α Σ Α Ρ Χ Η Σ Τ
 Κ Ο Ν Τ Ω Ν Α Θ Η Ν Η Σ Ι Κ Α Λ Λ Ε Ο Χ Α Ρ Ι Σ Α Ν Δ Ρ
 Ρ Α Τ Ι Δ Ο Ε Ν Δ Η Λ Ω Ι Δ Ε Ε Π Ι Γ Ε Ν Ο Σ Π Α Λ Α Ι
 Α Θ Α Ρ Χ Ο . . Ρ Ι Σ Τ Ω Ν Ο Σ Δ Η . . Ο Σ Η Η Η Η Α Γ
 Ν Ι Ο Σ Η Η . . Ε Υ Φ Ρ Α Ι Ν Ε Τ Ο Σ Ε Υ Φ Α Ν Τ Ο Δ Η
 Ε Θ Ρ Α Σ Τ . . . Ο Α Θ Η Ν Α Ι Ο Σ Η Δ Γ Λ Α Υ Κ Ι Π Π
 Ε Η Η Η Δ . . . Ω Ν Κ Α Ρ Υ Σ Τ Ι Ο Σ Η Η Σ Κ Υ Λ Λ Ι
 Ε Η Σ Θ Ε Ο . . . Τ Ο Δ Η Λ Ι Ο Σ Η Η Η Η Π Ρ Ι Α Ν Ε Υ
 Δ Δ Δ Π Κ Λ Ε Ι Δ Η Σ Θ Ρ Α Σ Υ Ν Ν Α Λ Ο
 Σ Ω Ν Ο Σ Ι Ο Σ Η Η Η Δ Δ Δ Λ Α Χ Η Σ Λ Α Χ
 . Α . Σ Ι Ν Υ Μ Φ Ο Δ Ω Ρ Ο Δ Η Λ Ι Ο Σ Η Δ Δ
 Η Τ Τ Ι Ο Ρ Ι Σ Τ Η Ι Δ Η Σ Δ Ε Ι Ν Ο Μ Ε Ν
 Ο Κ Λ Ε Ο Ν Ι Ο Η Η Δ
 Ε Β Ε Ι Α Σ Ρ Ι Σ Α Ν Δ Ρ . Α Ρ Χ Ο Ν Τ Ο Σ
 Α Λ Α Ι Ο Τ Τ Ο . . . Π Ε . Ρ Α Γ Μ Ε Ν Ο Ν
 Ε Κ Τ Ο Ι Ε Π Ο Λ Λ Ω Ν Ο Σ Τ Ο Δ Η Λ Ι Ο Η
 Κ Α Ι Ε Τ Υ Π Ι Γ Ε Ν Η Σ Π Ο Λ Υ Κ Ρ Α Τ Ο
 Ν Ο Μ Π Α Τ Ρ Ο . . . Η Σ Ε Π Ι Σ Θ Ε Ν Ο Σ Μ octode-
 Σ Τ Ο Φ Ω Ν Α Ι . . . Π Π Ο . Α Ν Τ Ι Φ Ω Ν Τ . Ν Ν Ω
 . . . Ο Μ Τ Η Λ . . . Η Σ Π Ο Λ Υ Α Ρ Κ Ο Σ Μ
 . . . Ε Ν Δ Η . . . Ε Ρ Α Ι Τ Ο Α Π Ο Λ Λ Ω Ν Ο Σ Τ
 . . . Η Η Η Ε . . . Τ Ο Η Ι . Ε . . Ω Ν Α Λ Ε Ξ Ο Σ
 . . . Ο . Σ Γ . . . Τ Ο Β Α Λ Α Ν Ε Ι Ο Ν Τ Ο Α .
 . . . Η Η Ν Α Ρ . . . Π Ο Η . . Ε . . Ω Ν
 Ε . . . Η Π Ο . . Σ Χ Α Λ Κ Ε Ι Ο Ν Ο Η
 Ι Ω Ν Ο . Κ Η Μ Α Τ Α Ο Ι Κ Ι Α
 Ι Κ . . . Η Ν Ε Π Ι Σ Θ Ε Ν Ο
 Ε . . Ι Π Π Ο Λ Ι Σ Γ Ε Φ
 Ι Τ Ω Ο Ι Κ Η Μ .
 Α Η Ν . Υ .
 Ι Ε . . .

MARMOR SANDVICENSE

Literis minusculis,

CVM

LATINA INTERPRETATIONE.

FACIES

E. Θ.

- I Τάδε ἔπραξαν Ἀμφικλύονες Ἀθηναίων
 2 ἄπο Καλλέο Ἀρχοντῶ μέχει τῷ Θαρρηλιῶν μινὸς
 3 τῷ ἐπὶ Ἰπωδάμαντῶ Ἀρχοντῶ Ἀθήνησι ἐν Δήλῳ ἢ
 4 ἄπο Ἐπιγένη Ἀρχοντῶ μέχει τῷ Θαρρηλιῶν μινὸς
 4 τῷ ἐπὶ Ἰπωίο Ἀρχοντῶ χρένον ὅσον ἕκαστῶ αὐτῶν
 ἦρχεν
 5 Οἷς Διόδωρος Ὀλυμπιοδῶρος Σκαμβωνίδης ἐγραμ-
 μάτθουεν
 6 ἄπο Χαεισάνδρου Ἀρχοντῶ
 Ἰδιώτης Θεογέντῶ Ἀχαρνδὺς
 7 μέχει τῷ Ἐκατομβαιῶν μινὸς τῷ ἐπὶ Ἰπωδάμαντῶ
 Ἀρχοντῶ
 8 Σωσιγένης Σωσιάδο Ἐυπεταίων
 ἐνιαυτὸν ἐπὶ Καλλέο Ἀρχοντῶ
 9 Ἐπιγέν... ἐλαγέντῶ ἐκ Κοίλης
 Ἀντίμαχῶ Ἐυθυνόμο Μαραθῶνι
 10 Ε... ἐλά...ς Μενεσεράτο Παλληνδύς.

Αἶδε τῶν Πόλεων .. τόκο ἀπέδο. αν

Μυκόνιοι	Χ Η Η ΙΔ Δ
Σύριοι	Χ Χ Η Η Η
Τήνιοι	Γ
Κεῖοι	... Η ΙΔ Δ Δ Ϛ Ϛ Η Η Σ
Σερέφιοι	Χ Η Η

Σι-

A N T E R I O R.

Haec fecerunt Amphictyones Atheniensium
 a Callia Praetore [*ineunte*] vsque ad Thargelionem
 mensẽm qui erat Hippodamante Praetore Athenis
 in Delo autem ab Epigene Praetore [*ineunte*] vsque
 ad Thargelionem mensẽm qui erat Hippia Praetore
 quantum temporis vnusquisque eorum magistratum
 gessit

Quorum Diodorus Olympiodori [*F. domo*] Scambonides erat Scriba

a Charifandro Praetore

Idiota Theogenis Acharnensis

vsque ad Hecatombaeonem mensẽm qui erat Hippodamante Praetore

Sofigenes Sofiadis Xypetaeo

annum [*integrum*] Callia Praetore

Epigen . . . etagenis e Coele

Antimachus Euthynomi Marathonius

E . . . ra . . . s Menestrati Pallenensis.

Ex Ciuitatibus hae [*partem*] Vfurae soluerunt

Myconii

CIO CCLX

Syrii

CCIOO CCC

Tenii

T

Cei

. . . . CLXX F F II II C

Seriphii

CIO DC

* 2

Siphni

Marmor Sanduicenses

- 12 Σίφνιοι } Χ Χ Χ Η Ι Δ Δ Δ Δ Π Π
 Ἰήται } Π Η Η Η
 } Χ Χ Π Η Η Η Η Ι Δ Δ Δ
- 13 Ονωαῖοι ἐξ Ἰκάρου } Χ . Χ Χ
 Θερμαῖοι ἐξ Ἰκάρου } Η Η Η .
- .. Φάλαιον τόκο ἀδὰ τῶν Πόλεων
- 14 Τ Τ Τ . Χ Χ Χ Π Η Η Η Η Ι Δ Δ Δ Δ Ρ Ρ Ρ Ρ C
- Οἱ . ε ἰ ῶν Ἰδίω . τὸ ἴκο ἀπέδοσαν
- 15 Αείσω . Δήλιος ὑπὲρ } Π Η Η Η Η
 Απολλοδώρου Δηλίου }
 Α. Ἰουσι . εὐς Δήλιος ὑπὲρ } Π Η Η
- 16 Γλαυκέτο Δηλίου }
 Ὑψοκλέης Δήλιος } Η Η Η
- 17 Αἶα . κλέης Δήλιος ὑπὲρ } .. Δ ..
 Θεοκύδος Δηλίου }
 Θεόγνητος Δηλίου ὑπὲρ } Η Η Η Δ Ρ Ρ Ι Ι Ι
- 18 Ὑψοκλέος Δηλίου }
 Αντίπατρος Δήλιος ὑπὲρ } Η Η Ι Δ Δ Δ Π Ρ Ρ . Ι
- 19 Ὑψοκλέος Δηλίου }
 Πολύ...ς Τήνιος ὑπὲρ } Η Η Η Η
 Μ... μένος Τηνίου }
- 20 Λευκίνοσ Δηλίου ὑπὲρ } Π Η Η . Δ Δ Δ
 Κλεῖαρχοσ Δηλίου }
 Κλεοφῶν Δήλιος ὑπὲρ } Η Η Η Ι
- 21 Πισοξέοσ Δηλίου }
 Παρθοκλέης Δηλίου ὑπὲρ } Η Η Η
 Ὑψοκλέος Δηλίου }

Literis minusculis.

Siphnii	CCCIOOOCLXXXXIIH
Ietae	DCCC
.....i	CCIOODCCCCLXX
Oenaei ex Icaro	CCCCIOOO
Thermaei ex Icaro	CCC.

Summa Vfurae ex Ciuitatibus [*profectae*]
 T T T. CCCIOOO D C C C C L X X X X I I I I C

Ex priuatis [*autem*] Hi [*partem*] Vfurae soluerunt

Aristo Delius pro A- pollodoro Delio	}	DCCCC
A.tyfi.aos Delius pro Glauceta Delio		DCC
Hypsocles Delius	}	CCC
Aga...cles Delius pro Theocyde Delio		..X..
Theognetus Delius pro Hypsocle Del..	}	CCCXIIIII
Antipater De..us pro Hypsocle Delio		CCLXXXVFI
Poly....s Tenius pro M...mene Tenio	}	CCCC
Leucinus Delis pro Cletarcho .elio		DCC...XXX
Cleopho Delius pro Pi- stoxe.o Delio	}	CCCD
Patrocles D..ius pro Hypsocle Delio		CCC

Aristi-

Marmor Sanduicensē

- 22 Αεισ.είδης Τήνιος ὑπὲρ } Η Η Δ
 Οινάδο Τηνίο }
- 23 .εφάλαιον τόκο ὡσαύτῶν Ι.ιώτων
 . Η Η Η Δ Δ Π
- 24 Εἰσεπεράχθη μνηστὴν ἐν } Η Η . Ι Δ Δ Δ Δ
 τῶν Επιδένος Δηλίο }
 Ε.σεπεράχθη μνηστ.. } Χ ΙΙΙ
 ὡσαύτῶν Πύθωνος Δηλίο }
- 25 Εκ τῶν ἐνεχυρ.ν τῶν } Χ ΙΙΙ Η Η Η Δ Δ Δ Δ Π
 ὠφ.ηκότων τὰς δίκαι. }
 τίμης κε.άλαιον }
- 26 Μισθώ.εις τεμένων ἐξ }
 Ρηνείας Ἐπὶ Ἀρχόντ.ν }
 27 Ἀθήνησι { Χαιρισάνδρο } Τ Τ Χ Η Η . .
 { Ἰπποδάμαντος }
 ἐν Δήλῳ { Παλαίο }
 δὲ { Ἰπ...ο }
- 28 Μισθώσεις τεμένων ἐ. } Χ Χ Η Η Η Η Η Δ Δ Δ Δ Ρ Ρ Ρ Ρ
 Δήλο Ἐπὶ τῶν αὐτῶν }
 Ἀρχόντων }
- 29 Οικιῶν Μισθώ.εις ἐπὶ } Η Η ΙΙ . Δ Δ Δ Π Ρ Ρ
 Ἰπποδάμαντος Ἀρχον- }
 τος Ἀθήνησι, ἐν Δήλῳ δὲ }
- 30 Ἰπωίο }

ΛΗΜΜΑΤΟΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ

Ι Γ Τ Τ Τ Χ Χ Χ Χ ΙΙ Η Δ Δ Δ Δ Ρ Ρ Ρ Ρ Π Ι

Ἀπό

Literis minusculis.

Aristides Tenius pro } CCX
 Oenade Tenio }

.umma Vfurae a Priuatis [*profectae*]
 . CCCXXV

Exigebantur iudicio facto e bonis Episthenis Delii } CC.LXXX

Exigebantur iudicio facto e Pythone Delio } CIO D

E pignoribus eorum qui in iudicio caufis cecidere vniuerfa fumma } CIO DCCCXLV

Locationes locorum sacrorum e Rhenea [*profectae*] Praetoribus

Athenis { Charifandro } TT CIO CC
 { Hippodamante }

in Delo { Palaeo }
 autem { Hippia }

Locationes locorum sacrorum e Delo [*profectae*] Praetoribus iisdem } CCIOCCDLXXXFFFF

Aedium locationes Hippodamante Praetore Athenis, in Delo autem Hippia } CCL.XXXVFF

Receptarum [*pecuniarum*] fumma
 ITTTCCCCIOOOO DCXLFFFFIII

Marmor Sanduicensē

- 31 Ἀπὸ τότε . ἀδε ἀνηλώθη
- 32 Στέφανος ἀεισεῖον τῶ }
 . εἰ κὶ τῶ ἐργασαμῶ } X III
 μισθὸς
- 33 Τεῖποδες νικητήρια το.ς }
 Χοροῖς κὶ τῶ ἐργασα- } X .
 μῶ . μισθὸς
- 34 Ἀρχεθεωροῖς }
 Εἰς κομιδὴν τῶν Θεωρῶν } T
 καὶ τῶν Χορῶ . Ἀντι- } T X
 μάχῳ Φίλωνος Ἑρμείῳ }
 περιερέχῳ
- 35 Αειθμὸς Βοῶν τῶν ... }
 .. ν ἐορτὴν ὠνηθέντων } H Π Π Π Π
 Τίμη τότων } T X X H H H H Δ Π F F F F
- 36 Πέλαλ..... α κὶ χευσώ. δ }
 μισθὸς } H Δ Δ ..
- 37 Εἰς τὰ προθύματα τῆς }
 ἐορτῆς } ...
 ... ἰδὴ τῶν τεῖπόδων καὶ }
 τῶν βοῶ . } ...
- 38 .. ἠηκοσὴ καὶ τεθ..... }
 ἰ κὶ ξύλων τίμη τῶν }
 επ.....
- 39 ἠμ..... κα ταλλ.. }

Literis minusculis.

Ex hac [summa] haec expendebantur

Corona donarium .eo	}	CICD
et operanti merces		
Tripodes victoriae prae-	}	CIC.
mia Choris et operanti merces		
Architheoris		T
In vecturam Theoro-	}	T CIC
rum et Chororum		
Antimacho Philonis	}	T CIC
[F. domo] Hermienfi trierarcho		
Numerus Boum ad	}	CVIIII
Festum coemptorum		
Precium eorum		TCCICCCDXVFFFF
Fol..... et merces in	}	CXX..
deaurationem		
Ad antefacrficium		...
...tura Tripodum et	}	...
Bou.		
..nquagesima et tro...		...
.... et lignorum pre-		...
cium quae ad....		...
.....Antim.....		...
.....		...

**

Hac

F A C I E S

- 1 Αἶδε τῶν Πόλεων τὸ τό. ο ὃν ἔδδ αὐτὰς ἐπὶ τῆς ἡμετέ-
 2 ρας δεχῆς δ'ποδῶναμ . νέλ . πο . καὶ οὐκ ἀπέδωσαν τῶν
 3 τεπάρων ἐτῶν

Κεῖοι T X X X H H Δ Δ Π Ρ Ρ .

Μυκόνιοι H H H H Δ Δ

- 4 Σύριοι X X X X Π H H H H

Σίφνιοι X X Π Δ Δ Δ Π Ρ Ρ Ρ Ρ Π

Τήνιοι X X H H H H

- 5 Θερμαῖοι δ'ξ Ικάρο H H H H

Πάριοι T T T T X Π H H H H Δ Δ Δ

- 6 Οινάιοι ἐξ Ικάρο T Π Δ Δ Δ

- 7 Αἶδε τῶν Πόλεων τὸν τόκον οὐκ ἀπέδωσαν τὸν ἐπὶ τῆς
 ἡμετέρας δεχῆς τεπάρων ἐτῶν ἐπὶ Ἀρχόντων

- 8 Αθήνησι { Καλλεο
 Χαεισάνδρῳ
 Ἰπποδάμαντος
 Σωκραλίδο

- 9 ἐν Δήλῳ δ'ε { Επιγένος
 Παλαίο
 Ἰππίο
 Πυρραῖθο

Νάξιοι T X X X Π H

- 10 Ἀνδριοι T T

Καρύστοι ** T X X H H H H

vndecim literae erasae

Οἶδε

A V E R S A.

Hae Ciuitates ex *Vsura* quam oportebat eas in nostro magistratu soluere, *omiserunt* et non soluerunt per integrum quadriennium

Cei	CCCCI O O O O C X X V F F :
Myconii	C D X X
Syrii	CCCCI O O O O D C C C C
Siphnii	CC I O O L X X X V F F F F II
Tenii	CC I O O C D
Thermaei ex Icaro	C D
Parii	T T T T C I O D C C C X X X
Oenaei ex Icaro	T L X X X.

Hae Ciuitates reditum non [*omnino*] soluerunt quem [*debuerunt*] in nostro magistratu per integrum quadriennium Praetoribus

		Callia	
Athenis		Charifandro	
		Hippodamante	
		Socratide	
		Epigene	
in Delo autem		Palaeo	
		Hippia	
		Pyrrhaetho	
Naxii		T C C C I O O O D C	
Andrii		T T	
Carystii		T C C I O O C D	

.....

Hi

Marmor Sanduicensē

11 Οἶδε τῶν Ἰδιωτῶν τὸν τόκον ὅκ ἀπέδο.αν τὸν ἐπὶ τῆς
 12 ἡμέρας δευτῆς τετάρτων ἐτῶν ἐπὶ Ἀρχόντων

13 Ἀθήνησι { Καλλέο
 Χαεισάνδρο
 Ἰπωοδάμαντος
 Σωκραλίδο

14 ἐν Δήλῳ { Ἐπιγένος
 Παλαίῳ
 δὲ { Ἰπωίῳ
 Πυρραίθῳ

15	Αγάθαρχο. .είσων⊙ Δή..⊙	Η Η Η Η Η
16	Αγα.λέης Υψοκλέ⊙ Τήνι⊙	Η Η . .
17	Εὐφραίνει⊙ Εὐφάντ⊙ Δήλι⊙	Η Δ
	Αλκμεωνίδης Θερασ...ο Αθηναῖος	Π Δ
18	Γλαύκιππος Κλειάρχο Δήλιος	Η Η Η Η Δ
	...ων Καρύσιος	Η Η
19	Σκυλλίας Ανδρῖος	Η Η
	Υψοκλέης Θεο...το Δήλιος	Η Η Η Η Η
20	Πειανδὺς Σύειος Γαλη.σίο	. Δ Δ Δ Δ Π .
21κλείδης Θερασυνάλο Δήλιος	Π
	Ἰκαρέων Θεράσωνοςιος	Η Η Π Δ Δ Δ Δ
22	Λάχης Λάχηλος Στειριδὺς	Π Η Η . .
23	Α.σι.... Νυμφοδώρη Δήλιος	Η Δ Δ Δ Δ
	Θεράσων Ἀρρώνος Σφήτιο.
	εισηίδης Δεινομένος Τήνιος ἕωρ } Οἰναλοκλέονίο	Η Η Δ

Literis minusculis.

Hi [autem] ex priuatis Vfuram non [omnino] soluerunt
quem [debuerunt] in nostro magistratu per integ-
rum quadriennium Praetoribus

Athenis {
Callia
Charifandro
Hippodamante
Socratide

in Delo {
Epigene
Palaeo
autem {
Hippia
Pyrrhaetho

Agatharchu. .ristonis De. .us CCCC
Aga.les Hypfoclis Tenius CC..
Euphraenetus Euphanti Delius CX
Alcmeonides Thrafy...i Athenienfis DX
Glaucippus Clitarchi Delius CDX
...o Carystius CC
Scyllias Andrius CC
Hypfocles Theo...ti Delius CCCC
Prianeus Syrius Gale.fii .XXXXV.
..... clides Thrafynnali Delius L
Icario Thrafonisius CCLXXX
Laches Lachetis Stirienfis DCC..
A.fi.... Nymphodori Delius CXXXX
Thrafo Arrhonis Sphettiu.
.ristides Dinomenis Tenius pro } CCX
Oenaloclenio }

Marmor Sanduicensē

- 24 Οἶδε ὠφλον Δηλίων ἀσεβείας ρισάνδρ. Αρ-
- 25 χονί⊙ Αθήνησι, ἐν Δήλῳ δὲ Παλαίῳ τ..... το ...
- 26 πε.ραγμένον .αι ἀειφυγία ορι... ἐκ τῶ ἰε... ..
- 27 .πόλλωνος τῷ Δηλίῳ η.ον.ος Ἀμφικλύονας κῆ ἐτυ....
- 28 .πιγένης Πολυκράτος M
 Πύρραιθ⊙ Ἀνιγόνῳ M
 Παῖρ...ης Ἐπιωθέν⊙ M
- 29 octodecim literae erasae
 Ἀεισοφῶν Λι...ππε .
- 30 Ἀνιφῶν Τ.νω.ος M
 .δοιέλῆς Ἀνῆ.....ο M
 Τηλ.....ης Πολυάρκος M
 ...
- 31 Οἰκ... ἐν Δη... .εραὶ τῷ Απόλλων⊙ ἱ. ...λίῳ
- 32 Οἰκία ἐν Κολῳ... ΗΗΗ
 ε.... τοπι. ε...ων ἀλεξος
- 33 ..Κεραμεία. μνευφα....ο. σγ.....
- 34 Τὸ βαλανεῖον το α... των οφεμπεδιων
 Οἰ...ηνηαρ ποη .. ε...ων
- 35σ
 Οἰκία ἢ ἦν Ἐπιωθε ... η.....πο...ς
- 36 Χαλκεῖον ο η..... Ἴπποω .. ε..ω.ι
ων
 Οικήματα Οἰκία
 .ικ... ην Ἐπιωθενο.... reliqua

Literis minusculis.

Hi autem conuicti sunt Deliorum impietati. ...-
.ifandro Praetore Athenis, in Delo autem Palaeo..
.... exactum ... perpetuo exfilio.... e tem... .pol-
linis Delii Amphictyonas, et ...

.pigenes Polycrati. M
Pyrrhaethus Antigoni M
Patro..es Episthenis M
.....
Aristopho Li ... ppi M
Antipho T.nno .is M
.doiteles Ant i M
Tel es Polyarcis M

...

Domus Deli sacrae Apollini Delio

Domus in Colo.. H H H

.....

.....

.....

Balneum

Domus

.....

Domus ... Episthe

Officina aeraria Hippo

.....

Aedificia . Domus

.....

Domus ... Episthenis etc.

IOANNIS TAYLORI
COMMENTARIUS
AD
MARMOR SANDVICENSE:

Illustrissimo et Praenobili VIRO

D. D. IOANNI
Comiti de SANDVICO,
Vicecomiti de HINCHINBROKE,

ET

Baroni MONTAGVE de Fano S^{ti} Neoti

N V N C V P A T V S.

Illustrissime Comes,

QUOD singulare et praestantissimum marmor, Tuis auspiciis ex Athenis Atticis aduectum, commentario nostro illustratum iri voluisti: quod summopere efflagitasti, ut, quae rudiori tractu et subsœcuiis operis adnotaueram, ea diligentiori lima pertractarem, et publici iuris quantocius facerem, id mihi perquam honorificum accidisse, meorumque quos ab ineunte aetate posui, et pono quotidie, in antiquis literis laborum optimum et pulcerrimum fructum esse sensi. Nam ut essem cui potissimum committeres egregium hoc colendae Antiquitatis monumentum; ut conquisita fere omnia et explorata in isto commentariolo Tibi viderentur; cum maximo Tuæ beneuolentiæ argumento me ornari, tum non leue iudicium de mea siue solertia, siue in optimis

mis studiis vsu et exercitatione ferri iudicavi. Hortabantur praeterea multa alia, animumque accendebant non solum ad alacritatem in suscipiendo hoc munere, verum etiam sedulitatem in exsequendo. Nam siue fuerit Natalium Tuorum et Generis splendor, qua tamen auctoritate me minus commoueri libenter praedico, ni Honoribus, quos Maiorum virtus vnicuique comparauit, propria etiam accederet cultura quae tueretur; siue egregia morum Tuorum comitas, quae effecit vt ceteros tantum officii et humanitate antecelleres, quantum loco antecellas et dignitate; siue Tua in iis literis, quibus ad humanitatem informamur, adeo incredibilis cultura, vt plus Tibi in Reip. negotiis versatissimo debeant, quam nobis qui in ocio consenesimus Academico; siue denique fuerit argumenti ipsius grauitas, et delectatio quam ex ipso labore perceperim; habes, Vir illustrissime, monumentum, qualecunque demum fuerit, industriae nostrae multis maximisque stimulis excitatae. Veruntamen in hoc commentandi genere, tametsi nonnulla adnotauerim ex vetustis scriptoribus, quibuscum mihi aliqua intercedit familiaritas et coniunctio, saepe numero tamen erudito et iucundissimo Tuo conuictu, auctoritate grauissima, atque ipsa adeo oculorum fide me fuisse adiutum sincere profiteor. Nam cum hoc Tibi sit cum multis commune qui literate peregrinantur, vt quae veterum olim erant morum, cultuum et disciplinae, ea iam domum aduecta deinde inciperent esse Tui quoque nominis Monumenta; tum illud etiam praeclare addidisti, vt pulcherrimae hae vetustatis reliquiae, eidem, vnde omnis profecta est et salutis suae et conseruationis ratio, deberent quoque singularissima lucis et splendoris ornamenta. Iure igitur ad Te redit antiquissimum hoc et venerandum marmor, Tuis auspiciis et praesidio ex barbarorum regionibus ereptum et conseruatum, Tuo etiam hortatu atque adeo ingenio illustratum. Multa semisepultae, multa ignoratae penitus Antiquitatis indicia vno hoc RATIONARIO P. ATHENIENSIS in lucem retraxisti. Nesciebamus enim antehac, veterum scriptorum ceterorumque monumentorum fide destituti, quo pacto praestantissima omnium Resp. in computo ineundo, atque in rationibus concinnandis se expediuerit; quali fuerit in describendis curiositate, in descriptis fide; quanta in exteris religionibus sanctimonia, quanta in sociis auctoritate; Populorum denique Ciuitatumque memoriam quasi ex inferis reduxisti, quarum nomen et celebritas ante scriptores qui sub Augusto inclaruerunt, et quos hodie vetustos vocare solemus, penitus obliterari atque intercidisse videtur.

Cum

Cum singularissima multa curiosae vetustatis indicia Marmor istud complectatur, tum imprimis memorabile est illud siue *Antiquitatis* siue *Diligentiae* monumentum, quod in literis exarandis vnaquaeque linea $\sigma\omicron\iota\chi\eta\delta\delta\omicron\nu$, vt dicitur, describatur, eoque fere tenore qualis in pomariis vsu venit et in arboribus conferendis^a; nempe vt oculorum acies a summo marmore ad imum, per interualla linearum vniformiter et distincte deferatur, *in ordinem*, vt ait Plinius^b, *se porrigente versu*. Vnusquisque intelligit veterrimos Graecos in literis describendis, modo a dextra laeuorsum scribere^c, quo ordine delectabantur olim Phoenices, et Aegyptii^d; modo a sinistra dextrorsum, vt nos hodie scribimus; modo etiam vtroque more simul, quod cum boum iter inter arandum imitetur, placuit $\beta\upsilon\tau\epsilon\sigma\phi\eta\delta\delta\omicron\nu$ ^e vocari, quo pacto memoriae proditum est descriptas fuisse olim leges Solonis^f: aliquando autem neque dextrorsum, neque sinistrorsum in latum legere et scribere, verum, vt hodie Sinici solent, a summo ad imum perpendiculariter. Cuius rei vel solus *Eustathius*^g luculentissimus testis esse potest. $\Sigma\tau\acute{\iota}\chi\upsilon\varsigma\ \omicron\iota\ \pi\alpha\lambda\alpha\iota\omicron\iota\ \epsilon\chi\ \acute{\omega}\varsigma\ \nu\acute{\upsilon}\nu\ \eta\mu\epsilon\iota\varsigma\ \kappa\alpha\tau\alpha\ \mu\epsilon\tau\omega\pi\omicron\nu$, $\acute{\alpha}\lambda\lambda\ \acute{\alpha}\ \kappa\alpha\tau\alpha\ \beta\alpha\theta\omicron\sigma\ \epsilon\gamma\gamma\alpha\phi\omicron\nu$ — $\acute{\omicron}\tau\iota\ \delta\acute{\epsilon}\ \omega\sigma\tau\epsilon\ \chi\acute{\epsilon}\ \eta\ \epsilon\pi\ \beta\acute{\iota}\beta\lambda\omicron\iota\varsigma\ \gamma\gamma\alpha\phi\eta\ \acute{\epsilon}\tau\omega\varsigma\ \acute{\epsilon}\tau\acute{\alpha}\tau\eta\lambda\omicron$ — $\acute{\epsilon}\tau\acute{\epsilon}\rho\omega\theta\acute{\epsilon}\nu\ \delta\epsilon\tau\iota\ \gamma\gamma\acute{\omega}\nu\alpha\iota$. Ad priscam hanc consuetudinem video adludere *Festum*. $\tau\alpha\epsilon\pi\omicron\sigma\omicron\nu$ soliti sunt appellare Graeci genus scribendi deorsum versus, vt nunc dextrorsum scribimus. Quae piacularis vox $\tau\alpha\epsilon\pi\omicron\sigma\omicron\nu$, cum varie in Codd. scribitur, variis etiam et infinitis^h coniecturis impetitur, lubet etiam adicere meam. Nimirum, cum disertissime dicatur vox esse Hellenica, libenter emendarem $\tau\omicron\ \epsilon\pi\ \omicron\pi\theta\omicron\nu$. Quandoquidem *Diodorus Siculus* de incolis Taprobanae insulae verba faciensⁱ, qui eo vtebantur scribendi more, ita loquitur: $\gamma\gamma\acute{\alpha}\phi\omicron\sigma\iota\ \tau\acute{\epsilon}\varsigma\ \sigma\tau\acute{\iota}\chi\upsilon\varsigma\ \sigma\upsilon\kappa\ \acute{\epsilon}\iota\varsigma\ \tau\omicron\ \omega\lambda\acute{\alpha}\gamma\iota\omicron\nu\ \acute{\epsilon}\kappa\lambda\epsilon\acute{\iota}\nu\omicron\sigma\iota\varsigma$, $\acute{\omega}\sigma\pi\epsilon\upsilon\ \eta\mu\epsilon\iota\varsigma$, $\acute{\alpha}\lambda\lambda\ \acute{\alpha}\nu\omega\theta\epsilon\iota\ \kappa\acute{\alpha}\pi\omega\ \kappa\alpha\lambda\iota\chi\gamma\acute{\alpha}\phi\omicron\sigma\iota\varsigma\ \epsilon\iota\varsigma\ \omicron\pi\theta\omicron\nu$. Scilicet, vbi ordo literarum non in directum instituitur, et in linea, vt aiunt, Horizonti parallela, sed ab summo deorsum, modo et tenore perpendiculari.

^a Apollonius Rhodius de Orpheo I. 28.

$\Phi\eta\gamma\omicron\iota\ \delta\ \acute{\alpha}\gamma\gamma\epsilon\acute{\iota}\alpha\delta\epsilon\varsigma$, $\kappa\epsilon\acute{\iota}\nu\eta\varsigma\ \acute{\epsilon}\tau\iota\ \sigma\acute{\eta}\mu\alpha\lambda\alpha\ \mu\omicron\lambda\pi\acute{\eta}\varsigma$,
 $\text{Ακτῆς Θεηκίης Ζώνης ἐπι τηλεθώσας}$
 $\epsilon\pi\epsilon\iota\eta\varsigma\ \sigma\tau\acute{\iota}\chi\omicron\upsilon\sigma\iota\nu\ \epsilon\pi\eta\tau\pi\omicron\mu\omicron\iota$ —

^b xvii. ii. ^c Pausan. l. 5. p. 338. ^d Herodot. Euterp. 36. Pompon. Mel. I. 9. ^e Hesych. Pausan. l. 5. p. 320. Vid. Dickinson. Delph. Phoeniciz. p. 106. Chishull. Antiq. Asiat. ^f Euphorio apud Harpocr. in $\omicron\ \kappa\acute{\alpha}\tau\omega\theta\iota\ \nu\acute{\omicron}\mu\omega$. ^g ad II. ψ . v. 358. vbi vocat hoc scribendi genus $\Pi\upsilon\gamma\gamma\eta\delta\delta\omicron\nu\ \kappa\alpha\lambda\acute{\alpha}\ \beta\acute{\alpha}\theta\omega$, ita vt ordinarentur literae $\eta\ \mu\acute{\epsilon}\ \acute{\epsilon}\mu\pi\epsilon\omicron\delta\epsilon\nu$, $\eta\ \delta\ \acute{\omicron}\pi\iota\delta\epsilon\nu$, $\kappa\acute{\epsilon}\ \acute{\epsilon}\xi\eta\varsigma\ \acute{\epsilon}\omega\varsigma\ \tau\ \kappa\alpha\lambda\acute{\alpha}\ \tau\omicron\ \beta\acute{\alpha}\theta\omega\ \tau\epsilon\lambda\epsilon\theta\omega\sigma\iota\varsigma$. *Theodosius Grammaticus* in $\sigma\chi$. ad *Dionysium Thracem* appellat hunc morem literarum exarandarum $\kappa\iota\omicron\nu\eta\delta\omicron\nu$, et exemplo illustrat. ^h Vid. Scalig. et Dacier. ad *Festum*. Edm. Dickinson. Delph. Phoeniciz. p. 105. *Miscell. Obseru.* vol. ix. p. 381. *Cl. Westfeling.* ad *Petit. LL. Atticas.* p. 179. ⁱ I. II. p. m. 98.

Inscriptio nostra, tametsi legendi cursus dextrorsum in latum vsitato scribendi genere ordinetur, cum tamen *σιχηῶς* absoluat, literarum ordinibus seriatim a summo ad imum constructis, ideoque nonnullis videri possit priscum illum scribendi morem et memoriam quodammodo conseruare; *Fidei* tamen illud potius et *Religionis* monumentum esse dixerim, quam *primaevae* alicuius et *caesae* vetustatis, aut, vt nonnulli existimare possunt, inanis curiositatis et *λεπτολογίας* exemplum. Deprehendisse, inquam, videor in ea scribendi singularitate cultissimi Populi in archiuis describendis religionem, Tabularumque publicarum fidem. Hoc enim pulcherrimo consilio, cum necesse fuerit utique vt vnaquaeque linea totidem deinceps constaret elementis, procurarunt, ne dolo malo in Albo corrumpendo aditus pateret, et, vt non solum pecunias in numerato haberent, verum etiam literas apicesque quibus earum ratio conficiebatur.

Vtcunque exercebat antiquam gentem *ea Cura* in describendis hisce Tabulis, non utique *manebat Nepotes* in adseruandis. Multum nimirum Indiligentiae, multum annorum *ἀδδηφαγία*, nonnihil etiam fortasse rudi et inclementi Colono, qui has sedis inuaserit vbi inuentum fit, attribuendum est, quod hoc monumentum non tam sincere hodie legimus, quam fideliter Maiores olim descripserint. Praetereo nonnulla industriae vestigia, de quibus commodior erit dicendi locus. Dolendum est autem maxime, quod particula tantum lapidis ad nos descenderit, et dimidiata fortasse Inscriptio, cum plura in integro marmore, decurrente opera, potuissent esse descripta, quorum nihil hodie nobis restat praeter desiderium. Quantum in flebili isto naufragio intercidit, nulla aut argumentorum fide, aut probabilitatis specie, nulla coniecturae felicitate, non ipso filo et tenore orationis assequi possumus: cum, licet a tergo non secus ac in fronte inscribatur lapis, secundum Tabulae latus a noua periodo initium ducat. Satis utique restat et ad inflammandum in amissis desiderium, et ad excitandam in seruatam industriam. Cum fragmentum hoc, licet aliqua parte sui mutilum, et in iis etiam quae supersunt lacerum, Bibliothecas omnium fere Inscriptionum et literarum genere, et argumenti nouitate, et auctoritatis pondere, et antiquitatis reuerentia superare mihi videatur.

Quod ad extremam laudis partem attinet, vetustatem dico, felicissimum esse iudico, quod praeter cetera et luculentissima aetatis indicia, quibus vndique refertur, temporis etiam notam in quo describeretur, accuratissime contineat, et, dum veterum recentiorumque scriptorum fidem tueatur in describendis Atheniensium Fastis,

et

et in Chronographia Attica digerenda, antiquitatem prodat et commendat propriam. Anno ergo Olympiadis CI^{mae} tertio, aut saltem post vnum elapsum, nempe CI^{mae} quarto exaratum esse nouimus. Complectitur enim RATIONES QVAS TRIVMVIRI ATHENIENSES AMPHICTYONICA POTESTATE PRAEDITI RERVM RELIGIONVMQVE IN DELO CELEBRATARVM SVB PRAETORIBVS CALLIA CHARISANDRO HIPPODAMANTE ET SOCRATIDE CONCLVSERVNT ET IN TABVLAS PVBLICAS RETVLERVNT EI REI QVAESITORES DATI. Istud vero Quadriennium, quo hi summum Athenis magistratum tenuerunt, ita in istius gentis annalibus perpetuo designatur, sc.

Callias	Olymp. c.	4.
Charifander	———— CI.	1.
Hippodamas	————	2.
Socratides	————	3.

In marmoreo Chronico quod seruatur apud Oxoniensis, sc. l. 82. reperitur Callias hisce verbis: ΑΦ ΟΥ ΑΝΑΞΑΝΔΡΙΔΗΣ Ο ΚΩΜ. . . . ΑΘΗΝΗΣΙ ΚΑΛΛΕΟΥ. Quodcunque istud fuerit quod de Anaxandrida Comico ibi proditum erat memoriae (heu nimium breui!) illud certissimum est, ita aetatis notam in lacero isto loco restitui et consignari debere, nempe ΕΤΗ ΗΔΙΩ ΑΡΧΟΝΤΟΣ Αθήναι Καλλέου, *A. Callia Praetore vsque ad hunc diem anni CXIII.* Cui rei argumento esse possit, quod in illa quae proxime sequitur Epocha, et integra legitur, anni computantur CIX ab Astaeo Praetore, qui Socratidi hic memorato in eo magistratu successit, a Callia quartus. Vnde eruitur, marmor, de quo hodie commentamur, *Pario* esse centenario et quod excurrit antiquius. Quam autem rationem habeat aetatis ad ceteras quae vetustissimae sunt Inscriptiones, et de quarum natalibus aliquid certi statui potest, ex margine meo eruditus Lector discere potest.

Praetor ille Atheniensis, quem in hoc commentario Calliam vulgo dicimus, antiquitus tamen, sc. in marmoribus *Sanduicensi* hoc, et illo

	Marmor Sanduicense.	Chronicon Parium feu Marmor Arundellianum.	C. Duilii Columna rostrata.	Tabula L. Scipionis Barbati F.
Olymp.	CI. 3.	CXXIX. 1.	CXXIX. 4.	CXXX. 1.
Iul. Per.	4340.	4452.	4453.	4454.
V. C. Varr.	380.	490.	493.	494.
Ante Epoch. Christi vulg.	374.	264.	261.	260.

Arun-

Arundelliano Καλλιέας diserte scribitur. Cuiusmodi Orthographia, siue vocalium pingendarum ratio doctissimum *Palmerium*, bonum militem Cadomensem, qui marmor istud Oxoniense satis feliciter illustrauit, videtur latuisse, cum errore in Quadratarium vel Typographum lato, hortatur potius Καλλιέας reponere. Exarabant nostri homines sedulo E pro I, vt ΚΑΛΛΕΑΣ, col. 1. l. 1. col. 2. l. 8. et 12. Ita col. 1. l. 33. ΑΡΧΕΘΕΩΡΟΙΣ, quod serior aetas ΑΡΧΙΘΕΩΡΟΙΣ, et fortasse etiam col. 2. l. 20. ΙΚΑΡΕΩΝ quod nos malimus ΙΚΑΡΙΩΝ. Apud veterimos enim Graecos cognatae quodammodo inter se erant vocales E et I, et cum E per EI seu I productum enunciaretur^k, ideo ociose alteram figuram alterius vice frequentissime pingebant, sono magis et potestate quam in ore habuit, quam figura ducti^l. Ita in vetustissimis monumentis, *Sigaeensi* nimirum et *Deliaco-Tournefortiano*, EMI constanter pro eo quod posteriores scribebant EIMI. In antiqua igitur egestate literarum, vna figura plurimis potestatibus erat obnoxia, et Graeci ante adinuentam et receptam literam ἦτα, eodem calami ductu et e breuem exprimebant, itidemque longam, et, quod tertium est, verum luxuriae magis quam necessitatis fuisse videtur, eam potestatem quam E (siue EI) in pronunciando obtinebat. Vt scribit *Victorinus*^m: E et O ternas habebant apud eos [Graecos] potestates, vt E esset breue, et productum, I autem longum quodammodo sonat, cum et E et I iunctum est. Fortasse scripsit, cum ex E et I iunctum est. Haec etiam soni cognatio obtinuit in Latinis literis, cum, vt ait *Quintilianus*ⁿ, Quid? non E quoque I loco fuit? vt Menerua, et Leber, et Magester, et Diouue et Veiove, pro Diioui et Veioui? Et *Donatus*^o: Propter cognationem E et I literarum, non dubitauerunt antiqui Heri et Here dicere, et Mane et Mani, et Vespere et Vesperari. Obseruandum est autem, id quod Graeci aliquando necessitate coacti, in tenui illo et exili sedecim literarum alphabeto facere consueuerant, idem etiam eos vel per incuriam vel memoria lapsos retinuisse in literatura locupletata et octo elementis auctiori. Exempli gratia: In marmoribus et numismatibus occurrunt AΘE, id est, AΘHNAI; in lapide apud *Sponium*^p

^k Nomen quinti elementi in Alphabeto Graeco erat EI, figura E. Hoc confirmare potest locus ille *Plutarchi* in commentariolo quem scripsit περί ΕΙ Ε in Δελφοίς. sc. pag. 201. meae editionis, vtor autem Graeca Basileensi 1574. Εθαυθα δι Συνελθόντας [sc. V viros sapientiae laude celebres, CHILONEM nempe, THALETA, SOLONEM, BIANTEM et PITTACVM] αὐτὸς καθ' ἑαυτὸς καὶ διαλεχθόντας ἀλλήλοις, ἀναθεῖναι τὰ γραμμάτων ὃ τῆτι τάξει πικρότερον ἴσιν, καὶ τὸ ἀριθμὸν τὰ πέντε δηλοῖ, μαξιμωμένους μὲν ὑπὲρ αὐτῶν πρὸς τὸ θεῖον, ὅτι πέντε ἴσιν, τὸ δὲ ἴσδομον καὶ τὸ ἴκλον [sc. CLEOBVLVM et PERIANDRVM] ἀποποιούμενος καὶ ἀποβάλλουσας, ὡς ἔπεροσῆκοστας αὐτοῖς. ^l *Chibull. Antiq. Asiat.* pagg. 10. et 19. *Hauercamp. Dissert. de Litt. Graec.* p. 262. ^m L. 1. p. 16. Edit. Sanctandreanae, 1594. ⁿ I. 4. ^o ad *Ter. Phorm.* Act. 1. Sc. 1. ^p *Miscell. Erud. Antiq.* p. 315.

ΘΕΟΦΑΝΕΣ, ΚΑΛΛΙΦΩΝ, ΑΘΗΝΟΔΩΡΟΣ, ΛΕΟΧΑΡΗΣ, id est, ΘΕΟΦΑΝΗΣ, ΚΑΛΛΙΦΩΝ, ΑΘΗΝΟΔΩΡΟΣ, ΛΕΩΧΑΡΗΣ, vbi vtriusque Grammaticae vestigia deprehenduntur, et illius veteris ante Euclidem Praetorem, qua E et O pro H et Ω scribebantur, et huius nouae, quae densis, vt aiunt, literis Θ, Φ, Χ receptis¹, eo Praetore obtinebat. Marmor nostrum, quod xx circiter annis ab eo Magistratu exarabatur, et quidem auctoritate publica, Grammaticam etiam publicam, vsu et legibus munitam constantissime profitetur. Nam et consonantibus, quas duplicis vocant, itidemque iis quas adspiratas, vocalibus denique tam longis, quam breuibus, vniformi modo describitur, perinde vt nos hodie scribere solemus. In tertio solummodo vsu τ̄ E, vt modo vidimus, et in altero simillimo exemplo, vt statim videbimus, variatum est a nostra scriptura. Quod et impune fieri potuit, cum Grammatica siue Literatura Euclideia nihil quicquam de ea re statuerit.

Nam, quoniam in Orthographia huius monumenti occupemur, et expedire poterit vt ea res vno ictu conficeretur, paucissima de litera O adiciemus, illi alteri et fato et fortuna perquam simili. Pariter enim et illa aliquando O breuem designabat, aliquando O longam, aliquando denique diphthongum ou, quod nomen scilicet in Alphabeto habuit². Apud Graecos, inquit Quintilianus³, O litera, interim longa ac breuis, vt apud nos, interim pro syllaba, quam nomine suo exprimit, posita est. Marius Victorinus de Orthographia⁴, O similiter quoque cum esset vnum, breuem et idem faceret longam syllabam, praeterea exprimeret vocem, quae apud eos per o et u scribitur, ou. Et alibi⁵, Significaueram, priusquam Graecis inter vocalis repertae sunt η et ω, vicem earum tam apud illos quam apud nos explese e et o: o etiam scribi solitam pro syllaba ou. In marmore itaque nostro ω siue o longam nunquam repraesentat, propter auctoritatem Grammaticae quae ab Euclide inuoluit, verum in diphthongo ou, potestatem nominis et appellationis suae vbique conseruat. Ita col. 1. l. 1. ΚΑΛΛΕΟ, l. 2. ΤΟ, l. 3. ΕΠΙΓΕΝΟΣ, l. 30. ΤΟΤΟ, et col. 2. l. 2. ΑΠΟΔΟΝΑΙ, ibid. ΟΚ, pro ΚΑΛΛΕΟΥ; ΤΟΥ, ΕΠΙΓΕΝΟΥΣ, ΤΟΥΤΟΥ, ΑΠΟΔΟΥΝΑΙ, ΟΥΚ, et in locis praeterea quamplurimis.

Quandiu ea litera auctoritate diphthongi pollebat, fortasse haud erit facile definire. Ab vltimis Graeciae temporibus vsque ad aeram.

¹ Θ, Φ, Χ, priusquam a Simonide inuenirentur, exprimebant iuxta τ et iuxta π, et x adspirationis notam H ponendo. Mar. Victorinus de Orthographia, p. 17. ² Hoc confirmat Epigramma apud Athen. l. 10. p. m. 224. in Thrasymachum Chalcedonium Sophistam:

Τὴν οὐρανὸν ἴδοντες, ἔω, ἄλφα, σὸν, ὦ, μὺ, ἄλφα χί, ὦ, σὸν

Πάλσις Χαλκηδῶν, ἡ δὲ τέχνη Σοφίστη.

³ l. 7.

⁴ p. 16.

⁵ p. 30.

Macedonicam video constantissime obtinere. In monumentis quae Inscriptionem nostram aetate antecedunt, nihil mirum si perpetuo dominetur. Verbi gratia, in *Sigaeensi*, vt

ΤΟ ΗΕΡΜΟΚΡΑΤΟΣ ΤΟ ΠΡΟΚΟΝΗΣΙΟ,

In *Deliaco*,

Ο ΑΦΥΤΟ ΛΙΘΟ,

Et in *Farnesiana* columna, Simia illa Vetustatis, saeculorumque de quibus agimus,

ΟΔΕΝΙ ΘΕΜΙΤΟΝ ΜΕΤΑΚΙΝΕΣΑΙ.

His accenseri velim poculum inscriptum nomine Bacchi, iuxta hos senarios *Achaei* Tragici antiqui, quos conseruauit *Athenaeus*^y:

Ο δὲ σκύφος με τῷ θεῷ καλεῖ πάλαι,

Τὸ γράμμα φαῖνον δέλ', ἰῶτα, καὶ τρίτον

Ο, νῦ τ' αὖ πάρεςσι, καὶ ἀπεςιν ὕ

Εκ τῷ πέκεινα σάν, τότ' ὁ κηρύσσειον.

Δ Ι

Ο Ν Υ

Σ Ο

Quibus subiungit grauiissimus scriptor, Εν τέτοις λείπει τὸ ὕ ποιχῆϊον, ἐπεὶ πάρες οἱ δεχῶνι τῷ ἀπεχρῶϊο, ἢ μόνον ἐφ' ἧς νῦν τάπειλα δύναμει, ἀλλὰ καὶ ὅτε τ' διφθογοῖ δισημαίνει, et quae sequuntur. In *Teiorum diris*, incertae admodum aetatis, sed vetusto sane, monumento,

ΤΟ ΛΟΙΠΟ

ΤΟ ΞΤΝΟ

ΤΟ ΚΕΝΟ.

In marmore *Cretensi*, quod hodie beneficio Comitum Arundelliae legitur Oxoniis,

ΚΑΤΑ ΤΟΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΣ ΕΚΑΤΕΡΗ ΚΕΙΜΕΝΟΣ.

Qua arrepta occasione emendandus est a me *Mich. Apostolius*^z, in lepida historia quam prodidit de *Philoxeno* Poeta Cytherio: Qui, vbi latomias, in quas a Dionysio Tyranno coniectus esset, euaserat, rursusque a rege Syracusas vocaretur, λαβάν χάριην, ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΜΕΣΟΝ ΓΡΑΨΑΣ ΜΙΚΡΟΝ ΟΥ ΠΕΔΙ ΤῷΤΟ ΜΕΪΖΟΝ ΠΕΙΧΑΡΑΠΕΝ — καὶ πλῆσας τέτων πάντων τ' χάριην, ἐπεμψεν, ἐμφαίνων ὅτι πολλὰ καὶ μεγάλα δεινῶτα^a.

Nihil

^y l. xi p. m. 230. ^z *Prouerb. Centur.* xix. 26. ^a Adludit aliquantulum *Tzetzes*, *Chilad.* X. *Hist.* 358, scribens

Τῷτον δ' ὁ Διονύσιος ἐμψας εἰς λατομίας,

Εὐθὺς μίλιπέμπειο πάλιν γραφαῖς ἐκείνον.

Φιλόξενος τοῦτον δὲ τὴν γράφει πρὸς ἐκεῖνον

Περιγραφῆς ἐν σχήματι ταύτοπολυλογίας,

Δικαίης καὶ πλειόνως δὲ γράφας τοις ἰσοπέπτοις,

Ὅχι φροῦνις, ἢ μίλει μοι, καὶ τὰ λοιπὰ ὡσαύτως.

Hic est facetissimus ille Scurra, quem ad manum habuit et conuiujs adhibere solebat idem Dionysius: erat autem cupediarum appetentissimus. Accidit, vt in coena, cum adponeretur Tyranno nullus praegrans et bene saginatus, tenuior autem Poetae, pisciculum ori suo quasi

Nihil falsius. Ea certe aetate, quae aliquot annis marmor nostrum antecedit, pronunciabant OY , scribebant vero religiosissime O : neque enim per multa saecula ea diphthongus innotuit. Deinde autem, quibus artificijs aut quo scribendi genere vnam OY diphthongum simili figura *circumscribere* aut *incluere* potuit *Philoxenus* ($\omega\epsilon\lambda\ \tau\acute{\upsilon}\tau\omicron\ \omega\epsilon\lambda\chi\alpha\epsilon\acute{\alpha}\tau\epsilon\upsilon$) equidem non video. Nimirum media charta paruulam o descripsit, deinde productione aliquantulum radio alteram, vsquedum circulis, quos dicunt concentricos, totam aream chartae suae compleuerat. Et quia O valebat eo tempore OY , toties pertinaciter negabat se rediturum, quot circulos descripserat. Ea $\mu\alpha\upsilon\lambda\iota\kappa\eta$ nihil est verius, ne ea quae apud Sagram. Simili macula eluendus est *Plutarchus*^b. *Lacones Philippo Regi per epistolam interroganti an vellent eum vrbe recipere, Laconice responderunt, eis χάρην OY μέγα χρά-λανες*. Veruntamen neque eo saeculo se insinuauerat diphthongus, et confirmat non OY sed O rescripsisse Lacedaemonios, qui eandem narrat historiam, *Ausonius*^c,

Vna fuit tantum, qua respondere Lacones,

Litera, et irato Regi placuere negantes.

Ad haec igitur tempora nunquam pingi solebat diphthongus, post paucissimos annos nunquam fere negligi. *Psephisma* enim *Sigaecorum*^d in honorem Antiochi Soteris latum, *Chronicon Parium* illi aetate fere suppar, et *Magnetum Smyrnaeorumque Foedus*^e per diphthongum OY non literam O perpetuo describuntur. Ea nimirum tempestate emicuit *Schola Alexandrina*, cui curae fuit Graecae loquelae nitor et elegantia: tum primum fortasse tonus vocis et inflexio apicum et signorum vsu regi coepit: tum discretum est inter E et EI , quorum prouincias vbi disternerant, illud E $\mu\lambda\delta\upsilon$, i. e. nudum siue tibicine^f suo segregatum appellabant; inter O et OY , quorum illud *paruum*, hoc *magnum* erat; inter YI denique et Y ,^g quorum hoc rursus extra diphthongum $\mu\lambda\delta\upsilon$ vocari obtinuit; ad summum denique nouum

quasi cum eo conlocuturus, deinde auribus, quasi responsum accipere vellet, identidem admoueret. Sciscitanti Regi quidnam rei ageret, *Galateam*, inquit, *scribere meditor* (poemation eo nomine postea edidit in laudem Galataeae quam deperibat) *et cupio ab eo rescire, quae apud Nereum gerantur: verum nihil quidquam earum rerum intelligere profitetur pisciculus minutus, se enim ea aetate esse captum, ut marinum istum Deum nunquam salutauerit: socium vero, qui coram Rege staret, natu grandiosem, ea omnia quae ego percontarer, facillime responsurum. Athen. l. i. p. m. 4.*^b *De Garmulitate, p. 340.*^c *Epist. XXV. 36.*^d *Chisoull. Antiq. Asiae, p. 49.*^e *Marmor inter Oxoniensia secundum.*^f *Eustathius ad vulgarem ἰπποχάρων v^{ti} libri Iliados, sc.*

EI , βάλαι Κυθήριαι, Ἄρηά τε Τύδεος υἱός,
haec habet, Ἰγείον δὲ ὅτι τὸ E φοιχιῶν EI ἔλασον οἱ παλαιοὶ, προσθήσεις τὸ I , ἵνα τῆ δια διφθόγῃ ἐκλάσει δύναται περισπᾶν καὶ αὐτὸ καθα καὶ τὰ ἄλλα φοιχιᾶ. τοιοῦτο δὲ ποιῆσι καὶ ἐπὶ τῷ μικρῷ O καὶ ἐκείνο γὰρ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν OY λίγισσι.^g *Athen. l. XI. p. m. 230.*

Graecarum literarum canonem nobis procuderunt, qui hodiernis etiamnum moribus recipitur.

Sat fortasse Grammaticae litauimus. Iam quid Marmor, ope harum literarum de quibus disputauimus, consignatum fit, lectori meo non displicebit admoneri. Quod cum per compendia atque praecisa quadam oratione supra pag. 5. edocui, commodum duxi in hoc loco paulo fusius explicare. Solenne fuetum erat celebrari in Delo Festum; in quo Athenienses cum sociorum nonnullis, qui Cycladas incolebant, Apollinem choris, ludis, sacrificiis, omnique rituum genere propitiabant. Ad tolerandos igitur sumptus, qui in iis cultibus fiebant maximi, quotiescunque rediret religionis celebritas, toties in commentarios retulere Viri ei negotio praefecti, quicquid aut ex fisco sacro, aut ex singulorum patrimoniis, aut ex aere damnatorum, vsu et auctoritate publica, suppeditaretur. Ea cura ad Atheniensis praecipue, siue quod communi ciuitatum arbitrio ad hanc gentem deferrebatur, siue quod leonina societate cum prouincialibus agere velent homines imperii praeter modum appetentes, spectasse videtur.

Id genus computi, quod modo memorauimus, repraesentat Marmor nostrum: et a prima quidem facie initium sumit a *tempore* quo hae res gestae sint, a *Magistratibus* Atheniensibus qui eo censendi munere fungebantur, et a *Scribis* qui iisdem erant a manu, et tabulas publicas consignabant; nimirum a linea 1ma ad ——— 10ma. A linea 10ma ad ——— 14ta *Ciuitatum* Rerumque publicarum nomina complectitur, quae hoc ceremoniarum foedere tenebantur, adnotato diligenter quantum vnaquaeque ad eam religionem contulit. Censentur deinde eadem ratione *Personae singulares* 14 ——— 23. Ad computum rediguntur 23 ——— 25 *nummi* qui a nonnullis *delictorum nomine* luebantur, et proxime 26 ——— 29 *Reditus sacri*. Quae omnia *summam* conficiunt linea sequenti diserte recitatam. Hucusque agitur de Reditibus. Quod superest huius tabulae lateris *Expensas* in his sacris faciendis accurate et minutatim commemorat.

Secunda Facies *de lentis nominibus* agit, et similiter a Rebusp. orditur, deinde priuatorum hominum rationes pertexit, nempe a l. 1ma ad ——— 23^{ti}am. Quorum cum duo sint genera, aut enim *in partem* erant obaerati aut *in solidum*, Illos a linea 1ma ad ——— 6ta recenset, ΤΟ ΤΟΚΟ ΟΚ ΑΠΕΔΟΣΑΝ: Hos a 6ta ad ——— 23^{ti}am, ΤΟΝ ΤΟΚΟΝ ΟΚ ΑΠΕΔΟΣΑΝ. Post aliquantulum spaciae literis vacuum relictum, et exorsa linea 24ta instituitur noua periodus, quae *de mulctis* in iudicio damnatorum, nondum tamen persolutis, agit: qua desinente l. 30. similiter alia, quae redituum sacrorum censum, *Apollinis* nempe *patrimonium*,

monium, instituere videtur. Videtur inquam, nam in ea parte lapis fatiscere incipit, atque interiit omne deinceps, quodcunque istum titulum olim exceperit. Habes monumenti nostri ea fide qua potui descriptum argumentum.

Populus Atheniensis vix ad aliquam in bello gloriam emicuerat, cum summo studio niteretur vt insulas, quae Cyclades vocabantur, vrbi proximas et quasi subiectas, vel vi et virtute militum in potestatem redigerent, vel oratione conciliarent vt id sua sponte facere vellent. Expedire enim visum est Reip. vt eorum hominum animos aut vi aut fide obstrictos tenerent, quos eodem belli genere vsos et classe exercitissimos, vel ambitionis optimos satellites, vel, si a Lacedaemoniis starent, acerrimos hostis erant habituri. Causabantur inter alia, generis propinquitatem, et id Iuris simulachrum quod ex communione sacrorum nasci credebatur; quippe homines Athenis profecti plerasque insulas, quibus mare Aegaeum distinguitur, atque omnem oram Asiae, quae isto oceano adluitur, incolis olim et vrbibus conferebant^s. Adeo maternum nomen in summam imperii acerbiter et grauissimam tyrannidem tandem exire patiebantur. Neque oracula aut Deorum monita negligere voluisse videtur Populus, quibus erat proprium non minus superstitionibus duci, quam hac imperii maritimi cupiditate inflammari. Atheniensibus enim sacra olim in Delo peragentibus, cum puer aquas hausisset, atque e vasculo pisciculos aliquot vna cum latice effudisset, responderunt Vates Deliaci, nimirum Ἀπικίξεν pulchre edocti, *velle Deos eo ostentu significare, fore vt Athenienses summum in mari imperium olim obtinerent*^h. Si vltimam memoriam repetere vellem, cuius vt vetustior est origo, ita sanctiorem habere auctoritatem creditur, atque augustiorem sui reuerentiam, Eryfichtho Cecropis filius, qui aetatem *Chronici Arundelliani* M.CCC.XVIII annis antecedit, Delum insulam ditioni Atheniensium addidit, modo *Athenaeum* vere emendet ὁ πάλιν *Casaubonus*, l. IX. c. II.ⁱ Insecutis temporibus confirmatum est a multis istud imperium, a Pisistrato nimirum, circa Olymp. LXIII.^k a Miltiade^l, Olymp. LXVIII. a Themistocle denique, Aristide^m, aliisque, quorum alii Lemnum, alii Parum, alii Delum, et vicinas

^s Τὰς Κυκλάδας πρότερον ἢ οἱ Μίνα παῖδες, ὕστερον δὲ οἱ Κόδρω, καὶ Νηλῶς κατέλαβον. Plutarch. de Exsilio. *Iones, duce Ione, profecti Athenis* — multas in Aegaeo atque Icario occupare insulas, Samum, Chium, Andrum, Tenum, Parum, Delum, aliasque ignobilis. Paterc. l. 4.
^h Athenaeus l. III. init. ⁱ Κατίξεν τὴν Δῆλον, non κατίδς. ^k Herodot. l. 64. Thucyd. l. 13. VIII. 104. ^l Nepos in Miltiade §. 3. *Pari felicitate, ceteras insulas [praeter Lemnum] quae Cyclades nominantur, sub Atheniensium redegit potestatem.* ^m Plutarch. in Aristide. Diod. Sic. l. XI.

plerasque insulas armis subegerunt. Huius autem, quem ultimo memoravi, cum iustitia factum est post pugnam ad Plataeas, tum intemperantia Pausaniae, ut summa imperii maritimi a Lacedaemoniis transferretur ad Athenienses. Conflato bello Peloponnesiaco, in foedere et amicitia manebant Cyclades^p; et, quamvis inclinatis postea Atheniensium rebus, labascere^q videretur aliquando sociorum fides, constanter tamen video P. A. maiestatem suam auctoritatemque in Aegaeo non nisi cum propria libertate amisisse.

Huius *Ἰαλατιοῦ νήσου* quasi sedes erat et caput DELVS, ab antiquis et poetis et mythologis decantatissima. Ea enim parvis insulis undique cincta, quae inde Cyclades nominari solebant^r, medium occupabat, et quandam loci quasi praerogativam obtinere videbatur. Praeterea autem diffusa erat ab Athenis exiguo maris itinere, tali nimirum, quale homines oblectandi animi gratia, et citra omnem periculi metum facere consuecunt^s. Accedebat denique fani, religionumque celebritas, feriarum ludorumque nobilitas, quorum tenuem aliquam memoriam cum conservavit Historia antiqua, tum ritus et rationes, ceteraque id genus monumenta Inscriptio haec praestantissima quasi ex postliminio reduxit. Nihil igitur mirum, si Delus morem ceterarum coloniarum quas duxerunt Athenienses secuta, ad dominae normam et arbitrium totam se composuerit; verum eam eo usque Atticizare, ut Athenas plane Atticas in ea insula reperires, id, decurrente opere, Tibi, mi lector, non ingratum fortasse fuerit ediscere. Ceterum ea, quae olim fuerat Deorum religionumque feracissima, et duobus summi ordinis numinibus incunabula praestitit, quae a priscis poetis usque ad satietatem celebrari solita (etenim

Cui non dictus Hylas puer et Latonia Delus^t?)

quae et loci sanctitate tantopere floruit, ut in bello Peloponnesiaco commune esset aerarium Graeciae^u, religionum vero celebritate, ut in eam concursus maximi fieri non solum ex Attica vicinisque gentibus,

^o Corn. Nep. in Aristide, §. 2. et 3. ^p Αθηναίων ἑμμαχία — νῆσοι ἐπὶ τῆς Πελοποννήσου καὶ Κρήτης πρὸς ἥλιον ἀνίσχουσα, πᾶσαι αἱ ἄλλαι Κυκλάδες, πρὸς τὴν Μήτηρ καὶ Θήρας. Thucyd. II. 9. ^q Thucyd. et Diod. Sic. passim. ^r Ipsaque longe clarissima, et Cycladum media, ac templo Apollinis et mercatu celebrata Delus. Plin. IV. 12. A promontorio Geraesto circa Delum in orbem sitae, unde et nomen traxere, Cyclades. Id. ibid. Ἐνδοξὸν αὐτὴν ἰσχυροῦσαν αἱ περιουκίδες νῆσοι, καλεῖσθαι Κυκλάδες. Strab. I. 10. p. m. 485. Δῆλος, καὶ αἱ περὶ αὐτὴν Κυκλάδες. Id. ibid.

Δῆλον ἰκυκλώσατο, καὶ ἔνομα Κυκλάδες ἐπέσει. Dionys. περιηγ. τ. 529.

Cycladas autem inde dictas, quia, licet spaciis longioribus a Delo proiectae, in orbem tamen circa Delum sitae sunt, et orbem κύκλου Graii ferunt. Solin. c. XVII. ^s Vid. Suid. et Paroemiographos. Adεις εἰς Δῆλον πλείων. ^t Virg. III. Georg. 6. ^u Quantum pecuniae quaeque civitas daret, Aristides delectus est qui constitueret. Eius arbitrio quadraginta et sexaginta talenta quotannis Delum sunt collata. Id enim commune aerarium esse voluerunt. Corn. Nep. in Aristide, §. 3. Ταμίειον Δῆλος ἦν αὐτοῖς etc. Thucyd. I. 96.

verum

verum ex vltimis Hyperboreis * dicerentur, Insula et portuum commoditate praestantissima, et mercatu † florentissima; hodie inculta et illaetabilis, vix quidquam tantae maiestatis conseruat praeter aliquot nominis ‡ sui templique ruinas, quae et ipsae quoque quodammodo periere, leporum solummodo et mergorum domicilium, nulla aut agrorum factione, aut incolarum vsu, aut aduenarum fere appulsu nobilitata.

Istius autem Festi, de quo in hoc marmore agitur, vetustas et celebritas optime fortasse potest *Thucydidis* verbis explicari, ad Olymp. LXXXVIII. 3.

Thucyd. III. §. 104.

Τῷ δ' αὐτῷ χειμῶνος καὶ Δῆλον ἐκάθηραν Ἀθηναῖοι — καὶ τὴν ΠΕΝΤΗΘΡΙΑΔΑ ΤΟΤΕ ΠΡΩΤΟΝ μετὰ τὴν κάθαρσιν ἐποίησαν οἱ Ἀθηναῖοι, ΤΑ ΔΗΛΙΑ. ἦν δὲ πότε καὶ τοπάλαι μεγάλη ξύνοδος ἐς τὴν Δῆλον τῶν ἸΩΝΩΝ τε καὶ ΠΕΡΙΚΤΙΟΝΩΝ ΝΗΣΙΩΤΩΝ. ξύν τε γὰρ γυναῖξί καὶ παισὶν ΕΘΕΛΡΟΥΝ· ὥσπερ νῦν ἐς τὰ Ἐφέσια Ἴωνες· καὶ ἈΓΩΝ ἐποιεῖτο αὐτόθι καὶ γυμνικός, καὶ μουσικός, ΧΟΡΟΥΣ ΤΕ ἈΝΗΓΟΝ Αἱ ΠΟΛΕΙΣ. δῆλοί δ' ἐμάλισα Ὀμηρος ὅτι τοιαῦτα ἦν, ἐν τοῖς ἔπεισι τοῖσδε, ἃ ἐστὶν ἐκ προοιμίας Ἀπόλλωνος,

Ἀλλὰ σὺ Δῆλῳ Φοῖβε κ. τ. λ.

Ὅτι δὲ καὶ Μουσικῆς ἀγῶν ἦν, καὶ ἀγωνιέμενοι ἐφοίτων, ἐν τοῖσδε αὖ δῆλοῖ, ἃ ἐστὶν ἐκ τῷ αὐτῷ προοιμίας. τὸν γὰρ
Δη-

Eadem hyeme Athenienses Delum lustrarunt — tunc quoque primum Athenienses post lustrationem Festa lustralia, LYDOSQVE DELIACOS, QUI QVINTO QVOQVE ANNO CELEBRABANTVR instituerunt. Fuit autem et priscis temporibus in Delo frequens IONVM ET ACCOLLARVM IN INSVLIS circumiacentibus habitantium conuentus. Nam cum vxoribus et liberis AD SPECTACVLA CONVENIEBANT, (vt nunc Iones ad ludos in Dianae Ephefsiae honorem institutos confluere solent) illic autem gymnicum musicumque CERTAMEN fiebat, ET CIVITATES EO CHOROS MITTEBANT. Quod autem haec ita se habuerint, Homerus in primis declarat, his versibus qui sunt ex hymno Apollinis,

Tunc tibi magnopere etc.

Quod autem Musices etiam certamen

* Vid. Hymnographos. † Ipsaque longe clarissima, et Cycladum media, ac templo Apollinis et mercatu celebrata Delus. Plin. IV. 12. Mercatus in Delo conceleberrante toto orbe. Id. XXXIV. 2. Insula Delus, tam procul a nobis in Aegaeo mari posita, quo omnes undique cum mercibus atque operibus conueiebant, referta diuitiis, parua, sine muro, nihil timebat. Cic. pro L. Manil. §. 18. Τὸ κοινὸν Ἑλλήνων ἐμπόριον. Pausan. I. 8. p. 509. Add. I. 3. p. 207. Strab. I. 10. p. m. 486. Minorem Delum Puteolos esse dixerunt, quod Delus aliquando maximum emporium fuerit totius orbis terrarum, cui successit postea Puteolanum. Festus. ‡ Vocatur hodie Sdili, vt Lemnus Stalimini, etc. Eodem modo Setinas, ἐς τὰς Ἀθήνας, Stampouli ἐς τὴν Πόλιν, i. e. CPolim, Stalutera ἐς τὰ Λύτρα. Ad Baias. Ios dicitur Nio, i. e. in 1ῷ, Icarus Nicaria.

Δηλιακὸν χορὸν τῶν γυναικῶν ὑμνή-
σας ἔτελευτα τῷ ἐπαίνῳ ἕς τὰδε τὰ
ἔπη, ἐν οἷς καὶ ἑαυτὴ ἐπεμνήσθη,

Ἀλλ' ἀγεθ', ἰλήκοι μὲν Ἀπόλλων
κ. τ. λ.

Τοσαῦτα μὲν Ὀμηρος ἐτεκμηρίωσεν ὅτι
ἦν καὶ ΤΟΠΑΛΛΑΙ μετὰ τὴν ξύνοδος καὶ ἑορ-
τὴ ἐν τῇ Δήλῳ· ΤΥΣΤΕΡΟΝ ΔΕ ΤΟΥΣ
ΜΕΝ ΧΟΡΟΥΣ Οἱ ΝΗΣΙΩΤΑΙ ΚΑΙ
Οἱ ΑΘΗΝΑΙΟΙ ΜΕΘ' ἹΕΡῶΝ ΕΠΕΜ-
ΠΟΝ. τὰ δὲ περὶ τὰς ἀγῶνας καὶ τὰ
πλεῖστα κατελύθη ὑπὸ ζυμφορῶν, ὡς
εἰκός, πρὶν δὴ οἱ Ἀθηναῖοι τότε τὸν
ἀγῶνα ἐποίησαν, καὶ ἵπποδρομίας, ὃ
πρῶτον ἐκ ἦν.

Quibus verbis subiungi velim Strabonis etiam auctoritatem,

L. x. p. m. 485.

Ἐνδοξὸν αὐτὴν [Delum] ἐποίησαν
αἱ περιουκίδες νῆσοι, καλεόμεναι Κυ-
κλάδες, κατὰ τιμὴν πέμπτεσαι δημο-
σίᾳ θεωρῆς τε καὶ θυσίας, καὶ χορὸς
παρθένων, πανηγύρεις τε ἐν αὐτῇ
συναγεσσαι μεγάλας.

men ibi fieret, et certaturi se cou-
ferrent, his quoque versibus indicat
qui sunt ex eodem Apollinis hymno.
Nam postquam Deliacum mulierum
chorum celebravit, suam laudatio-
nem his versibus finiuit, in quibus
et sui ipsius mentionem fecit:

Verum agendum etc.

His igitur argumentis Homerus
manifeste probavit, vel PRISCIS
TEMPORIBUS ingentem conven-
tum et celebritatem in Delo fieri con-
sueuisse; POSTEA VERO ATHE-
NIENSES ET INSVLARVM IN-
COLAE CHOROS CVM SACRIS EO
MITTEBANT. Sed certamina, et
cetera pleraque, ut credibile est, ad-
versis casibus exoluerunt, donec A-
thenienses certamen tunc instaura-
runt, et equorum cursum addide-
runt, quod ante non fuerat.

Celebrem eam fecerunt circumpo-
sitae Insulae Cyclades, honoris cau-
sa publice mittentes qui sacra fre-
quentarent, tum victimas, choros
virginum, et solennis ibi magnos
agitantes conventus.

Constat igitur Ionas, antiquissimam Graeciae gentem, vna cum
Cycladum incolis, solennis maxime et religiosas Ferias in Delo olim
concelebrare solitos. (Id quod deinde posterius eorum, coloniis in
Asiam ductis, in urbe Ephesina, patrio ritu, factitarunt, quas solen-
nitates exinde ΕΡΗΣΙΑ, et Πανιώνια vocarent; quia nempe Popu-
lus per plurimas urbis disseminatus, de communi origine, horum
Festorum ope, identidem admoniti, mutuam quae inter eos obtine-
bat cognationem feliciter excolerent^a.) Deliaca autem ipsa, sacra illa
anti-

^a Simile etiam obtinuit apud Dores, alteram Graecanicae gentis μερίδα, in memoriam
priscae consanguinitatis. Συναίσεις, inquit Dionys. Halic. Hist. l. 4. p. m. 229. γυναιξὶν ὁμοῦ καὶ
τέκνοις

antiquissima, vbi accidit vt per aliquot annos interpellarentur, et definerent religiosi conuentus in Delo fieri, siue quod Persarum classis per diutinum tempus maria illa infestaret, siue quaecunque fuerit alia calamitas, Athenienses, qui iam in loco antiquorum Ionum essent, Olymp. LXXXVIII. anno 3to solennitatem instaurabant, adscitis similiter in communionem sacrorum Insulanis quibusdam, patriamque religionem, *quarto quouis anno redituram*, de nouo concelebrabant.

Ea fuit Solennitas *Deliorum*, Festi ab Atheniensibus bellum cum Lacedaemoniis, Dorica natione, gerentibus, sapienter instituti, siue ad imaginem prioris, quod olim agi solitum, adumbrati potius et redintegrati. Quod cum a me dicatur vno quoque quadriennio recurrisset, mirabitur fortasse lector ita verti posse *Thucydidis* verba, ΤΗΝ ΠΕΝΤΕΤΗΡΙΔΑ τότε πρώτον ἐποίησαν οἱ Ἀθηναῖοι, τὰ Δήλια, atque etiam illa *Pollucis*^b: Δέχα ὅσες ἔτιοι [ἱεροποιοὶ] ἔθυσον θυσίας ΤΑΣ ΠΕΝΤΕΤΗΡΙΔΑΣ, ΤΗΝ ΕἰΣ ΔΗΛΟΝ, τὴν εἰ Βραυρών, τὴν τῆς Ηρακλειδῶν, ἢ Ἐλευσίνης. Multa autem animum meum impulerunt vt ita verterem. Nam et eodem anno Olympiadis (tertio nempe) quo instituebatur, recurrisset constat, et eam ipsam periodum celebrationis conseruat haec Inscriptio, sc. anno tertio Olymp. CI^{nae} exarata, rationes complexa Quadriennii proxime elapsi. Quae si deessent argumenta, attamen memorabile est eo loquendi genere delectari semper scriptores veteres. Πενταετηρίδας maxime notandis temporibus Graeci obseruant, id est, quaternum annorum circuitus. *Censorin.* de die natali, c. XVIII. Et alibi, *Idque tempus πενταετηρίδα appellabant, quod tertio quoque anno intercalabatur*, quamuis biennii circuitus et reuera διετηρίς esset. Vnde *Mysteria quae Libero Patri alternis fiunt annis, Trieterica a Poetis dicuntur. Postea τετραετηρίδα fecerunt, sed eam, quod quinto quoque anno redibat πενταετηρίδα nominabant.* Inde fiebat, vt, cum Olympias reuera esset quatuor annorum complexio siue comprehensio, ab aliis vocaretur Τετραετηρίς: ab aliis autem, quia exacto quadriennio, in quintum annum ineuntem caderet ea celebratio, admissio in calculum eo quinto anno, non minori proprietate, Πενταετηρίς. Non quod quinquennium reuera complecteretur, sed quod *voluenda dies*, incluse, vt aiunt, computando, particulam anni proximi, licet minimam decerperet; vt de ea re *Seneca*^c,

Quantus Eleum ruit ad Tonantem

Quinta cum sacrum reuocauit aestas.

εἰκοσις κατὰ τὴν ἀποδειχθείσας χρόνος, συνίθους τε καὶ συνεπανηγύριζον, καὶ ἀγῶνας ἰππικῆς καὶ γυμνικῆς, καὶ τῆς ἀπὸ μουσικῆς ἀκρομάτων, καὶ τῶν θεῶν κοινῶς ἀναθήμασιν ἰδωρῶντο. Adde *Heraclit.* *Clio* 143. 144. 148. ^b L. VIII. c. 9. §. 107. ^c *Herc. Fur.* Act. III.

Eam computandi rationem amant ICTI Romani. Iuffit Diuus Hadrianus, *quantum ad munera municipalia, eum annum, quem quis ingreffus effiet, pro impleto numerari.* l. 74. D. ad Sctum Trebell. Non ergo in Olympiadum recensione mirabitur aliquis Veteres tam parum sibi videri constare^d.

Neceffe igitur fuerit vt DELIA Olymp. LXXXVIII^{uac} anno tertio instituta, Olymp. LXXXIX^{nac} tertio, si verum computum ineamus, re- peterentur. Et de festo quidem altum vbique apud auctores silentium, nec tamen omnis praeciditur fides. Dicuntur Athenienses^e hoc anno, quod supererat Lustrationis Olymp. LXXXVIII. 3. in Delo habitae confeciffie, et in ea solennitate incolas antiquos ex sedibus pepuliffie, religionem quandam simulantes, (ήμισάμηνος ἔστι παλαιὰν τινὰ αἰτίαν ἢ καθαρεύς ὄντας ἱερῶσται. verba sunt *Thucydidis*) reuera autem, quod eos Spartanorum rebus nimirum studere suspicarentur^f. Quos tamen oraculo moniti ante annum elapsum reduxerunt^g. Meminerit lector instituta fuisse ante annum quartum *Delia* nostra, solenni prius habita lustratione. Iam ea Religione in orbem redeunte, vt rite fieret, prius lustratur infula quam sacra peraguntur: τὴν πενήτην εἰδα ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΚΑΘΑΡΣΙΝ ἐποίησαν οἱ Ἀθηναῖοι, τὰ Δήλια, ait auctor noster vbi agit de festo instituendo. Coniungit pariter Festum et Lustrationem grauissimus auctor *Plutarchus*^h, Δηλίοις ἑναλχῶσται ἡμισάμηνος ἢ μέσαν καθαρμόν. In illa priori καθαρσῶσται fustulerunt defunctorum monumeta, ne pollueretur Religio modo recurfura: in hac etiam ipsos *Colonos veteres migrare* iusserunt, maculae alicuius, vt infimulabantur, contagione pollutos, et inidoneos ad proximas ferias celebrandas. Cum

^d ΤΕΤΡΑΕΤΗΡΙΣ

Οὐδὲ δι' περιμῖναι ΤΕΤΡΑΕΤΙΑΝ, ἢ ἔλθῃ ἄλλα Ολύμπια.

Arrian. ad *Epictet.* III. 25.

Ολυμπιάς. ἔτω καλιῖται παρ' Ἑλλήσων ὁ καλιὰ ΤΕΣΣΑΡΑ ἔτη συλλέμινος ἀγών.

Cyrril. *Hierosol. Catech.* XII. §. 8.

ΠΕΝΤΑΕΤΗΡΙΣ

Καὶ ΠΕΝΤΑΕΤΗΡΙΑ' ἀμα ἔθηκε ζαθέοις ἐπὶ κρημνοῖς Ἀλφειῶ.

Pind. *Olymp.* Γ. 38.

ἢ ΠΕΝΤΑ-

ΕΤΗΡΙΑ' ὅπως ἄρα ἔγασαν ἱερῶσται.

Pind. *Olymp.* Γ. 69.

Ἡρακλεῖ ἔτι πρόσσει τῶ Ἰδαίῳ δόξα τόσῃ ἀγῶνα διαθεῖναι πρώτῳ, ἢ Ολύμπια ἕνομα θείας. ΔΙΑ ΠΕΜΠΤΟΥ ἔν ΕΤΟΥΣ ἀυτὸν καλιετήσαιο ἀφεῶσται, ὅτι αὐτὸς τι ἔοι ἀδελφοῖ ΠΕΝΤΕ ἦσαν ἀριθμόν. Pausan. l. 5. p. 299.

In *Scythia nobis* quinquennis *Olympias* acta est

Iam tempus lustris transit in alterius.

Ouid. IV. ex *Ponto.* 6. 5.

^e *Thucyd.* V. 1. Iterum eandem rem memorat *Thucyd.* ad extr. *Historiae*, sc. VIII. 108. ὅτε ὑπ' Ἀθηναίων Δήλῳ καθαρεύσως ἑνεκα ἀνέστησαν [Delii.] ^f Eam rationem adsignat *Diod. Sic.* L. XII. ad hunc annum. ^g *Thucyd.* V. 32. *Pausan. Messen.* p. 268. Edit. Harou. 1613.

^h In *Coniuiio VII Sap.* p. 95.

haec

haec fit aperte mens Thucydidis, miror cum viro doctissimo, qui hanc telam mecum pertexuit, ita vulgo reddi posse verba laudati Historici,

Αθηναῖοι Δηλίους ἀνέστησαν ἐκ Δή-
λε, ἡγησάμενοι καὶ παλαιάν τινά
αἰτίαν εἰ καθαρὸς ὄντας ἱερῶσθαι.

Athenienses e Delo Delios summo-
verunt, quod existimarent ipsos,
quamvis ob quoddam vetus piaculi
crimen polluti essent, Deo tamen
esse consecratos.

Nam siue ἱερῶσθαι, modo loquendi proprio, dicatur pro ἱερέσθαι, i. e. munere sacerdotali fungi, quemadmodum velle videtur *Etym. M.* qui quodammodo dicit ἱερέσθαι ἱερεργεῖν ὁ δὲ Θεκυδίδης ἱερῶσθαι, atque etiam Hesy chius, ἱερῶσθαι. θύειν καθαρὸς ὄντας, fortasse ad hunc ipsissimum locum adludens: siue ἱερέσθαι potius scribendum iuxta auctoritatem Cod. MS.ⁱ necesse est omnino ita *Thucydidem* intelligi debere, ne videatur memoriae reliquisse, *Delios* ideo a sedibus suis fuisse pulsos, propterea quod *Apollini Deo indigenae consecrati essent*, quamvis veteri piaculari crimine tenerentur. Sententiam non vno piaculo dignam, neque vno ostento et foeditate interpretationis pollutam! Ego certe praetulerim ἱερέσθαι. Ita *Thucydides* ^k, Ἐπὶ Χρυσίδῳ ἐν Ἀργεὶ τότε περιήκοντα δούιν δέοντα ἔτη ἱερῶμενης. Ita *Pausanias*^l, τὰ δὲ ἐπὶ παλαιότερα, περιεκέλετο ἐκ τῶν παιδῶν ἱερασθαι τὰς Διὸς ὁ νεῶν κάλλι. Et *Strabo*^m, Ὅπου τὰ Πανιώνια κοινὴ πανήγυρις τῶν Ἰώνων συνέλειψεν τὰς Ἐλευσίνας Ποσειδῶνι, καὶ θυσία. ἱερῶνται δὲ Πιρηνεῖς. Quali autem sacerdotii genere in his sacrisungebantur Delii, alibi a me erit dicendum.

Si igitur hanc rem rite definiuimus, agebantur *tertium DELIA* Olymp. xc. 3. Qua celebritate *Nicias* Atheniensis Ἀρχιερέως munereungebatur. [Vid. huius Inscript. col. i. l. 33.] Aio autem hac *Pentacteride* *Niciam* duxisse *θεωρίαν*; nam ante proximam, in *Siciliam* cum imperio mittitur, vbi caesusⁿ est profligatis Atheniensium copiis, quibus praefuit: elucescet autem ex commento istius hominis, quod proxime sum relaturus, eum, quod certissimum est, neque *primis* feriis *Architheorum* potuisse fieri, neque quod verisimillimum, *secundis*. Erat autem huiusmodi, vti refert *Plutarchus*.

Plutarch. in *Nicia*.

Μνημονεύεται δ' αὐτὴ καὶ τὰ περὶ
Δῆλον, ὡς λαμπρὰ καὶ θεοπρεπῆ Φι-
λομήμαλα. τῶν γὰρ χορῶν, ἕως αἰ-
πό-

Iam commemorantur eius in Delo
magnifica et religiosa munera. nam
quum chori, quos ciuitates ad ca-
nendum

ⁱ Vid. *H. Steph.* ad *Dionys. Halic. Antiq. Rom.* p. 17. Edit. *Hudson.*

^k II. 2. ^l P. 445.

^m L. 14. p. m. 639. ⁿ *Thucyd.* ad Olymp. xci. 1.

πόλεις ἐπεμπον ἄσομένους τῷ θεῷ, προσπλεύσων μὲν ὡς ἐτυχεν, εὐθύς δ' ὄχλε πρὸς τὴν ναῦν ἀπαντῶντος, ἄδειν κελευσμένων κατ' ἕδρα κόσμον, ἀλλ' ὑπὸ σπιδῆς ἀσυνιάκτως ἀποβαινόντων ἅμα, καὶ σεφαναμένων, καὶ μέλαμφινυμένων, ΕΚΕΙΝΟΣ, ΟΤΕ ΤΗΝ ΘΕΩΡΙΑΝ ΗΓΕΝ, αὐτὸς μὲν εἰς Ῥηνίαν ἀπέβη τὸν χορὸν ἔχων, καὶ τὰ ἱερεῖα, καὶ τὴν ἄλλην παρασκευὴν, ζεῦμα δὲ πεποιημένον Ἀθήνησι πρὸς τὰ μέτρα, καὶ κεκοσμημένον ἐκπρεπῶς χρυσώσεσι, καὶ βαφαῖς, καὶ σεφάνοις, καὶ αὐλαίαις κομίζων, διὰ νυκτὸς ἐγεφύρωσε τὸν μέλαζον Ῥηνίας καὶ Δήλε πόρον, καὶ ὄβλα μέγαν εἶδ' ἅμα ἡμέρα τὴν τε πομπὴν τῷ θεῷ, καὶ τὸν χορὸν ἄγων κεκοσμημένον πολυβελῶς, καὶ ἄδοντα, διὰ τῆς γεφύρας ἀπεβίβαζε.

nendum mittebant in Apollinis honorem, appellerent promiscue, et quia naui turba repente occurrente canere iubebantur nullo ordine, sed nimia festinatione, incompofite simul descenderent de naui, coronas fumerent, et vestis, ILLE, QUVM ARCHITHEORVS ESSET, traiecit secum in Rheneam chorum, victimasque, et reliquum apparatus trahens, ad haec pontem Athenis paratum competentem, atque eximie excultum auro, pictura, fertis, tapetibus deportans, nocte fretum eo inter Rheneam et Delum medium, quod non est latum, iunxit: mox ubi diluxit, pompam Deo et chorum magnifice comptum cantantemque traduxit per pontem.

Si cui incredibilius paulo videatur istud Niciae consilium propter latitudinem freti, cum Rhenea insula IV circiter stadiorum intervallo a Delo dirimebatur^o; id quod optimum *Tournesortium* impulit, ut crederet potius non Rheneam cum Delo ponte fuisse iunctam, verum vnam ex insulis, quae *Rematieri* dicuntur, medio fere itinere; meminerit id effici potuisse ratibus lintribusque iunctis, super quos tabulata secum domo aduecta sterneret Nicias, atque ita pompam transfunderet. Dudum in ea fui sententia, neque ea res mihi videtur exsuperare Polycratis factum, qui Rheneam insulam bello expugnatam Apollini consecrauit, ἀλύσει δήσας πρὸς τὸν Δῆλον^p.

Ea maiestate atque dominatione vsi sunt per diutinum tempus in Delo Athenienses, Templi curam, Fisci administrationem, Sacrorumque instituendorum praerogatiuam in se trahentes; neque miseris insulani quidquam reliqui fecerunt, quod non plenissimo iure ad civitatem Remque pub. Atheniensium spectaret, non ipsam loci religionem^q. Sub exitu belli Peloponnesiaci, euerfis funditus Atheniensium rebus, cum Pausanias Lacedaemoniorum dux, urbem et metu et obsidione cinctam teneret, atque omnia in ista Rep. facere posse

^o Strabo l. X. p. m. 486. ^p Thucyd. III 104.

^q Ἀλλὰ ἔτι Δῆλον ἀνείταί τοις θεοῖς ἡδὲ

ἐστὶ τῆς πόλεως. Aristid. Panathen.

videretur, Delii dominationis pertaesii Regem adorant, rati idoneam se ad eam rem nactos opportunitatem, et litem aduersus Atheniensis de proprietate insulae instituunt.

Plutarch. Apophth. Lacon. p. 59.
Edit. Nouae.

Παυσανίας ὁ Κλεομβρότε, Δηλίων δικαιολογεμένων περὶ τῆς νήσου πρὸς Ἀθηναίους, καὶ λεγόντων ὅτι κατὰ τὸν νόμον τὸν παρ' αὐτοῖς ἔτε αἱ γυναῖκες ἐν τῇ νήσῳ τάξασιν, ἔτε οἱ τελευτήσαντες θάπτουσι, πῶς ἔν, ἔφη, αὐτῇ πατρὶς ὑμῶν εἶη, ἐν ἣ ἔτε γέγονέ τις ὑμῶν ἢ ἔσαι;

Pausanias Cleombroti F. Delii de insulae suae iure aduersus Atheniensis disputantibus, ac dicentibus, lege apud ipsos receptum esse, ut neque pariant in insula mulieres, neque mortui sepeliantur: Et quomodo, inquit, Delus patria vestra fit, in qua neque natus est quisquam vestrum, neque erit post mortem?

Ad Pausaniam Plistanactis F. non ad illum alterum Cleombroti, aetate superiorem, merito has res reduxit eruditissimus *Dorvillius* in eleganti commentario de Delo et rebus Deliacis, qui legitur *Miscell. Obseru.* Vol. VII. Tom. I. quem operae precium erit consulere.

Eo facetissimo responso, omni spe exclusi rursus se tradunt in clientelam Atheniensibus, et pristinam libertatem et auita iura per id tempus feliciter asserentibus. Olympiadem denuo circa CVII^{ma} aut CVIII^{ua}, viginti sc. annos ab hoc marmore exarato, causam hanc de praefectura Templi ad Amphictyonas, qui Delphis congregabantur, deferebant, coram communi Graecorum concilio diiudicandam. Ea tempestate Athenis eloquentiae laude florebat *Aeschines*, quem P. A. Syndicum suum elegit, et Delphos causam Reip. peroraturum mittere voluit. Non tamen mittitur, cum Senatus Areopagiticus, neglecto Populi suffragio, id muneris in Hyperidem contulit^r.

Dem. de Corona, §. 43. Edit.
Foulk. et Friend.

Μαρίσυρσι Δημοσθένει ὑπὲρ ἀπάντων οἷδε Καλλίας Σκνιεύς, Ζήνων Φλυεύς, Κλέων Φαληρεύς, Δημόνικος

Demostheni pro omnibus hi testimonium tribuunt: sc. Callias Suniensis, Zeno Phlyensis, Cleo Phalereus,

^r *Plutarch. in vita Aeschinis: Συσάλλος πρὸς Δηλίους [Ἀθηναίους] ἀμφισβητήματός, ΠΟΤΕΡΟΥΣ ΔΕΙ ΠΡΟΙΣΤΑΣΘΑΙ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ, αἰρεθῆναι Αἰσχίνο Σκνιπιῶν, ἢ ἐξ Ἀρείου πάγου βουλῆ ὑπερίδην ἰχειροτόνησαι. Apollonius in vita eiusdem: Ελομένης γὰρ πρὸς αὐτὸν ἡ δόξα Σιδικῶν ὑπὲρ ἡ ἐν Δήλῳ ἱερῶ πρὸς τῆς γενομένης πρὸς Δηλίους Ἀθηναίων διαδικασίαν, ἐκ ἀπίστρεπης ἢ ἐξ Ἀρείου πάγου βουλῆ etc.*

κος Μαίραθώνιος· Οσι τῷ Δήμῳ πῶς ἐχειροτονήσαντος Αἰσχίνην Σύνδικον ὑπὲρ τῶν ἱερῶν τῶν ἐν Δήλῳ εἰς τὰς Ἀμφικτυόνας, Συνεδρεύσαντες ἡμεῖς ἐκρίναμεν Ὑπερίδην ἄξιον εἶναι μᾶλλον ὑπὲρ τῆς πόλεως λέγειν, καὶ ἀπεσάλη Ὑπερίδης.

lereus, *Demonicus Marathonius* : Quod, cum Aeschinē templi quod est in Delo syndicum apud Amphictyonas olim creasset Populus, nos concilio conuocato Hyperidem magis idoneum censuimus qui pro ciuitate diceret, et missus est Hyperides.

Hyperidis Oratio Deliaca, toties a veteribus laudata, vna cum ceteris istius viri scriptis diu intercidit. Constat tamen ex paucillulis admodum, quae sparsim leguntur, reliquiis, eum multa ex veteri mythologia deprompsisse, ad iura Atheniensium ab vltima antiquitate afferenda. Quali autem successu causam hanc perorauit non admodum liquet, silentibus vtique de ea re istius aevi scriptoribus. Vero autem est simillimum, vel ad *Pausaniae* aetatem eam templi custodiam non fuisse ab Atheniensibus ereptam; ille enim scriptor, dum fata vrbium et vicissitudines lamentatur, ita loquitur :

Pausan. Arcad. p. 509.

Edit. 1613.

Τὰ δὲ ὑπερηκότα πλέτω τὸ ἀρχαῖον, Θῆβαι τε αἱ Αἰγύπτιοι, καὶ ὁ Μινύης Ὀρχομενός, καὶ ἡ Δήλος, τὸ κοινὸν Ἑλλήνων ἐμπόριον, αἱ μὲν ἀνδρῶς ἰδιώτε μέσθ' ἀνάμει χρημάτων καὶ ἀδέεσιν εἰς εὐδαιμονίαν· ἡ Δήλος δὲ, ἈΦΕΛΟΝΤΙ ΤΟΥΣ ΑΦΙΚΝΟΥΜΕΝΟΥΣ ΠΑΡ ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΕἰΣ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΤΗΝ ΦΡΟΥΡΑΝ, Δηλίων γε εἶνεκα, ἔρημός ἐστιν ἀνθρώπων.

Iam vero quae cunctas olim vrbis opum magnitudine antecellebant, Aegyptiae Thebae, et Minyarum Orchomenus, ne mediocris quidem nunc priuati hominis fortunas adaequant : Delus autem, commune olim Graecorum emporium, tantopere iam deserta est, vt PRAESIDIO TEMPLI AMOTO QVOD ATHENIENSES MITTVNT, hominibus, si Delios tantum numeres, prorsus orbata sit.

Post explanatam DELIORVM religionem, et adnotatas temporum vices quibus agi solita, paratior aliquanto accedet lector ad versandum hoc monumentum, si prius mecum expenderit numerorum notas, quae passim in vtroque latere occurrunt, easque figuras, quibus omnis fere ratio computi Attici includi videtur. In qua re trutinanda, si diligentius paulo rem omnem ab origine repetam, secum repu-

^o Βαλόμηνος γὰρ ἱκεῖνος [i. e. Hyperides in Orat. Deliaca] ἐξ ἀρχαίων διέξει τοῖς ΑΘΗΝΑΙΟΙΣ ΕΝ ΔΗΛΩ ΙΕΡΑ ΠΡΟΣΗΚΟΝΤΑ, πολλὰ κίχρηται τῷ μύθῳ, λίγων ὕτως κ. τ. λ. Schol. Hermoz. p. 389.

tet, me ad eam orationem descendere, quae a nemine ad hunc diem ea vbertate, qua par est, tractata fuerit; et, si non ea proferre videar, quae verissima fore iudicabuntur, non aegre tamen accipiet quae veris sunt proxima, memor me in argumento versari, quod vnico hoc monumento, angustis sane limitibus, continetur. Ecquis enim ait se vidisse aut in codice scribi, aut exarari in lapidibus, aut cudi in numismatibus, aut in quouis omnino hodie restare monumento, haec et similia non solum notarum numerorumque compendia, verum etiam argenti ratiunculas? sc.

[col. I. l. 13. T T T . X X X Π Η Η Η Η Δ Δ Δ Δ Γ Γ Γ Γ C
 l. 28. X X H H H H Δ Δ Δ Δ Γ Γ Γ Γ
 l. 30. Π T T T X X X X Π Η Δ Δ Δ Δ Γ Γ Γ Γ Π I

Vna fuit antiquis, a natura profecta, et familiarissima et simplicissima numerandi ratio. Graeci, de quibus praecipue loquimur, ante inuentos numeros, aut, vt accuratius dicam, numerorum notas, calculum omnem, rudem licet et horridulum, digitis instituere solebant. Cuius deinde ratio et proprietates in communem Arithmetica fluxit atque in ea *χημεία*,

quae post fabricauerat Vfus.

Inde fiebat vt numerus quinaris eam in artificiosis signis praerogatiuam computandi obtineret, quam natura olim attribuerat digitis; vt esset nimirum numerorum quasi meta quaedam et flexus, cardo denique in quo omnis supputandi ratio verteretur^u.

^c Hor. I. Serm. 3. 102. ^u Ea ratione vox Πιμπάξις propter loci sui dignitatem simpliciter pro numerare aut calculum facere dicitur:

Φύκας μὲν τοὶ πρῶτον ἀριθμήσει κ' ἔπεισιν
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πάσας ΠΕΜΠΑΣΣΕΤΑΙ ἠδὲ ἰδησαί.

Hom. Odyss. Δ. 411.

Schol. breu. ad loc. Καλὰ πῶς ἀριθμήσει. Hesych. Πιμπάσσειαι. Καλὰ πῶς ἀριθμήσει. τὸ γὰρ πῶς ἀπολεῖς πῶς λέγεται. καλαχρηστικῶς δὲ ΚΑΙ ΨΙΛΩΣ ἀριθμήσει. Plutarch. de Ei apud Delphos. Ως δὲ μεγάλα πρὸς τὰ ὅλα κυρίως χημείον ἀριθμῶν προσήμιον ἄφ' ὃ τὸ ΑΡΙΘΜΕΙΝ οἱ Ῥοφοὶ ΠΕΜΠΑΣΣΕΙΝ ἀνόμαζον. Idem de Orac. defectu. ΠΕΜΠΑΣΣΑΣΘΑΙ τὸ ΑΡΙΘΜΗΣΑΙ τοῖς παλαιοῖς ἰθὺς ἦν καλεῖν. οἶμαι δὲ καὶ τὰ πάντα ἔπ' ὅτι παρῶνυμα γεγονέναι κατὰ λόγον, ἅτε δὴ τὸ πῶς ἀριθμῶν ἰθὺς ἦν πρῶτον ἀριθμῶν χημείον. Adde Eustath. ad Iliad. A. 463. Odyss. Γ. 460. Huetiana n. XLVII. Alciat. Parerg. Iuris X. 20. Biblioth. Literariam Cl. Wassei. Eodem modo numerus denarius, meta proxima, et plenissimus numerandi terminus, quem neque nostra aetas superauit, magni habebatur, vt Plutarch. Placit. Philosoph. I. 3. εἶναι δὲ τὴν φύσιν ἔχει ἀριθμῶν δεκάδα· μέχρι γὰρ ἔχει δέκα πάντες Ἕλληνας, πάντες Βαρβάρους ἀριθμῶσιν, ἰφ' ἃ ἰληθῶς πάλιν ἀναποδοῦσιν ἐπὶ τὴν μονάδα. Vitruu. III. 1. Ex manibus Denarius, digitorum numerus. Ouid. Fast. III. 122.

Hic numerus magno tunc in honore fuit:
 Seu quia tot digiti per quos numerare solemus,
 Seu quia

Ita-

Itaque non solum apud Graecos, verum apud Romanos quoque vnaquaeque $\pi\epsilon\lambda\lambda\acute{\iota}\varsigma$ alio atque deinceps alio signo describitur, hoc modo,

I	—	Π	I	—	V	I	—	5
II	—	Δ	V	—	X	5	—	10
Δ	—	ΙΔ	X	—	L	10	—	50
ΙΔ	—	H	L	—	C	50	—	100
H	—	III	C	—	D	100	—	500
III	—	X	D	—	M	500	—	1000
X	—	ΙΧ	M	—	ΙϞϞ	1000	—	5000
ΙΧ	—	M	ΙϞϞ	—	CCΙϞϞ	5000	—	10000
Graecorum.			Romanorum.					

Apud Graecos lineae rectae et perpendiculares, siue digitorum ad instar effigatae, siue a voce Is , i. e. *Vnus*, mutuo sumptae, vnitatem designabant*. Verum cum eandem vsque figuram iterare, infinitum esset, et Arithmetica, quae distincta et praecisa debet esse, summa inconstantia et mole obrueret, placuit communi consensu in quinario cardine eam vnitatum progressionem paulo inflectere, eamque metam noua figura, quam a voce Πέντε mutuabantur, confirmare: hoc pacto,

I	—	1
II	—	2
III	—	3
IIII	—	4
IIII	seu potius Π	5.

Deinde ad monadem reuertebantur, quam huic nouo signo, quoties opus erat, subiunxerunt vsque ad proximum terminum, scilicet,

Π I	—	6
Π II	—	7
Π III	—	8
Π IIII	—	9

Vbi, ne iterum in $\alpha\sigma\acute{\alpha}\phi\epsilon\iota\alpha$ inciderent, similiter a nomine $\Delta\acute{\epsilon}\kappa\alpha$, Δ detraxerunt, vt potestatem vocis, vnde originem traxit, quasi notando designaret: nempe

Δ	—	10
Δ I	—	11 etc.
Δ II	—	15
Δ III	—	16 etc.

* Priscian. de Figuris numerorum, Ia pro $\mu\acute{\iota}\alpha$ dicentes I scribebant.

Eadem ratione $\text{L} = 5 \times 10 =$ Quinquaginta. H numerum centenarium notauit, cum ἑκατόν in antiquissimo Alphabeto Ηεκατόν scriberetur. Ita L Quingenta, et sic de reliquis. Hoc pacto exponit has compendiaras notas *Priscianus de figuris numerorum*, non longe ab initio. Una per I scribitur antiquo more Atticorum, qui solebant principalem nominis numeri literam ponere, et significare numerum. Ergo ἰα pro μία dicentes I scribebant, et Π, Πέντε, et Δ, Δέκα, et sic L Πενήκοντα, πενήκεις δέκα significantes, et Η, Ηκατόν. Vetustissimi enim quique Graeci pro aspiratione Η scribebant, quam habebat ΗΕΚΑΤΟΝ in principio. Et sic L Πενήκοντα, id est, πενήκεις ἑκατόν. Χ, Χίλια, L Πενήκεις χίλια, i. e. πενήκεις χίλια. Μ, Μύρια, vel sic, X δεκάκεις χίλια. Quidam autem et sic scribebant, L . Non incongruum tamen videtur etiam versus Graecos aptissime de his numeris compositos subiicere;

Χίλια Χ πέλεται, κ̄ Πεῖ μέσον Ητα φέροντος
 Ημισυ τῶν ἑφάμην. ἑκατόν δ' ἄρα Ητα πέλονται.
 Δέκα δὲ τεμνομένοιο μέσον κ̄ Πεῖ φερόντος
 Πενήκοντ' ἀριθμῶ ἑημία, κ̄ Δέκα Δέκα.
 Πεῖ δ' ἄρα Πέντε πέλει καθαρὸν, κ̄ Ἰῶτα ἓν ἔστιν.

Neque aliter fere *Herodianus*, Grammaticus antiquus, quæm ab *Aldo Manutio* olim impressum, deinde *Thesauro* suo *Graeco* subiunxit *H. Stephanus*. Addit autem praeter ea, quae a *Prisciano* dicuntur, notas illas numeralis, quae vnitatem etc. denotant, vim augendi seu prorogandi computum obtinere, vbi ad dextram apponantur; aliter autem, si finistrorsum pingantur, i. e. si praecurrant numerum maiorem, tantum ex potestate istius magni numeri detrahi, quantum per haec signa notatur².

$\text{III} \text{ — VI}$ $\text{I II} \text{ — IV}$
 $\text{Δ II} \text{ — XII}$ $\text{II Δ} \text{ — VIII siue IIX.}$

Eam certe rationem obseruabant Romani in numeris describendis. Detrahendi minuendique apud Graecos non exstat fortasse monumentum; immo, si hoc et *Parium* dempseris, huius omnino literaturae memoriam tantum debuiffemus auctoribus quos proxime laudau: scriptionis ipsius nullum exstitisset exemplum. In

² Η Litera tanquam sonus magis fit quam litera et accedens literae; et vtuntur auctoritate Graecorum, apud quos vt superuacua sublata est. Fuisse tamen et apud illos manifestum est ex veteribus scriptis, et ex eo, quod hodie cum apud illos numeri prima semper litera nominis quo significantur notentur, vt Δέκα, Πενήκοντα, ἑκατόν. Vnde adparet hanc literam loco aspirationis non fuisse, alioquin per ε notaretur. Velius Longus de Orthographia. ² Αἱ δὲ παραθεσεις τῶτων, ἠνίκα μ̄ αὐξεν τὰς ἀριθμὸς δέκα, ἐπὶ τὸ δέξιο μέρει γίνονται ἠνίκα δὲ μειῶν, ἐπὶ τὸ ἕτερον. ἢ γὰρ παραθεσεις ἐκείθιν σημαίνει ὅτι χρὴ τῶτων τ̄ ἐλάττω ἀριθμὸς ὑπ' ἐκείνου ε̄ πλείου αφαιρεῖν. Herodian.

iis dixi duobus lapidibus seruari solis: nam, tametsi videatur quodammodo restare in marmore, quod inter Oxoniensia signatur CLV, et similiter rationarium quoddam expensarum in sacris factarum complectitur, (ΛΟΓΟΝ, ut ibi dicitur, ΙΕΡΟΝ;) veruntamen, cum marmor, quod diutius interiit, negligenter admodum sit descriptum, iure inter res deperditas numerare possumus.

In publicis itaque archiuis, eo *Herodiano* auctore^a, perpetuo olim obtinuit apud Graecos haec ratio supputandi. His enim notis ait se vidisse descriptas pecuniarias *mulctas* in legibus Solonis, easque in *cippis* etiam, *plebiscitis*, *legibus*, ceterisque id genus monumentis contineri. Praeterea autem in librorum coronide nonnunquam exstitisse^b confirmat, proculdubio ut memoriam et quasi registrum conferuent versuum siue *στιχῶν* qui in eo codice exarabantur. Solenne enim fuit antiquis non solum ea quae versibus, verum quae soluta erant oratione conscripta, per cola et commata (*στιχῶς* scilicet) describere^c, eo nimirum fine ut in infima cera numerari et computari possent. *Vno hoc volumine*, inquit *Nepos* in Epaminonda, *vitam excellentium virorum complurium concludere constituimus, quorum separatim multis millibus versuum complures scriptores ante nos explicarunt*. Et Imp. *Iustinianus* memoriae prodidit se in Digestis concinnandis, *in centum quinquaginta pene millium versuum totum opus consummasse*^d. Similiter ait *Dionysius Halicarnassensis*^e *Demosthenem* reliquisse *πέντε ἢ ἕξ μυριάδας ΣΤΙΧΩΝ*.

Vt vero ad numerorum notas reuertar, facillime ex iis quae dixi constabit, Romanos, ut in omni literarum genere, ita in his quoque arithmetiis compendiis et notandi vsu, Graecorum fuisse aemulos: in ea parte solummodo duces deferere ausos, quod, cum Graeci ad numerum designandum primam literam numerali nomini detraxerint, Romani, eadem licet progressionem vsi, alia prorsus signa in vnoquoque flexu adhiberent, quae hodie etiam obtinent; verum ea neque a nomine numeri deriuata, neque adeo ab ipso Alphabeto Romano, sed a veterrima, quaecunque demum fuerit, figura, et aeui vetustate, et scribarum vel incuria vel imperitia detorta et immutata. Neque enim

^a Ἀλλὰ καὶ παρὰ Σόλωνι τῶ πρὸς νόμους Ἀθηναίων γραφῶσι, τὰ ἐν ἀριθμοῖς ΠΡΟΣΤΙΜΗΜΑΤΑ πᾶσι τοῖς γράμμασι (σημασμένα) καὶ ΣΤΗΛΑΣ δὲ τὰς παλαιὰς, καὶ ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ, καὶ ΝΟΜΟΥΣ πολλὰς ἕως ἑξῆς τὰ τῶν ἀριθμῶν σημεῖα ἔχουσας. ^b Καὶ γὰρ ταῦτα ἐν ταῖς γραφαῖς τῶν βιβλίων ἐπὶ τοῖς πύρασι ὁρώμεν γραφόμενα. ^c Nemo cum Prophetas versibus viderit descriptos, metro eos existimet apud Hebraeos ligari, et aliquid simile habere de psalmis et operibus Salomonis. Sed quod in Demosthene et Tullio solet fieri, ut per cola scribantur et commata, quae utique prosa et non versibus conscripserunt, Nos quoque interpretatiorem nouam nouo scribendi genere distinximus. Hieron. Praef. ad Esaiam. ^d l. 2. §. 1. C. de f'et. Iure enucl. ^e De Demosth. διωότης, circa finem.

mihi facile persuaferit *Priscianus*^f, Quinque per V describi, quia quinta fuerit vocalis^g; Decem per X, quia decima est consonans apud Graecos, vel quia post V apud Latinos X sequitur; Quinquaginta per L, quia apud antiquos Graecos^h L pro N, quae nota est quinquaginta, ponebant, vnde Latini *Lympha* dicunt pro *Nympha*; Centum deinde per principalem nominis literam C; Quingena per sequentem literam consonantem, nam post C, D sequitur, et similiter fere de reliquis. Haec, inquam, tametsi ingeminet vetustus ille Grammaticus, et cum eo plerique ex eadem gente (quo nimirum vocabulo et *artem* pariter et *sermonem* includi velim) nunquam tamen adducar vt credam Romanorum notas tam infelici et inficeto commento explicari aut definiri posse. Et in hoc argumento recentiorum, quos supra laudauⁱ, auctoritatem potius sequor, quam istius Grammatici inuentam et ridiculam crisin, ab omni et ingenio et probabilitate prorsus seiunctam.

In Monumento itaque nostro, numerus col. 1. l. 24.

HHHIIIΔΔΔ erit CCCLXXX.

et col. ead. l. 25.

XIIIHHHΔΔΔΔΠ MDCCCXXXV.

Atque ita porro in eadem ratione. Sed cum hae notae non solum numerorum potestatem describant, verum etiam argentī, vt dicitur, summam; cum desiderari videatur figurarum, quemadmodum nos dicere et scribere solemus, *Denominator*; cum a me quaeri video, quinam et cuiusmodi sint isti nummi trecenti et octoginta, et rursus, mille octingenti quadraginta quinque; et vnde et quibus rationibus hoc eruerim; id omne erit a me, et a lectore qui hac literarum nouitate et iucunditate capitur, penitius paulo dispiciendum.

Constabant et conficiebantur rationes Atticae *Talento*, *Mina*, *Drachma*, *Oboloque*. Nam tametsi Obolus et suas quoque partis

^f De figuris numerorum: cuius verbis ipsissimis in hoc loco vtor. ^g Vir doctissimus, a quo *Priscianus* quoad cetera merito vapulat ob incoctum hoc iudicium de literarum in computando potestatibus, labi mihi videtur, vbi queritur V consonantem, non U vocalem, vt debuit, si vera essent quae profitetur *Priscianus*, ad numerum quinarium denotandum adhiberi. Quid? Potuitne ille ignorare, Romanos non solitos V consonam figura, sed potestate sola, a vocali dirimere, eamque formam, quam ille complectitur, veteribus fuisse prorsus incognitam? Vide *Bibliothecam Literariam*, N. 8. p. 20. ^h Iterum idem *Priscianus* l. 1. c. 4. ad finem: Solebant vetustissimi Graecorum L pro N scribere, vnde quinquaginta quoque numeri signum, quod illi per N scribunt, nos per L more illorum antiquissimo scribimus. Frigidissime. Quales enim est ille cento Graeci cum Latino alphabeto, ad Latinos numeros exprimendos? Tum autem praeterea veterrimi Latini hunc calculum notasque excogitarunt diutius antequam N Graecorum in eam potestatem veniret, vt numerum quinquagenarium repraesentaret. Istud erat inuentum serioris aevi et recentioris longe scholae. ⁱ ic. pag. 21.

habuerit, in quas iterum resolveretur, familiarissima tamen erat et usitatissima ea quam adhibui nummorum distinctio. Vnde antiquus Scriptor^k,

*Cecropium superest post haec docuisse Talentum,
Sexaginta Minas, seu vis, sex millia Drachmon,
Quod summum doctis perhibetur pondus Athenis,
Nam nihil his Oboloue minus, maiusue Talento.*

Memineris enim, quaecunque a veteribus de ponderibus, de statbmo, seu libra Attica dicuntur, eadem quoque mente de re numismatica intelligi debere. Nam utrobique vocabulorum momentorumque vna eademque fuit ratio: neque aliter calculos ad lancem et stateram subduxit libripens, aliter in taberna argentarius dum foenus exercuit. Minus itaque mirum, si enasceretur aliquando in oratione obscuritas, ut merito conqueritur Pollux^l ad locum istum Aristophanis^m.

Ορᾶτε μὲν με δεόμενον ΣΩΤΗΡΙΑΣ

ΤΕΤΡΑΣΤΑΤΗΡΟΥ καυτόν.

ἀμφίβολον, εἴτε ΡΟΠΗΝ εἴτε ΑΡΙΘΜΟΝ λέγει.

et similiter istud Cratetisⁿ,

πρῶτα μὲν

ΤΑΛΑΝΤΙΑΙΟΣ ὅστις ἔς' αὐτῶν, λέγει.

vbi etiam subiungit, ἀδῆλον εἴτε ΤΙΜΗΝ εἴτε ΡΟΠΗΝ λέγει^o.

^k Q. Rhennius Fannius Palaemo de ponderibus et mensuris. ^l L. IX. c. VI. §. 58.
^m Eccles. 412. ⁿ Poll. L. IX. c. VI. §. 53. ^o Olim, ante nummos sc. inuentos, omne commercium in rebus permutandis stetit, uti ex Homero et priscis maxime auctoribus eruerunt Icti. Cum autem ea res difficilis foret, nec facile concurrebat, ut, cum tu haberes quod ego desiderarem, inuicem haberem quod tu accipere velles, electa materia est, cuius publica ac perpetua aestimatio difficultatibus permutationum aequalitate quantitatis subueniret, quemadmodum loquitur Paulus ad Edictum l. i. pr. D. de contrahenda emtione. Aliquandiu igitur in aere graui et rudi constitit nummus, qui ad usum in mercimoniis appendi, et mensurari solebat: cuiusmodi generis trutina in aede Saturni ad Varronis vsque aetatem adseruabatur. Recentioris erat multo aetatis monetam cudere, signare, et ex forma publica vim et effectum tribuere, ut scribit Aristoteles I. Polit. 9. τὸ μὲν πρῶτον ἀπλῶς ὀρίσθαι ΜΕΤΕΘΕΙ ΚΑΙ ΣΤΑΘΜΩΣΙ, τὸ δὲ τελευταῖον καὶ χαρακτηριστὴρα ἐπιβαλλόντων, ἵνα ἀπολύσῃ τῆς μίσθῆσις αὐτῆς. Adhaesit tamen ex antiquiori aeris trutinandi ratione perpetua fere communio inter lancem et nummum. Populus Romanus ne argento quidem signato ante Pyrrhum regem deuictum usus est. Librales, unde etiam nunc libella dicitur, et dupondius, appendebantur asses. Quare aeris grauis poena dicta. Et adhuc expensa in rationibus dicuntur, item impendia et dependere. Quin et militum stipendia, hoc est, stipis pondera, dispensatores, libripendes dicuntur. Plin. XIII. 3. Inde ὀβολοσάσιον, Στασιμὸν et cetera istiusmodi vocabula in re nummaria Athenensium. Inde a Romanis eleganter dici solebat, Poenas etiam pendere. Qui enim poenas dedit, ille quasi debitum exsoluere intelligitur. Et recte. Nam apud Ictos, cum obligatio omnis est vel ex contractu, vel ex culpa, poena, quae ex obligatione nasci intelligitur, naturam quasi aestimationis et debiti induere videtur.

Talentum autem, siue in lance et statera appensum, siue ad mensuram danistarum numeratum, eam habuit ad ceteras ponderis nummi-que species rationem, quam hic subiunxi; nimirum,

1 Talentum = LX Minae.

1 Mina = c Drachmae.

1 Drachma = VI Oboli.

Cum itaque valeret Drachma Attica, perinde vti Denarius Romanorum^p, monetae Anglicanae VII denarios cum semisse, siue octenos iuxta, ex elegantiori calculo, sequetur Talentum Atticum = LX Minas = 10000 Drachmas, constare libris Anglicanis centum octoginta septem cum semisse, si minorem computum recipias, si maiorem, aequiparare fere ducentas. Talentum ergo cum Mina Attica, nummus, νόμισμα, non erat, neque tanta argenti lamina facile aut cudi, aut in oculis portari, aut permutari in contractibus potuit; non a rigido sene in arca includi, non ad damnosam aleam ab infrugi iuvene deponi; a rationibus solummodo et tabulis vsu mutuabantur, formam et figuram ab incude deriuare non poterant.

Statuo igitur argenteis vt plurimum nummis vsos fuisse Atheniensis, eorumque speciem familiarissimam et vsitatissimam, immo solam fere popularem, fuisse Drachmam, primam quam vere dixeris.

Concisum argentum in titulos faciesque minutas^q,

neque excudi Minam, nedum Talentum. Cui rei multa magnopere fauent, etiam ea quae prima facie aduersari maxime videantur. Nam

^p Drachma Attica Denarii argentei pondus habet: eademque sex obolos pondere efficit. Plin. XXI. 34. Talentum Atticum est sex millium denarium. Festus. Aristotelem traditum libras pauculos Speusippi philosophi post mortem eius emisse talentis Atticis tribus. Ea summa fit nummi nostri Sestertium duo et septuaginta. Gell. III. 17. Recte. Sestertius erat quarta pars Denarii. Ergo 72000 Sestertii = 18000 Denarii = 3 Talenta. Iterum; Equus Alexandri regis et capite et nomine Bucephalus fuit. Emptum Chares scripsit talentis tredecim, et regi Philippo donatum. Aeris nostri summa est Sestertium cccxii. Idem Gell. V. 2. Qui etiam I. 8. μυριάς δραχμάς, quas Laïs noctis mercedem poscebat, interpretatur denarium decem millia. Πρόδρον ὄτ. ΔΡΑΧΜΗΝ λέγομεν νῦν ἐν τοῖς τοῦτοις ἀπασιν ὅπερ Ῥωμαῖοι ΔΗΝΑΡΙΟΝ ὀνομάζουσιν. Galen. I. 8. de compos. medicin. Elicitor idem ex Livia XXXIV. 50. Multitudinis eorum argumentum est, quod Polybius scribit centum talentis eam rem Achaëis stetisse: quum quingenos denarios precium in capita, quod redderetur dominis, statuisset. Mille enim ducentos ea ratione Achaia habuit. Ad quae verba Priscianus de ponderibus. Qua ratione ostenditur sex millia denariorum habere talentum. Nam quum quingeni denarii pro mille ducentis captiuis dati colligantur sexcenta millia denariorum, centum ea ostendit fuisse talenta. Centesima autem pars sexcentorum millium, sex millia inueniuntur. Εκεῖνο μὲν ἦν [Camillus] ἔφελε τὴν δίκην ἐξήμην, τμήμα μυριάς καὶ πεντακισχιλίων ἀσσαρίων ἔχουσαν ὃ γίνεσθαι πρὸς ἀργυρίῳ λόγον χίλιαι δραχμαὶ καὶ πεντακίσια. ἀσσαρίων γὰρ ἦν τὸ ἀργύριον, καὶ τὸ δεκάχαλκον ἕτως ἰκαλεῖτο δηνάριον. Plutarch. in Camillo. Ea constantia Romani scriptores, quos laudauit, sunt autem ex infinitis paucissimi et selectiores, drachmam Graecorum suo denario interpretantur: rotunde magis et ciuilliter, quam accurate et philosophice. Nummi erant non stricte ἰσοδυναμῆτες, valore tamen proximi, et vterque domi suae in commercio erat primarius, et quasi cardo rei monetariae. ^q Iuu. XIV. Sat. 291.

constat in vsu etiam fuisse et didrachmum et tetradrachmum, siue staterem argenteum. Tetradrachmum enim, vt liquet ex *Scholiasse Aristophanis*¹, nummus erat, quem signabant ex vna parte Mineruae imagine, ex altera noctuae, cuiusmodi etiam ad nostra tempora reseruantur. Deinde autem et aurum fuisse aliquando percussum docet *Aristophanes*², apud quem finguntur seruuli *aureis stateribus* par impar ludere:

Στάλησι δ' οἱ θεράποντες ἀρτιάζομεν
Χρυσοῖς.

Esto sane. Verum in istis quis non videt Drachmam solummodo *πολλαπλασίως* accipi, et ad eam quasi ad obruffam exigi omnia et adtemperari? Nihil ex ista, quam diximus, praerogatiua decedit, si in obolos aliquando commercii causa distrahatur, tantum, si aliquando in nummos cognomines propter compendium multiplicetur. Ad staterem igitur vsque, qui iv drachmas valebat, nonnunquam progressum est: idque etiam numisma constat vbertim olim excudi. Cum M. Acilius de rege Antiocho et Aetolis triumphauit, *praelata sunt signa militaria ducenta triginta, et argenti infecti tria millia pondo*; signati tetradrachmum Atticum centum tredecim millia. *Liu.* xxxvii. 46. De his etiam liquet numismatibus, quod cum rudes essent a fusore, et incomposite cusi, pondere tamen delictiores nummos praegrauarent. Zeno enim apud *Laertium*³ dicere solebat, elegantis et bellulos sermones Alexandrinae pecuniae similis esse, *βιοφθάλμους μὲν καὶ περιγεγραμμένους, ἔδεν δὲ ἀπὸ ταῦτα βελτίους*: contra, qui secus essent, *τοῖς Ἀπικαῖς τετραδράχμοις ἄφωμοῖς, εἰκὴ μὲν κεκομμένους, καὶ σολοίκους, καθέλκων μέγιστοι πολλάκις τὰς κεκαλλιγραφημένας λέξεις*. Hic tamen stetit moneta ista compendiaria. Quae enim de Pentadrachmis, Hexadrachmis, et Pentecontadrachmis a Veteribus dicuntur, ea omnia aut ad *valorem*⁴, non ad *εἶδος* τι *κεχαρασμένον*, referuntur, aut aliarum erant gentium, quarum in rebus numismaticis rationes proportionefque penitus ignorantur. Nemo certe prodidit, morem fuisse Atheniensibus *centenas* drachmas in vnam et immanissimam imaginem conflare, aut eos tam *grandi* pecunia mercari vnquam aut obsonari solitos. Nonne vero potuit Mina fuisse ex auro? Nam id erat

¹ Πάνυ τιμῶντες Ἀθηναῖοι [γλαῦκα] ἀπὸ τὴν διδοῖ ἐν τοῖς τετραδράχμοις ἐνεχάραξαν νομίσματα. Et, ἡ γλαῦξ ἐπὶ χαρασμάτῳ ἢ τετραδράχμῳ. *Schol. ad Anis* 1106. ² *Plut.* 817. ³ §. 18.
⁴ Verbi gratia, si dixerit *Xenopho* ἐκ χίω ΠΕΝΤΑΔΡΑΧΜΙΑΝ ἐκάστῳ ἑπτα ναυῶν ἰφοδιασάμενος, aut *Plato*, εἰ μὲν ἐγὼ ἠκηκόειν παρὰ Περδίκου τὴν πωληκοσιδράχμου ἐπίδειξιν, non protinus necesse erit intelligere numisma singulare istius ponderis aut imaginis: nihilo magis, quam vt εἰκοσίμῳ ἔραν *Lysiae*, Terentii *Res talentum decem*, aut etiam *Demosthenis* Ἐξηκοσιτάλαντρία de nummi specie dicantur.

proximum. Multo minus. Signabatur Athenis stater aureus, pondo quidem didrachmus, atque idcirco, cum aurum ibi ad argentum decuplam habebat rationem, viginti drachmis aestimatus*. Signabatur autem *solus*, idque abunde ex *Polluce*† constat. Εἰ μὲν ΧΡΥΣΟΥΣ εἴποι, (ἄρα πακίε) ὁ τάληρ· εἰ δὲ τάληρ εἴποις, ἢ πάλως ὁ χρυσοῦς. Erant enim Stateres argentei.

Cum haec sit DRACHMAE condicio et proprietas, obtinuit diutius, vt in computis Atheniensium numerale nomen solitarie positum eam *peruulgatissimam* nummi speciem semper desideret, eamque subintelligi ostendat. Cuius rei cum exempla apud probatissimos scriptores occurrant fere infinita, vnum et alterum delibavi certissimae fidei, quae lectori ob oculos ponerem, vulgatiore alia ad marginem* redegī, inde, vt cuius vacare contigerit, pro arbitrio depromenda. Qui *Demosthenis* vitam literis consignarunt, aiunt vno ore eum iniuriam quam a Midia, homine petulanti, acceperat, *ter mille* nummis transegisse. Τυπὴθεὶς ὑπὸ Μειδίου ΤΡΙΣΧΙΛΙΑΙΣ ἐπέδθη. Suid. Αἱ δὲ ΤΡΙΣΧΙΛΙΑΙ καὶ ἐκλύσθησαν ὅσα ἂν μοι δοκῶσι ἢ Δημοδένους ἀμειλίχων πικρίαν. Plutarch. Μειδίαν εἰς κέλιον κατέστησε, ΤΡΙΣΧΙΛΙΑΣ δὲ λαβὼν παρ' αὐτῆς ἢ δίκης ἀπέλυσε. Photius. Quae omnia veluti commentario explicat *Aeschines*‡, cuius verba de hac ipsa re sunt, ἀπέδθη ΤΡΙΑΚΟΝΤΑ ΜΝΩΝ ἢ εἰς αὐτὸν ὕβρις. Ecce,

CIΘ CIΘ CIΘ Drachmae = xxx Minae = ½ Talenti.

Iterum. Stetit Athenis *mille* nummis Rhetoricam discere. Id erat Magistrorum quasi solenne et legitimum stipendium. *Siquis Rhetor*, ait disertissimus Scriptor *Lycurgus*, propediem ex scriniis meis exiturus, *profiteretur* τῆς υἱὸς ἀμείνης ποιήσῃ, ἢ ΧΙΛΙΑΣ, ἀλλὰ τὰ ἡμισὶ ἢ ἑσίας πειστέα‡. Scriptum est etiam, *Demosthenem Isocrati* ῥητορβλοσίμῳ σπεκδῆς πειστέα, ἢ ΧΙΛΙΑΣ μὲν ἄς μόνος διεπράττειο, ἐκ ἔχει φᾶσιν ἀδραχμῶν, ΔΙΑΚΟΣΙΑΣ δὲ δάσειν, ἐφ' ᾧ τε τὸ πέμπτον μέρος ἐκμαθεῖν. Cui facetissime respondit *Isocrates*, ἢ τεμαχίζομεν, Δημοδένους, ἢ παραμαλείαν^b. Hos autem *mille* nummos non alios quam *drachmas* fuisse, id etiam disertissima oratione felicissime euincitur. Εχρήσατο [Demosthenes] Ἰσαίῳ πρὸς τὸν λόγον ὑψηλῆν, καίπερ Ἰσοκράτης τότε σχολάζουσι, εἶτε, ἄς πνεύς λέγῃσι, ἢ ὡρισμὸν μισθὸν Ἰσοκράτῃ τελέσαι μὴ δυναμῶσι, ΤΑΣ ΔΕΚΑ ΜΝΑΣ, ἀλλὰ ἢ ὀρφανίαν, εἶτε κ. τ. λ.^c Hem! spectes

CIΘ Drachmae = x Minae.

Ita

* Τὸν δὲ χρυσοῦν παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς Πολίμαρχος τι φησι δύνανται δραχμὰς δύο, τὴν δὲ χρυσοῦν δραχμὴν νομισματικῶς ἀργυρεῖν δραχμὰς δέκα. Hesych. Add. Poll. l. IX. c. VI. §. 76. † L. IX. c. 6. §. 59. ‡ c. Ctesiph. §. 20. * Plutarch. in vita Lycurgi. ^b Idem in vita Isocratis. ^c Idem in Demosthene inter vitas parallelas. * Νόμος γὰρ ὅτις Ἀθήνησι τότε μὴ χορευοῖν ἔστιν.

Ita numerabant et loquebantur Attici. Ego tamen, ne in vlla parte veritatis deessem, libenter addo quae sequuntur, illustrissima sane et momenti non paulo grauioris. Hunc enim Atticismum egregie confirmant. Cuiusmodi sunt, quod *Aeschines* ad exfilii solamen dicitur accepisse a *Demosthene* ΜΥΡΙΑΣ ΑΤΤΙΚΑΣ^d, et quod legitur in *Iosepho*^e, δύο ΜΥΡΙΑΔΩΝ ΑΤΘΙΑΔΩΝ. Diserte etiam et extra omnem dubitationem Inscriptio vetus^f.

Η. ΓΕΡΟΥΣΙΑ.

ΚΥΡΟΝ. ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ. ΑΡΧΙΑ

ΤΡΟΝ. ΑΡΙΣΤΟΝ. ΠΟΛΕΙΤΗΝ. ΕΠΙ

ΣΗΜΟΝ. ΠΡΟΣ. ΠΟΛΛΟΙΣ. ΕΥΕΡΓΕ

ΤΗΜΑΣΙΝ. ΕΙΣ. ΑΥΤΗΝ. ΑΛΕΙΨΑΝΤΑ.

ΛΑΜΠΡΩΣ. ΚΑΙ. ΠΟΛΥΔΑΠΑΝΩΣ. ΚΑΙ.

ΑΣΥΓΚΡΙΤΩΣ. ΚΑΙ. ΑΠΟΧΑΡΙΣΑΜΕ

ΝΟΝ. ΧΕΙΛΙΑΣ. ΑΤΤΙΚΑΣ. ΤΗΙ. ΓΕΡΟΥΣΙΑΙ.

ἡ ΧΙΛΙΑΣ ἀπόβιναι τὸν χορηγὸν, ἀπαύτας εἰσαγαγὼν ξένος τῆς χορευούσας, ἅμα καὶ τὴν ζήτησιον ἀνά
 ΧΙΛΙΑΣ ὑπὲρ ἑκάστη εἰσπνίσκειν. Plutarch. in Phocione. In lure Attico Acculator τὸ πῆματιον
 μίρη μὴ λαβῶν ἤ ψήφων, ἄφλε ΧΙΛΙΑΣ. Argum. Orat. Demosth. c. Aristogit. Et, Eī γὰρ καὶ
 γορησας ἢ ψήφισματῶν ἢ Εὐκλήμωνος ἠτήθη, πρὸδηλον ὅτι κατέβαλε τὰς ΧΙΛΙΑΣ. Schol. Vri-
 ani ad Demosthenis Midianam. Vnde περὶ ΧΙΛΙΩΝ ἐκινδυνεύομεν. Demosth. c. Androt. Εἰ
 ΧΙΛΙΑΣ ὁ κίνδυνος — καλαμίμφο σεαυτὸν, καὶ αἰνῆς ἂν ἐκ ἂν ἔχοις ΧΙΛΙΑΣ ἐκίσειαι. Id. ibid.
 Εμοὶ δ' ἐν ΧΙΛΙΑΣ ὑπὲρ ὁμῶν ἰδὲ ὁ κίνδυνος. Id. c. Timocrat. Τὸ πῆματιον μίρη ἢ ψήφων ἢ με-
 ταλαβῶν ἄφλε ΧΙΛΙΑΣ. Id. ibid. Οτι ΧΙΛΙΑΣ ἐζημιῶσι αἱ κατὰ τὰς ὁδὸς ἀκοσμησάσαι γυναῖκες.
 Harpocr. ex Hyperide. Ανδριάδα γὰρ ΤΡΙΣΧΙΛΙΑΩΝ σιπράσκειας, χοίρικα δ' ἀλφίτων δύο χαλ-
 κῶν. Diog. Laert. in Diogene Synico. Μιθία κονδυλίσασθαι αὐτὸν [Diogenem] καὶ εἰπόσιον, ΤΡΙΣ-
 ΧΙΛΙΑΙ σοι κείναι ἐπὶ τῇ τραπέζῃ, τῇ ἐξῆς σικληκὸς λαβῶν ἱμάσιας, καὶ καλαλοήσας αὐτὸν, ἔφη,
 ΤΡΙΣΧΙΛΙΑΙ σοι κείναι ἐπὶ τῇ τραπέζῃ. Id. ibid. Πυθιάξ πτόσας εἰσπράτσειαι μισθῶ, ἀκασαίλα
 δι' ΕΚΑΤΟΝ, ΔΙΑΚΟΣΙΑΣ δέναι. Id. in Zenone. Καὶ τὰ ἄλλα ἢ βοσῆ τις ἢ κατὰ τὴν ποιήσιν,
 ἢ δ' ἰέρειον, ἀλλὰ ΜΥΡΙΑΙ κατὰ τὴν ἱναυτὸν ἰφ' ὅτῳ Συνεῖναι τοῖς νοῖς. Lucian. in Eunuchō. Αξιο-
 πτισον ἔσπεροσὶα ταῖς ΜΥΡΙΑΣ ἄς χερὶ παρὰ βασιλείως ἀποφέρεισθαι. Id. ibid. Προῖση δὲ ἔσπε
 Αθηναίων νύκτησιν ἐπὶ ταῖς ἐκ βασιλείως ΜΥΡΙΑΣ. Philostrat. in Theodoto. Ο δὲ παρὰ τὸν εἰς
 αὐτὸς ἐκκλησιάζουσας, δῖλυσαι τὴν πρὸς εἰσιν, ἀλλὰ τε διαλεχθεὶς ἀξιόλογοι, καὶ ἐπὶ πᾶσιν
 εἰπὼν, ἔχαι ΜΥΡΙΑΙ τὸν ἄνδρα; Id. in Chresto. Satis sententiam nostram confirmant ea quae
 produxi, quorum etiam nonnulla, credo, praecriperunt Viri doctissimi qui operam huiusmodi
 rebus impenderunt. Adiciere mihi liceat, adeo familiarem fuisse hanc loquendi formulam,
 vt Drachmae aliquando impune reticerentur, etiam cum periculum fuerit aut erroris aut
 obscuritatis ex tam negligenti, vt videri possit, constructione. Exemplum sumas. Plutarch. in
 vita Demosthenis. Απὸ τῆς ἰδίας εἰσίας εἰσῆλθε τὸ ἀναλωθὲν ἀργύριον, ΜΝΑΣ ΕΚΑΤΟΝ, ἐπέ-
 δωκε δὲ καὶ δωροῖς ΜΥΡΙΑΣ. Quid? drachmas sane, non minas, vt exspectare forsan potuit
 lector minus attentus. Lysias c. Diagit. p. 506. Edit. London. Ναύτικα δὲ ἐπέδειξεν ἐκτεδόμενα
 ἐπὶ τὰ τάλαντα καὶ ΤΕΤΑΡΑΚΟΝΤΑ ΜΝΑΣ, ΧΙΛΙΑΣ δὲ ὀφειλομένης ἐν Χερσονήσῳ. Minas XL,
 Drachmas vero mille. Isaeus de hered. Philoctemonis: Αποδίδουαι ἀγρὸν μὲν Αθμονοὶ πέντε καὶ
 ἑβδομήκοσθα ΜΝΩΝ Αλιφάνει, τὸ δ' ἐν Σηραγσίῳ βαλαντιῶν ΤΡΙΣΧΙΛΙΑΩΝ Αριστολόχῳ, οἰκίαν δὲ
 ἐν ἄστει τετράρα καὶ τεσσαράκοσθα ΜΝΩΝ ὑποκειμένην ἀπέλυσε τῷ ἱεροφάνῃ. Anton. et
 Maxim. Serm. VIII. ^e Antiq. Iud. l. XVIII. ^f Wheler. p. 77. Spon. Miscell. Erud.
 Antiq. p. 142. Vandale. de Antiquitatibus et Marmoribus, p. 716.

Vir doctissimus ^g in ea explicanda immerito aestuat propter has mille Atticas, neque se legisse profitetur de aliqua moneta aut argenti summa, quae Ἀττικὴ vocaretur. Non Darici sunt intelligendi, ut ille suspicari videtur; non Minae; non denique marmorarius oblitus erat exarare verbum δερχμαῖς, sed prudens sciensque, patrio loquendi ritu, planissime neglexit.

Erat etiam in rationibus Romanorum quod cum hac reticentia comparare possis. Non Sestertius, aut Denarius ab incude et moneta nominabantur, verum erant mere numeralia, suppresso eo quem vocamus denominatore. In utraque voce Assē desideramus ^h, ut in Graecis ΔΡΑΧΜΗΝ. Et Denarius quidem denos assis valebat, Sestertius duos cum semisse. Nam haec posterior vox, praeter id quod reticetur valor, illud quoque cum Graecis habet commune, quod iam explicabo. Nimirum, ut ait Charisius loco proxime laudato, Dupondius Semis (= 2½) Sestertius dicitur, quod de tribus assibus Semis deficiat. Et Vitruvius III. 1. Nostri in denario denos aereos assis constituerunt — etiamque quartam eius partem, quod efficiebatur ex duobus assibus et tertio semisse, sestertium nominauerunt. Sestertius igitur est Semistertius, atque elliptice desunt in oratione tot asses integri, quot dimidiatam hanc rationem anteceduntⁱ. Vti obtinet apud Graecos.

Iul. Pollux L. IX. c. VI.

§. 54.

Ἀρχαία δὲ ἢ χρεῖσις καὶ ἢ τῷ πέντε μισθῷ ἡμιτάλαντον, καὶ τρίτον ἡμιτάλαντον, καὶ ἑξοκτον ἡμιτάλαντον. Τὸ δ' ἦν τέσσαρα ἡμισυ τάλαντα, ἢ δύο ἡμισυ, ἢ ἕξ ἡμισυ. Καὶ ὅλως, ὅποσον φήσει τις ἡμιτάλαντον, τὸν ΠΡΟ ΑΥΤΟΥ ΑΡΙ-

Vetus autem mos est dicere ⁽¹⁾ quintum semitalentum, et ⁽²⁾ tertium semitalentum, et ⁽³⁾ septimum semitalentum. Illud autem est, ⁽¹⁾ quatuor integra talenta cum semisse, aut ⁽²⁾ duo cum semisse, aut ⁽³⁾ sex cum semisse. Et in summa, quotcunque quis semitalenta enunciet, PRAECE-

^g Miscell. Obseru. Vol. III. p. 203.

^h In argento nummi denarii, quod denos aeris valebant. Varro de L. L. 4. Assarius ab antiquis dicebatur, nunc as dicitur — Subauditur nummus, ut Sestertius nummus et denarius nummus. Nam id nummum appellamus, quod Graeci νόμισμα. Sestertius autem unde appellatur, solet quaeri; quod manifestum erit, si sciamus apud antiquos denarium decem assis habuisse. Ideoque in rationibus faciendis denarium decussis x inductum notamus etc. Solip. Charisius Instit. Gram. I. 1. Graue ars dictum a pondere, quia deni asses singuli pondo libras efficiebant, denarium ab hoc ipso numero dictum. Festus. ⁱ Sestertius duos assis et semissem, quasi femis tertius, Graeca figura, ἑξοκτον ἡμιτάλαντον. Nam sex talenta et semis sestertius pes vocatur. Volusius Maecianus de asse. Trientem tertium pondo coronam auream dedisse Ioui donum scripsit Quinctius Dictator, cum per nonem dies totidem urbis et decimam Praeneste cepisset. Id significare ait Cincius Mystagogicon libro secundo, duas libras pondo et trientem, qua consuetudine hodieque utimur cum lignum bes alterum dicimus, id est, duos assis et semissem tertium: item, si tres asses sunt, et quartus quadrans. Festus.

ΘΜΟΝ ΟΛΟΚΛΗΡΟΝ εἶναι δεῖ· ἐὰν μὲν ἑξομομον, τὸ ἕξ· ἂν δὲ τρίτον, τὸ δύο· σὺν δὲ τῷ τῷ ΗΜΙΣΤῷ πάντως ἐπαριθμεῖν.

DENTEM NUMERVM PERFECTVM esse oportet (vti si septimum, sex, si tertium, duo) cum hoc autem DIMIDIVM ubique ADNVMERANDVM.

Inde frequentissime apud optimos scriptores,

Ἑξομομον ἡμιτάλαντον = VI Talenta $\frac{1}{2}$.

Τρίτον ἡμιδραχμον = II Drachmae $\frac{1}{2}$.

Τετάρτον ἡμίμναιον = III Minae $\frac{1}{2}$.

Multum enim interest, an ἑξομομον ἡμιτάλαντον scribas^k, an ἐπὶ ἡμιτάλαντα¹,

quorum { illud } valet { sex talenta } cum semisse.
 { hoc } { tria tantum }

Legitur Croesus Delphis consecrasset imaginem leonis ἑλκισσαν¹ σταθμὸν τάλαντα δέκα. Incensa postmodum aede, et liquefacto auro, νῦν κεῖται ἑλκων σταθμὸν ἑξομομον ἡμιτάλαντον· ἀπελάκη γὰρ αὐτῷ τετάρτον ἡμιτάλαντον, ἴσ.

ἑλκῆ νῦν — Talenta VI $\frac{1}{2}$
ἀπελάκη ————— III $\frac{1}{2}$

τὸ ὅλον X

Ad quem locum *Didymus*, scriptor vetustus, qui librum edidit *de Analogia Graecorum et Romanorum*, hoc scholion adposuit: Εἰδῶλων (f. Η δῆλον) τῷ δέκα τάλαντων γὰρ ἡμίονο τῷ λέοντα. καλαλέγῃ ἔχειν (f. ἑλκεῖν quod de ponderibus solenniter dici solet) ἑξομομον ἡμιτάλαντον τριέστιν, ἕξ ἡμισυ τάλαντα, *sex talenta cum dimidio*.

Longius autem grassatur Romanorum licentia, nam et aliquando per Ellipsin subauditur, qui et ipse Elliptice dici solet, vt vidimus, *Sestertius*: aliquando etiam numerus *millenus*, (more Iudaeorum, qui annos a mundo exorso *secundum minorem*, vt aiunt, *computum*

^k Ita Hesychius: Τρίτον ἡμιδραχμον αἱ δύο δραχμαί, καὶ τριώβολον. i. e. quandoquidem Drachma valebat fenos obolos, *duae drachmae cum semisse*. Τρίτον ἡμιδραχμον τὰς δύο ἡμισυ δραχμάς ἔτι τὴν ἰσθασιν ἰνομάζειν οἱ παλαιοί. Moschop. π. σχεδ. ¹ Nam et hac etiam locutione vtuntur veteres. Προσαίθεσι δὲ μισθὸν ὁ Κῦρος ὑπισχνεῖται ἡμιόλιον πᾶσι δώσειν ἢ πρότιρον ἴφειρον, ἀπὸ δαρεικῆ τρεῖς ἡμιδραχμὰς ἔμνησεν τῷ στρατιώτῃ. Anab. l. i. p. 252. Edit. 1625. Ita in Πάροις p. 925. Φιλημονίδῃ δὲ τριακόσια ἡμίμναια, nisi locus ille sit luxatus, quod credo. Demosthenes c. *Androt* Ο τῷ τριηροποϊῶν ταμίᾳ ἀποδράς ἄχλει, ἔχων πέντε ἡμιτάλαντα. Idem c. *Theocrinem*. Εδόθη τρεῖς ἡμίμναια τῷ τῷ ἀδωροδοκῆ. Vbi Interpretes operam ludunt. Proinde quasi fatale esset in hunc lapidem impingere. Nam ita etiam *H. Stephanus* in *Thef. Gr.* tom. 4. col. 1512. ista *Pollucis* l. IX. c. VI. §. 87. verba, δύνανται δὲ ὁ νῦμμος. [i. e. Sestertius] τρεῖς ἡμιώβολια, *tris obolos* interpretatur. Omnino rectius *unum obolum cum semisse*. Quidni enim? Cum Sestertius sit quarta pars denarii (sive, quod perinde est, drachmae) drachma autem sex obolis constet, perspicuum est, eius quadrantem *tris semiobolos* valere tantum.

numerant, omisso nempe millenario): aliquando etiam *utroque*. Id quod paucis exemplis illustrabimus.

*Mullum sex millibus emit,
Aequantem sane paribus sestertia libris.*

Iuuen. IV. Sat. 15.

*Si quadringentis sex septem millia desint,
Plebs eris.*

Hor. I. Epist. 1. 58.

Quadringenta tibi non sunt, Chaerestrata: surge.

Martial. V. 26. 1.

Debitor decem legauit Creditori, quae ei post annum sub pignore debebat; non, ut quidam putant, medii temporis tantum commodum ex testamento debetur, sed tota decem peti possunt. l. 82. pr. D. de legatis 2. Quae locutio *Decem*, plena et integerrima fuisse *Decem — millia — semistertiorum — assium.*

Eo igitur animo, vbicunque in hisce rationibus pecuniariis nuda occurrunt numeralia, de *drachmis* perpetuo et constantissime interpretor; cum nummus ille apud Atheniensis non solum momento et auctoritate maxime insignis, verum etiam vsu et commercio erat frequentissimus, iuxta morem denarii sestertiique Romani ad quem omnis calculus reuocari solet. Summa itaque l. 15. erit DCCC Drachmae, l. seq. DCC Drachmae, atque ita de reliquis. Verum cum Graecorum notae numerales sint solummodo I, II, Δ, ΙΔ, Η, ΙΙΙ, X, ΙΒ, Μ, quaeri poterit, quid de iis fiet quas legimus

l. 13. T T T . X X X ΙΙΙ Η Η Η Η ΙΔ Δ Δ Δ Δ F F F F C

l. 30. Π T T T X X X X ΙΙΙ Η Δ Δ Δ Δ F F F F Π I

aliisque quamplurimis. Aio itaque literam istam T, quae laeuorsum reperitur, et praeponitur Drachmis, *Talentum* designare, summam nimirum ex sex millibus istius nummi conflata, eique ex natura computi praefigi solitam. Id autem non vero esse proximum, sed veritatem ipsam, parumper mecum contempleris.

I. Drachmarum nota millenaria X nullibi in rationario nostro sexies repetitur. Quod tamen omnino fieri debuisset, cum ibi occurrant plurimae rationes siue summae (Κεφάλαια Graeci dicunt; vid. Inscript. col. 1. l. 13. 30.) quae ex multis millibus drachmarum constant; multorum scilicet nominum generales comprehensiones; Totum denique et quoddam quasi Integrum ex plurimis partibus conflatum. Quid igitur? Annon iure dicemus drachmas toties

literatas, vt in his κεφαλαίσι fieri oportuit, iam in aliam crescere potestatem, eamque iam noua nota designari et describi? Hac vero Mina significari non potuit, quae C tantum drachmas valebat. Talentum sit necesse est, cuius valor initiali nominis sui litera tum demum notari coepit; Talentum sc. quod saepissime exsuperare magna vis drachmarum in isto computo debuit, quod earum *signa* exsuperant nunquam.

II. Secundo autem: Inter ciuitates Amphictyonicas, quae aliquid ad hoc festum contulere, numeratur Parus insula. Quod ab hoc populo ad eam rem exigitur, si vera sunt ea quae nunc protuli, grandi et immani pecunia vnius cuiusvis populi erogationem vincit, nimirum, col. 2. l. 5.

Τ Τ Τ Τ Χ ΙΙΙ Η Η Η Δ Δ Δ

Tal. Drachm.

i. e. IV ——— M D C C C X X X

Et recte sane. Neque profecto par erat leuiora exspectare a ciuitate, quae, cum ex lapicidinis maximum quaestum quotannis facere solebat, longe omnium ditissima habebatur, quae in isto mari accolebantur. *Ex his Parum insulam*, opibus elatam, *quum oratione reconciliare non posset*, etc. Corn. Nepos in *Miltiade*, §. 7. Ο δὲ Μιλτιάδης τῷ μὲν ἄλλων ἴσων τινὰς ἀποθέσεις ποιησάμενος, ἐπόρησε· Πάρον δὲ ΕΥΔΑΙΜΟΝΕΣΤΑΤΗΝ καὶ μεγίστην ἔσαν τότε τῶν Κυκλάδων κ. τ. λ. Ephorus apud *Steph. Byzant.* Non miraris, mi lector, me istam θήρυγματιαν de opibus intelligere; genium loquendi solummodo sequor, philosophiam antiquorum non amplector, qui in iis felicitatem poni posse arbitrabantur. Et ita scribebant passim.

Οἱ δ' ὡς τ' ἀμνηστῆρες ἐναντίοι ἀλλήλοισιν
ὄμνον ἐλαύνωσιν ἀνδρὸς ΜΑΚΑΡΟΣ καὶ ἄρβραον.

Hom. *Iliad.* λ. 67.

Ἡμέρην δὲ ἀπασέων μάλιστα ἐκείνην τιμᾶν νομίζουσι [Perfae] τῇ ἑκατῷ ἐγένετο. ὅτι ταύτη δὲ πλέω δαίτα τῷ ἄλλων δικαιοῦσι προσέθετο. ὅτι τῇ Οἱ ΕΥΔΑΙΜΟΝΕΣ αὐτῶν βῶν καὶ ἵππων καὶ κρέμνον καὶ ὄνον προσέθετο ὅλως ὅπως ἐκείνοι· Οἱ δὲ ΠΕΝΗΤΕΣ αὐτέων τὰ λεπτὰ τῷ προσέθετο προσέθετο. Herodot. Cl. 133. *Stratumque haberet tale, vt terra tecta esset stramentis, neque huc amplius quam pellis esset iniecta, eodemque comites omnes accubissent, vestitu humili atque obsoleto, vt eorum ornatus non modo in his regem neminem significaret, sed hominis non beatissimi suspicionem praeberet.* Corn. Nep. *Agefil.* iuxta finem.

Nec

Nec Tibi de Pario statuam, Germanice, templum

Marmore. carpsit opes illa ruina meas.

Templa domus vobis faciant vrbesque beatae:

Naso suis opibus, carmine, gratus erit.

Ouid. IV. ex Ponto. 8. 31.

Bono me ingenio esse ornatam, quam auro multo mauolo:

Aurum in fortuna inuenitur, natura ingenium bonum.

Bonam ego quam beatam me esse nimio dici mauolo.

Plaut. Poen. I. 2. 58.

III. Tertiam adiungo fidem ex foro boario petitam, ex mercimoniis P. A. rerumque venalium condicione. Nam pol perquam commode accidit, vel penitus adducor potius vt dicerem singularissima felicitate factum est, vt et Boum capita ad haec Delia peragenda praestinatorum, et ipsa argenti ratio qua coemerentur, planissimis et integerrimis literis disertissime etiamnum legi poterint, [sc. l. 35. col. 1.] cum ceteras fere omnis circumcirca expensarum ratiunculas inuidiosa vetustas, vt solet, funestauerit. P. itaque Atheniensis, quasi τὰ ὄντι ἐχαλίμωσεν θύειν^m voluisset (et voluisse credo, nam nouenos qui numerum centenarium exsuperant, addidisse videtur quasi futuri providus) boues mercabatur

l. 35. Η Π Π Π — CIX

pro quibus dinumerabantur

ibid. Τ Χ Χ Η Η Η Η Δ Π Γ Γ Γ Γ

Id est, iuxta eum quem his rebus olim statui modum,

Tal. I. Drachm. CCIOOCCCCXV.

quod efficit in singula bouum capita drachmas LXXVII et quod excurrit, seu rotunde dici mauis, LXXX. Tu diiudica an mercatorio animo rem gesserim. Omnino constat Solonis aetate, qui vixit Olymp. L^{ma}, bouem v drachmis venire, idque ex hoc loco *Plutarchi*ⁿ. Λύκοι δὲ τὰς κομίσασι ΠΕΝΤΕ δραχμὰς ἔδωκε· λυκίδα δὲ ΜΙΑΝ· ἂν φήσιν ὁ Φαληγεὺς Δημήτριος, τὸ μὲν ΒΟΣ εἶναι, τὸ δὲ ΠΡΟΒΑΤΟΥ τιμὴν. Verum non diu stetit hoc precium, neque enim diutius stetit nummus et nummi potestas. Nam et argentum quoque suum precium habere solet, et ad ritum rerum venalium, quarum licitationi inseruit, foro etiam suo vtitur, et prae metalli raritate modo cariorem modo viliores condicionem experitur. Minime tot drachmis venibat Bos Olympiade c^{ma} iuxta aetatem marmorei huius Rationarii, quot veniuerit L^{ma}, sed longe pluribus: quoniam crescente indies, vt

^m Athen. l. 1. iuxta initium.

ⁿ In vita Solonis.

folet fieri, argento vilefcebat eius aestimatio. Quot vero veniuerit ea quam diximus aetate, cum hodie, quod sciam, scriptum non reperitur, videndum num alia ratione id possimus exsculpere. Aio autem ex quincupla ratione quam Bos ad Ouem habuisse olim a *Demetrio Phalereo* dicitur, (quae fortasse ratio sibi constare potuit, cum non potuit argenti) id aliquatenus elucescere posse. In hoc igitur computo faciendo videtis, mi lector, quam accurate quam religiose me geram. Neque enim argumentum sumo ex quotidiano pecore, et ad vsus domesticos tantum saginato, verum (quoniam res agitur de Bobus ad maxima et grauissima sacra delectis, de ΙΕΡΕΙΟΙΣ, vt dici solent, ΕΚΚΡΙΤΟΙΣ, quae nitore et precio erant maximo) non aliunde credidi par esse institui rationes quam ex iis animalibus quae sacris perinde destinarentur. Fallaci enim calculo duceretur lector minus attentus, neque fortasse quereretur sibi fraudem fieri, si Taurum Ouemue *gregarios* solummodo adhibuissem, quorum precium trutinarem cum praestantioribus longe, *ad immolandum* summa cura et religione segregatis. Neque enim iisdem nummis venire solebant. Ἀς γὰρ οὐ τὰς ἑκαταδρακμάτω τῶν ἀζόνων ὀρίζῃ ΤΙΜΑΣ Τῶν ΕΚΚΡΙΤΩΝ ΙΕΡΕΙΩΝ εἰκὸς μὲν ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣ εἶναι. Plutarch. in *Solone*. Ea religio *seligendi* antiquissima fuit et perpetua :

Δμῶες ἐμοὶ σταθμῶν σημάνηρες, οἷσι μέμηλεν
Δεῦρο βόας ἀγέληθεν ΕΥΚΡΙΝΑΝΤΑΣ ἐλάσσαι.

Apollon. Rhod. I. 355.

Mactant lectas de more bidentis.

Virg. IV. *Aen.* 57.

Quatuor eximios praestanti corpore Tauros.

Id. IV. *Georg.* 538.

His adiunge inscriptionem columnae Athenis οὐ τῶν Ἀνακείων, vti eam conseruauit *Athenaeus* °,

ΤΟΙΝ. ΔΕ. ΒΟΟΙΝ. ΤΟΙΝ. ΗΓΕΜΟΝΟΙΝ. ΤΟΙΝ.
ΕΞΑΙΡΟΥΜΕΝΟΙΝ. ΤΟ. ΜΕΝ. ΤΡΙΤΟΝ. ΜΕΡΟΣ. ΕΙΣ.
ΤΟΝ. ΑΓΩΝΑ. ΤΑ. ΔΕ. ΔΥΟ. ΜΕΡΗ. ΤΟ.
ΜΕΝ. ΕΤΕΡΟΝ.
ΤΩΙ. ΙΕΡΕΙ. ΤΟ. ΔΕ. ΤΟΙΣ. ΠΑΡΑΣΙΤΟΙΣ.

Tanta autem Athenis earum rerum cura fuit, vt ad id munus exsequendum magistratum ^p crearent, quem λαμπερῶν vocabant Gram-

° L.6. p. m. 118.

^p Τὸν ἀνάμενον βῆς εἰς τὰς ἑορτὰς. Vipian. ad *Midianam Demosthenis*.

matici.

matici. Ολι λαμπερὸς ἦν ὁ ΒΟΩΝΗΣ, καὶ αἱ μέγιστα δεχά ἐπὶ τούτῳ ἐχαιρο-
τον ἦτο. Harpocr. Splendidissimis igitur magistratibus accenferi solet.
Καὶ μυστηρίῳ ἐπιμελήθη, καὶ ἱεροποιῖν ποιεῖ, καὶ ΒΟΩΝΗΝ. Demosth. c. *Mi-
diam*⁹. Ἐπειδὴν γὰρ ἀπηλάγημεν ἐκ τῆς ἐκκλησιᾶν καὶ τῆς ἀγορᾶς, ἰδὲν
τὸ μὲν στρατηγὸν ἡρμείον, τὸ δὲ πρεσβυτὴν κεχρησισμένον, τὸ δὲ Γράτην, τὸ δὲ
ΒΟΩΝΗΝ. Liban. *Declam.* 8. His igitur praemonitis, ad computum
redeo. Legitur in *Menandro*^r, qui vixit Olymp. cxx^{ma}.

Ὅπως γε τοῖς θεοῖς μὴ ἡγορασμένον
ΔΡΑΧΜΩΝ ἀγῶ ΠΡΟΒΑΤΙΟΝ ἀγαπήσῃ ΔΕΚΑ.

Et proxime,

ΔΡΑΧΜΩΝ μὲν, ἀγαθῶν, ἀξίον λαβεῖν ΔΕΚΑ
Ἡμᾶς, εἰάν τις καλλιερῆσθῇ τοῖς θεοῖς.

In *Lysia*⁹ autem, cuius extrema fenectus cum aetate huius marmoris
consentit, τῆς Διονύσια ΕΚΚΑΙΔΕΚΑ ΔΡΑΧΜΩΝ ἀπέφαιεν ἐωνημένον ΑΡΝΙΟΝ.
Agnus certe *male conciliatus*, vt liquet ex stomacho et indignatione
Scriptoris in ipsa historiola, et auctoritate *Menandri*, quae videtur
esse grauiissima. Ponamus itaque tot drachmis honeste venire potuisse
Ouem, quot care venibat haec *Lysiae ouicula*, id quod mihi non aegre
concedetur: Aut, quod perinde est, ponamus ouiculam *Menandri*
recte venire drachmis x; iam si ouem tertia parte cariorem feceris,
vtrinque constabit eius precium, sc. xv vel xvi drachmarum. Obser-
vata igitur quincupla ista, quam dixi, ratione, si marmoris huius
aetate Ovis xv vel xvi drachmas valeret, necessē est Bouem valere
illinc LXXV, hinc LXXX: id quod iam pridem volui, cum in singula
boum capita dinumerari iussi drachmas LXXVII et quod excurrebat.

Non tamen immemor sum, neque me piget dicere, nonnulla re-
stare in monumentis veterum, quae rationes quas adeo feliciter sub-
duxi, concidere omnino et subuertere videantur. Qualia sunt, quod
neque eam rationem habuit Bos ad *Ouem*, quam hic semper habere
duxi: neque in eo stetit argenti aestimatio sub *Menandro*, quo eam
stetisse credidi. Primo enim, *Festus Pompeius* testatur *Ouem* decusse
antiquitus aestimari, Bouem vero centusse. *Posteaquam aere signato*
vti Ciuitas coepit — *facta aestimatio pecoralis mulctae, et boues cen-*
tenis assibus, oues denis aestimatae. Ea igitur animalia non quincupla,
sed decupla deinde ratione sunt trutinanda. Quod etiam confirmat
Plutarchus in *Publicola*. Ἦν δὲ τιμὴ μὲν ποσειδῶν ὄσολοὶ δέκα, βοῶν δὲ
εκατόν. Hoc primum: deinde non tantum valebat argentum Olymp.

⁹ P. 119. Edit. Cant. 1743. 8^{oo}.

^r apud *Athenaeum* l. 4. p. m. 74. et l. 8. p. m. 181

^c *Diagit.* p. Edit. Lond. 513.

cx^{ma}, in qua fabulas docuit *Menander*, quantum Olymp. c^{ma}, in qua scripsit *Lysias*. Nam in isto xl annorum interuallo exortum est bellum, quod *Sacrum* siue *Phocense* vocant, quae maxima causa exstitit vt aurum atque argentum incredibiliter vilescerent. Superiori tempore, vt magni Scriptoris verba vertam, rarefcebat admodum aurum, neque quidquam fere produxerunt argentifodinae: adeo vt quorum fortunae erant lautissimae, ii vasis vel aereis vel fictilibus vterentur^t, atque etiam Philippus Rex, qui poculum aureum nactus erat, id noctu sub puluinari abditum quam diligenter adseruaret^u. Direpto autem in eo bello Templo Apollinis Pythico, quod splendidissimis ex omni memoria donariis erat refertum, mirum quanta exundauit in Graeciam nummorum copia. Καὶ γὰρ ἀργυρῶν πολὺν ἢ ἰδὲν τότε ὠδύ-
δοξοι μὲν δὲ τῶν Δελφῶν ὑπὸ Φωκέων κατέλαβον πάντα τὰ τοιαῦτα διαψίλειαν ἔληφεν — συληθείη γὰρ ἔπειτα Πυθικῆ ἱερῆ ὑπὸ τῶν Φωκικῶν τυραννῶν ἐπέλαμψε ὠδύ τοῖς Ἑλλησιν ὁ θεὸς, εἰσεκόμασε δὲ καὶ ὁ ἀργυρῶν. Athen. l. vi. p. m. 116. Eandem etiam historiam narrat *Diodorus Siculus*, vnde ediscere poterit eruditus lector quantum precii ex eo casu signari coeperit^x. Simile etiam Romae contigit, vbi Constantinus Imp. diuitias, quas Gentilium superstitione in templis consecratas incluserat et a populari vsu segregarat, ad incudem vocauit et monentam fieri iussit. *Constantini temporibus profusa largitio aurum pro aere, quod antea magni precii habebatur, vilibus commerciis assignauit. Sed huius auariciae origo hinc creditur emanasse. Cum enim antiquitus aurum argentumque et lapidum preciosorum magna vis in templis reposita ad publicum peruenisset, cunctorum dandi habendique cupiditates accendit.* Philosophi Anonymi *Monitio ad Theodos. Aug. de inbibenda largitate*^y. Haec, inquam, et huiusmodi, quae contra meum computum militare videantur, perinde valeant, vti possint, neque interea tamen deest, quod, si per ocium liceret, liquido reponere possim.

^t Μέχρι γὰρ τῶν Μακεδονικῶν χρόνων κεραιμίοις σκεύεσσι οἱ δειπνῶτες διηκονοῦντο. Athen. l. 6. p. m. 115. Ἐξ, Ἐκ ποιητικῶν δὲ χαλκῶν ἔπινοι οἱ σφόδρα δοκῆτες πωλοῦντο. Id. p. m. 116. ^u Σπάνιον γὰρ ὄντως ἦν τὸ παλαιὸν παρὰ τοῖς Ἑλλησιν ὁ μὲν χρυσοῦς καὶ πάντων ὁ δὲ ἀργυρῶν ὀλίγος ἦν ὁ ἐν τοῖς μισθολογίοις. διὸ καὶ Φίλιππος τῷ μεγάλῳ βασιλεῖ Ἀλεξάνδρῳ πάλαι Φησὶ Δῶρις ὁ Σάμιος Φιάλιον χρυσοῦν κειμήλιον, αἰεὶ τὰτ' ἔχειν κείμενον ὑπὸ τῶν προσηγοριῶν. Athen. l. c. ^x Τὰς ἀνατιθείσας ὑπὸ Κροίσου τῷ Λυδῶν βασιλεῖος χρυσοῦς πλίνθες, ἕσας ἑκατὸν καὶ εἰκοσι δισκαλίους κατέλαβον [Phayllus] εἰς νόμισμα. Φιάλας δὲ χρυσοῦς τριακοσίας καὶ ἑξήκοντα διμναίους, καὶ λέοντα χρυσοῦν, καὶ γυναῖκα, τριακόσια τεταλάνων χρυσοῦν σαθρὸν ἀγόνων τῶν πάντων ἀπὸ καλακοπῆν χρυσοῦν εἰς ἀργυρίου λόγον ἀνασφαιμένων τῶν χρημάτων εὐρίσκει τάλαντα τετρακισχίλια. τῶν δὲ ἀργυρῶν ἀνασφαιμένων τῶν τε ὑπὸ Κροίσου καὶ τῶν ἄλλων ἀπείρων ἀνασφαιμένων τὰς πάντας γρασηγῶς διδαπανηκέναι τάλαντα πλείω τῶν ἑξακισχιλίων προστιθειμένων δὲ εἰς τῶν χρυσοῦν ἀνασφαιμάτων, ὑπὲρ Σάλλειν τὰ μέρη τάλαντα. Dioid. Sic. l. XVI. ad Olymp. CVIII. 1. ^y apud Graeu. *Thef. Antiqq. Rom.* Tom. XI. p. 1415.

IV°, denique et ultimo. Concedatur $\text{Λήμμα} \text{⊗ κεφάλαιον}$ col. 1. l. 30. memoratum ambitu suo concludere singulas ratiunculas quae praecedunt. Neque id concedi difficile. Nam in *pede*, ut aiunt hodie, *computi*, subducta hac Receptarum ratione statim sequitur Expensarum enumeratio: et praeterea disertissime id esse dicitur quod esse velim, $\text{Λήμμα} \text{⊗}$ nempe κεφάλαιον : *Totum id quod recipiebatur*. Quid ergo? Iam si meo consilio futurum est, ut Summa haec ex diuersis partibus conflata, membris suis mancis licet et quadantenus imperfectis, incredibili tamen ἀκερσία responderet, annon dicemus fidem in hisce rebus inesse maximam? Si in re Cryptographica enucleanda quidquam nouis et occultis signis adumbratum tam feliciter explicemus, ut commode legi et percipi possit, *id ipsum* sit necesse est (ut harum rerum periti norunt) quod erat legendum aut percipiendum, nonne id potissimo iure in Arithmetica valebit? Fierine id poterit, ut in subducendis rationibus constarem, errarem in denominationibus? ut calculus Talento, Minis ceterisque probe procederet, cum tamen neque Talentum, neque Mina, sed diuersa omnia et plane aliena intelligantur? Quantum interfit dicant Mathematicorum filii.

Dixi igitur

Εκ Κεφαλαίς τόκx παρὰ τῶν Πόλεων	_____	l. 13.
Κεφαλαίς τόκx παρὰ τῶν Ἰδιωτῶν	_____	l. 22.
τῶν Ἐπισθένεx	_____	l. 23.
παρὰ Πύθωνοx	_____	l. 24.
τῶν ἐνεχύρων	_____	ibid.
μισθώσεων τεμένων ἐξ Ρ.	_____	l. 25.
μισθώσεων τεμένων ἐκ Δ.	_____	l. 27.
οἰκίῶν μισθώσεων	_____	l. 28.

constare et } $\text{ΛΗΜΜΑΤΟΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ}$ _____ l. 30.
 confici }

Clamabit aliquis protinus, haec fieri non posse, neque institui debere, cum, licet Summa quam *Totalem* dicimus, l. 30. integerrimis et sinceris numeris conseruetur, non ita feliciter cesserit ratiunculis nonnullis, quarum integritatem nobis aetas inuiderit. Verbi gratia, disputari posse, an l. 14. legi deberet

Τ Τ Τ **Τ** Χ Χ Χ Π Η Η Η Η Ι Δ Δ Δ Δ etc.

an vero Τ Τ Τ **Χ** Χ Χ Χ Π Η Η Η Η Ι Δ Δ Δ Δ etc.

id est,

Tal.

Drach.

IV. CCCICCC DCCCCXC

an

III. CCCCICCC DCCCCXC

Nam

Nam cum quarta nota omnino legi defierit, et dubium plane fit utro modo refarciri debeat, multum utique interest quoad *Totum* hoc an illo modo legamus. Quantum nimirum interesset, si ad Monetæ Anglicanæ valorem redigas, inter

L. 903. 16. 10 $\frac{1}{2}$.
et L. 742. 7. 8 $\frac{1}{2}$.

Hoc, inquam, dubium nemini esse poterit. Nam et hæc quoque Summa est generalis, ex membris suis constans; quæ cum pariter mutilantur, si eas lacunas refarcires numeris quam queas minimis, *Totum* tamen conficient, quod minorem istam summam

T T T X X X X III H H H H III Δ Δ Δ Δ etc.
aliquot drachmis exsuperabit. Verbi gratia, in Ceorum solutione,
I. II. . . . H III Δ Δ etc.

ex loco et condicione earum literarum quæ etiamnum exstant, constabit utique quaenam fuisse poterant *ad minimum* eæ quæ in lacuna perierint. Comparante enim vno numero centenario, Cei soluerunt

faltem	III H H H H III Δ Δ	sive	DCCCCLXX
Potuiſſet eſſe	X H H H H III Δ Δ		CICDLXX
vel	X III H H H III Δ Δ		CICDCCCLXX
vel	X X H H H III Δ Δ		CCICCCCLXX
vel	X X III H H III Δ Δ		CCICDCCCLXX
vel	X X X H H III Δ Δ		CCCICDCCCLXX
vel	X X X III H III Δ Δ		CCCICDCCCLXX
vel	X X X X H III Δ Δ		CCCCICDCCCLXX
vel	III H H H H III Δ Δ		ICDCLXX

vel etiam T X X X H III Δ Δ Talentum Drachmæ
I. CCCICDCCCLXX

Certissimum est ergo, primo loco ad computum redigi oportere, literula restituta,

Summam T T T T X X X III H H H H III Δ Δ Δ Δ

Proxima, quam dixi, Ratio occurret l. 22.

Κεφάλαιον τόκο παρὰ τῶν Ἰδιωτῶν
. H H H Δ Δ Π

Huius Ratiunculae cum prima litera omnino interierit, et probabile videatur, quocumque modo suppleueris, nulla arte effici posse, ut hæc Summa membris suis aliquatenus responderet, (sive hoc Marmorarii vicio factum est, sive nodus sit noua aliqua et incognita arte soluendus)

us) parum tamen aut nihil refert ad hanc rem quam paro. Nam cum haec sit Ratio quam singuli homines, pecunias viritum dinumerando, confecerunt, siquo consilio eruere possimus quantum vnusquisque contulit, id iam erit quod quaerimus, id quod illi effecerunt, aut saltem voluerunt effecisse, cum istud κεφάλαιον l. 22. instituerunt. Quod igitur impune negligere possis. Feliciter autem euenit, vt integrascerent fere *Partes*, licet *Totum* nos fefellerit. Constat, inquam, vnuscuiusque rata, claudicantibus solummodo ratiunculis

l. 17. Agaficlis . . Δ . .

et l. 20. Leucini III H H . . Δ Δ Δ

Quibus idcirco erit prouidendum. Instituto minimo, quo liceat, computo, soluebat Agaficles

Δ Δ Δ III siue Drachmas XXXVI.

Quod si in prioribus lacunis binas *Centussis* potius quam, vt hic, *Decussis* restitueris, rectius omnino feceris. *Primo* enim omnino fieri potuit, vt numeri ad dextram *denarii* fuerint, vnde vterque ad finistram *denarius* itidem esse non potuit: *deinde*, fac esse centenarios hos quos quaerimus, ea sola ratione effeceris, vt inter ratam Agaficlis ceterorumque vicinorum aliquo modo pariter fieret, et, si Aristidem vnicum exceperis l. 21. nemo erit omnium in hoc priuatorum albo a quo minores nummos exegeris: *denique* Vir doctissimus, priusquam meum calculum resciret, dum marmor oculis quam attentissimis scrutaretur, eas ipsas rationes in fugientibus literis visus est deprehendisse. Suppleantur igitur lacunae ad dextram quantouis precio, (xx drachmas exsuperare non potest) et Agaficles hoc nomine iuxta tenebitur: sc.

HH Δ Δ Δ siue Drachmis CCXXX.

Quod sequitur Leucini l. 20.

III H H . . Δ Δ Δ

vdo, vt aiunt, digito confeceris. Fuisse enim omnino necesse est ex tribus rationibus vnā

III H H H H Δ Δ Δ DCCCCXXX

III H H H III Δ Δ Δ DCCCLXXX

III H H III Δ Δ Δ DCCXC

Tu non dubitabis adripere III H H H III Δ Δ Δ, cum aequae certum sit eam potuisse exarari atque reliquarum alterutram; et cum mediam viam secutis minus a vero aberrare contigerit; quandoquidem, vt aiunt, *Media similia veris*.

His igitur laboribus exantlatis, vide quid profecerim. Efficient enim

		Tal.	Drachm.
Κεφ. τόκο π. τ. Π.	l. 13.	IV.	CCCCIOOO DCCCCXC etc.
Rata Aristonis	l. 15.		DCCCC
Artyfilai	ibid.		DCC
Hypsoclis	l. 16.		CCC
Agaficlis	l. 17.		CCXXX
Theogneti	l. 18.		CCCX etc.
Antipatri	ibid.		CCLXXXV etc.
Polydori	l. 19.		CCCC
Leucini	l. 20.		DCCCLXXX
Cleophontis	l. 21.		CCCL Δ Δ Δ
Patroclis	ibid.		CCC
Aristidis	l. 22.		CCX
Εκ τῶν Επισθ.	l. 23.		CCCLXXX
Παρά Πύθωνος	l. 24.		CIO D
Εκ τῶν Ενεχυρῶν	l. 25.		CIO DCCCCXLV
Μισθώσεις τεμένων ἐξ Ρ.	l. 27.	II.	CIOCC etc.
Μισθώσεις τεμένων ἐκ Δ.	l. 28.		CCIOOCDLXXX etc.
Οικιῶν μισθώσεις	l. 29.		CCLXXXV
Summam		VIII.	CCCCIOOOO DLV
Monetae Anglicanae			L. 1697. 1. 9 $\frac{1}{4}$
Λήμματος Κεφάλαιον	l. 30. si computum recte iniuerim, erit	VIII.	CCCCIOOOO DCXL
			L. 1699. 16. 8.

Nam si Talentum litera T designari constet (quidni autem constaret?) certissimum est etiam insolita ista nota Π describi Talentorum Pentada. Nam et eam potestatem figura sua quasi profiteri videtur ex Π sc. et T iuncta, et solenne fuisse vidimus singulis quinariis novam numerationis metam instituere, novisque signis confirmare.

Quod hae rationes inter se distarent, distarent autem tantillo, sc. paucarum drachmarum interuallo, in eo meam felicitatem magnopere praedico. Nam si subductis probe rationibus, computando exsuperassem istud Κεφάλαιον, quod singulari fortuna legitur disertissimis literis, periisset illico funditus omne id quod in animo institueram: si ad amissim et, ut aiunt, par pari exegissem, periisset utique nihilo minus. Nam ratio erat habenda et istius lacunae l. 27. in qua aliquot drachmas interiisse necesse est, et denique potestatum istarum

siue

siue Denominationum (quaecunque demum fuerint, drachmis certe minores) quae exeuntibus quibusdam ratiunculis deprehenduntur, sc.

l. 11. H Δ Δ Δ F F Π Π C

l. 13. T T T T X X X H H H H H Δ Δ Δ Δ F F F F C

l. 18. H H H Δ F F I I I

l. 28. X X H H H H Δ Δ Δ Δ F F F F

et in aliis porro, quas, perinde vt vacet, consulere possis. Vt igitur hoc pauxillulo nummorum, quod de ratiuncula restat, sat esset profusum et eis lacunis, et istis quoque signis, de quibus proxime est dicendum, id in maxima parte et fidei et auctoritatis esse puto.

Notam illam F, quam vel Ταυ πλάγιον, vel H dimidiatam dixeris, in numismatica potestate hodie primum video. Erat ex vltima memoria Dorienfibus aliisque populis in vsu, eoque officioungebatur quo fere apud Aeolensium Digamma, cuius figuram non secus ac potestatem imitari quodammodo videatur. Litera autem illa Aeolica, perinde ac istud *Ἠμεῖον*, de quo agimus, non semper in locum atque vicem adspirationis successit, verum plerisque vocalibus siue adspirandis siue leniendis vim suam et effectum commodabat. Id autem ex hoc loco *Terentiani* constabit; quem non vnis vicibus deformatum producam tamen ad exercendam legentium intentionem.

*Nominum multa inchoata literis vocalibus
Aeolicus vsus reformat et digamma praeficit:*

Aeolica etiam dialectos fere est mista Italiae.

Hesperum quem dico Graece, vesperum cognominat

Ἑστία sic Vesta facta, vestis ἑστίας dicitur,

Ἥνα quam Graece vocamus, vim iubet me dicere.

Ἐπερ est multis in vsu et magis poeticum est,

Ἡρ enim natiua vox est, ille ver hoc dicitur.

Quos Homerus dixit Ἐβέρος, ille Venetos autumat:

Viola flos qui nuncupatur, hunc Graeci vocant ἴο,

Et Iolaus violens sit, crede Marco Tullio.

Quanquam Ἴτω dicunt Achaeci, hanc ἑίτω gens Aeolis.

Plura Sappho comprobavit Aeoliis, et ceteri.

Idem constat etiam ex *Dionys. Halic.* ^a Τῆτο δ' ἢ ὡσπερ Γάμμα δὲ ἑστίας ἐπὶ μίαν ὀρθὴν ἑπιθεσύνθηται ταῖς πλαγαῖς, ὡς Φελίην ἔ Φάναξ ἔ Φοικῆ, et ex *Prisciano* ^b, cuius sunt verba, *Assumit [Bos] genitiuo digamma, quia Aeoles quoque solent inter duas vocalis eiusdem dictionis digamma ponere, quos in multis nos sequimur, ἑστίας, οὐς, Δάφος, Δαυς, ὦφον, ουum.* Denique omnibus praefigi solitam vocalibus liquet etiam ex

^a *Antiqq. Rom.* I. 20.

^b *L. VI. col. 709.*

Hesychio, cuius in lexico ex inscitia librariorum Γ simplex pro duplici, siue consona ista Aeolica, saepissime exarari contigit^c. Cuiusmodi sunt Γαδεῖν, Γαίνεσαι, Γάμμοροι, Γέαρ, Γέμμαλα, Γένερ, Γέτορι, Γία, Γιλός, Γίν, Γίο, Γίπον, Γίς, Γιτία, Γιχόν, Γίέα, Γοῖδα, Γοῖδημι, Γοῖν⊙, Γῶ, etc. Quae omnia fideliter exscripsit *Phaurinus*.

Digammatis ad instar nota nostra in columna^d ab Heracleensibus, Dorica gente, posita legitur

ΓΗΡΑΚΛΕΙΔΑ

ΓΑ ΠΟΛΙΣ

ΓΑΙΡΕΘΕΝΤΕΣ

ΓΙΑΡΩΣ

ΓΥΠΕΡ

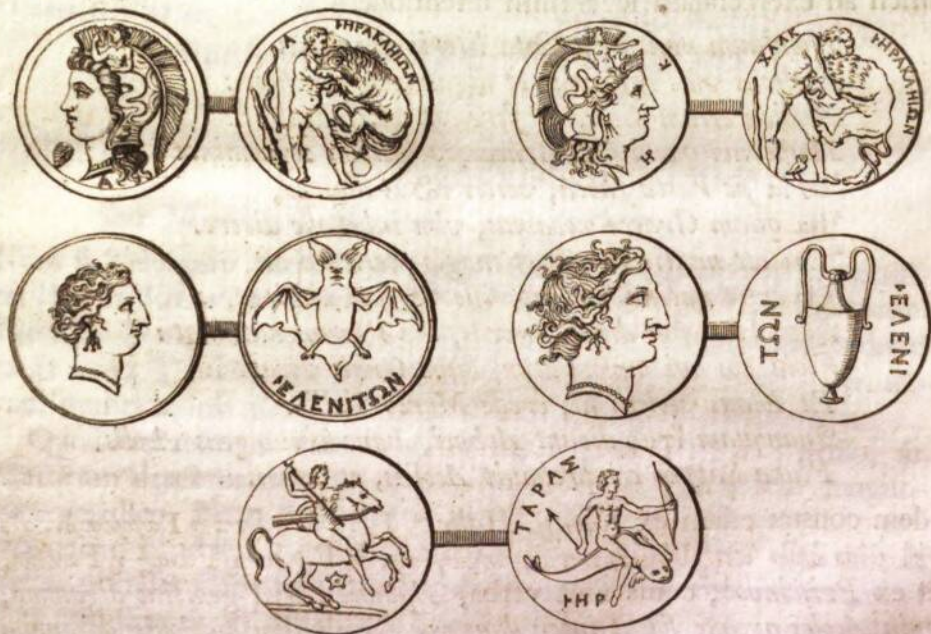
et praeterea

ΓΟΚΤΩ

ΓΟΓΔΟΗΚΟΝΤΑ

ΓΕΝΕΝΗΚΟΝΤΑ

nulla habita adspirandi ratione. In coloniis porro quas duxerunt Dores inualuit huius figurae usus et proprietas, uti ex nummis istarum gentium liquidissime constat.

^c Vid. *Lect. Lyfiae*, c. IX. Cl. *Alberti-Peric. Critic.* c. XIX. Lond. 1736. Fol.

^d Edica a *M. Matravis*

Vt merito suspicari possis, quod Aeolensibus digamma, quod Atticis H, id Dorienfibus praestare solere characterem de quo disputamus.

HEKATON Atticorum

FEKATON Aeolensium

HEKATON Dorienfium aliorumque.

Obtinuit, inquam, vt haec lineola communibus Graecis loco esset adspirationis, a Romanis vel citissime vel omnino praetermissa. Antiquis enim Grammaticis, cum de notis F, H, agunt, dasea illa, hac psile, (quae in vetustis Codd. adhuc obseruantur et hodiernis signis rotundioribus originem praebuere) id in animo fuisse video. H vero propter hoc nonnulli excludendum esse putant, quod magis pro signo adspirationis quam pro litera ponitur. Nam, quemadmodum Graeci adspirationis notam hanc habent F, quam daseam vocant, ad cuius similitudinem et psilen H; nos his sociatis adspirationis fecimus notam H; cuius si medium eius separet, inuenies notas esse Graecorum, quae contra se posita H, vt diximus, notam nobis adspirationis efficiunt. Sergius^e. Quare Daseam et Psilen, quibus Graeci vtuntur, et nos praetermittimus; quoniam adspirationem nobis H litera, quae in duas partis diuiditur, repraesentat, etsi apposita non erit. Max. Victorinus^f. Quibus adhaerere licet Quintilianum^g. An rursus aliae redundant, prater illam adspirationis notam F, quae si necessaria est, etiam contrariam sibi postulat H.

Dicitur Claudius Imp. nouas commentus esse literas tris, ac numero veterum quasi maxime necessarias addidisse. De quarum ratione cum priuatus adhuc volumen edidisset, mox princeps non difficulter obtinuit, vt in vsu quoque promiscuo essent^h. Harum vna erat litera digammosⁱ, cuius forma, qualis ab Imp. constitutione profecta est, passim in monumentis^k occurrit

TI. CLAVDIVS.

DRVSI. F. CAISAR.

AVG. GERMANICVS.

PONT. MAX. TRIB. POT.

VIII. IMP. XVI. COS. IIII.

CENSOR. P. P.

^e Apud Grammaticos Putschii. col. 1829. ^f Ibid. col. 1943. Add. Donatum col. 1742. Priscian. 1287. Cledonium 1889. et eundem Sergium 1837. ^g I. 4. ^h Verba sunt Suetonii in vita §. 41. ⁱ Nec inutiliter Claudius Aeolicam illam ad hos vsus F literam adiecerat. Quintil. I. 7. Pro quo Caesar hanc figuram H scribere voluit: quod, quamuis illi recte visum est, tamen consuetudo antiqua superauit. Priscian. I. 1. col. 545. Edit. Putsch. ^k Exstat talis scriptura [qualis sc. a Claudio instituebatur] in plerisque libris, ac diurnis, titulisque operum. Sueton. I. c. Claudius tris literis adiecit, quae vsui, imperitante eo, post obliteratae, adspiciuntur etiam nunc in aere publicandis plebiscitis per fora ac templa fixa. Tacit. XI. Annal. 14.

COMMENTARIVS

AVCTIS. POPVLI. ROMANI.
FINIBVS. POMERIVM.
AMPLIAÏIT. TERMINAÏITQVE.

*Pighius ad a. 801. Boissard.
T. V. 2. Gruter CXCVI. 4.*

TI. CLAVDIVS.
CAISAR.

AVG. GER. PONT. MAX.
TRIB. POT. VIII. IMP. XVI.
COS. III. P. P. CENSOR.
IAM. CLAVDIAM. JALER.
A. CERFENNIA. OSTIA. ATE.
MVNIT. IDEMQVE
PONTES FECIT.

— XLIII.

Reinesf. III. 80. Spon. Miscell. Erud. Antiq. p. 100.

ANTONIAI. IVLIAI. AVG. NERONI.
AVGVSTAI. AGRIPPINAI. CLAVDIO. AVG. F. CAISA.
F. DRVSI. GERMANICI. DRVSO. GERMANIC.
N. SACERDOTI. DIJ. CAESARIS. F. PONTIF. AVGVRI. XV. JIR. S.
N. AVGVSTI. TI. CLAVDI. CAISAR. VII. JIR. EPVLON.
VG. MATRI. TI. CLAVDI. AVGVSTI. COS.
CAISARIS. AVG. P. P. PATRIS. PATRIAI. PRINCIPI. IV. JENTVTI.
Gruter. CCXXXVI. 9.

D. M. SACRVM.

SECVNDVS. JIXIT. MEN. IX. D. XXVI.
PETRONIA. NOE. SOROR. EIVS.
JIXIT. ANNV. MENS. III. D. XII.
HIC. SEPVLTI. SVNT.

Reinesf. XV. 15.

Alteram voluit Antifigma vocari, cui hanc figuram dedit ✕.
Huic S praepositur P et loco ↓ Graecae fungitur, pro qua Claudius
Caesar antifigma ✕ hac figura scribi voluit. Sed nulli ausi sunt anti-
quam scripturam mutare: quamvis non sine ratione haec quoque duplex
a Graecis addita videatur. Priscian. l. 1. Cui addas ex antiquioribus
Capellam^m, ex recentioribus Lipsiumⁿ et Vossium^o.

De tertia acriter inter doctos disputatur. Tu tamen paucis ausculta.
Erat nimirum castigatis Romanorum auribus et literarum sonos exigere

^m Cap. de semiuocal.

ⁿ ad Tacit. XI. Annal. 14.

^o I. Art. Grammat. 24.

callentibus media quaedam pronunciatio inter exilitatem literae I et pinguitudinem V, quae signo carebat. Deerant Romano alphabeto, ut cum *Quintiliano* ^p loquar, aliquae necessariae literae; non cum Graece solummodo scribebant, sed proprie in Latinis: ut in his, *Seruus* et *Vulgus*, *Aeolicum digamma desideratur*. Et medius est quidem V et I literae sonus. Non enim sic *Optimum* dicimus ut *Opimum*. In ancipiti igitur isto sono, qui inter I et V quodammodo librabatur, variari videmus inter antiquos, et *Optimum*, *Maximum*, ceterasque huiuscemodi voces aliquando exarari, aliquando *Optimum*, *Maximum*⁹. Quid ergo? Annon iure dicemus, *Quintilianum*, cum de necessitate nouorum signorum differeret, ad *Claudianum* istud inuentum, quod eo imperitante obtinuit, sublato autem vna intercidit, potissimum spectasse? Videamus ergo an literatissimus iste Imp. ut in ista causa *Aeolico digamma*, ita in hac quoque literaturam Romanam noua aliqua figura locupletauerit. Et locupletasse video. *Aurifex* melius per I sonat quam per V; ut *Aucupare* et *Aucupium* mihi rursus melius videtur sonare per V quam per I; et idem tamen *Aucipis* malo quam *Aucupis*, quia scio sermonem et decori seruire et aurium voluptati, unde sit ut saepe aliud scribamus, aliud enunciemus, sicut supra locutus sum. De *Viro* vero et *Virtute* (lege hoc pacto, sicut supra locutus sum de *Viro* et *Virtute*, de quibus quidem supra locutus est) ubi I scribitur et pene V enunciatur; unde *T. Claudius* nouam quandam literam excogitauit, similem ei notae, quam pro adspiratione Graeci ponunt, per quam scriberentur eae voces, quae neque secundum exilitatem literae I, neque secundum pinguitudinem literae V sonant, ut in *Viro* et *Virtute* (ita hunc quoque locum lego emendatius) neque rursus secundum latum literae sonum enunciarentur, ut in eo quod est legere, scribere. *Velius Longus*. Quae postrema verba

^p I. 4. ⁹ Etiam *Optimus*, *Maximus*, ut mediam I literam quae veteribus V fuerat acciperent, C. primum *Caesaris* inscriptione traditur factum. *Quintil.* I. 7. Antiquis variis etiam scriptitatum est, *mancupium*, *aucupium*, *manubiae*, siquidem C. *Caesar* per I scripsit, ut apparet ex titulis ipsius: at *Augustus* per V, ut testes sunt eius Inscriptiones. *Velius Longus* de Orthographia. I litera interdum exilis est, interdum pinguis, ut in eo quod est *Prodit*, *Vincit*, *Condit*, exilis volo sonare: in eo vero quod [f. quo] significatur *Prodit*, *Vincit*, *Condit* aequè usque pinguescit: ut iam in ambiguitatem cadat, utrum per I quaedam habeant [f. debeant] dici an per V, ut est *Optimus*, *Maximus*. Idem. Et haec fortasse mens est *Prisciani* l. i. non longe ab initio. Praeterea tamen I et V vocales, quando mediae sunt, alternos inter se sonos videntur confundere, teste *Donato*, i, ut *Vir*, u, ut *Optimus*. Item *Diomedis* l. 2. Hae etiam [I et V] mediae dicuntur, quia in quibusdam expressae dictionibus sonum non habent, ut *Vir*, *Optimus*. Vbi corrigas, quia in quibusdam dictionibus EXPRESSVM sonum non habent, ut liquet ex *Sergio* in *Donatum*. Hae etiam duae I et V interdum, ut diximus, in consonantium potestatem transeunt; interdum expressum suum sonum non habent, i, ut *Vir*, u, ut *Optimus*. Non enim possumus dicere *Vir* producta I, nec *Optimus*, producta V: unde etiam Mediae dicuntur, et hoc in communi patiuntur. Ideo bene dixit *Donatus* has literas in quibusdam dictionibus expressum sonum non habere. Vid. *Donatum*. Edit. *Putschii*, col. 1735.

sunt fortasse maculosa. Cuiquamne credibile est, posse venire in mentem homini non indocto aut inscito, ut ferunt olim *Iusto Lippio*, auctorem nostrum de digamma in hoc loco agere? Annon constat sincerissima fide, cum novum omnino signum intelligere, quod excogitavit, siue accommodavit potius Imp. ad exprimendam *mediam* istam potestatem I et V, de qua tam fuse commentantur Grammatici in margine meo laudati; signum non ab Aeolensibus mutuo sumptum, verum *a communi Graecorum aspiratione*; F scilicet, quam etiam notam (quasi verbis meis non satis fidei esset adhuc elaboratum) in antiquissimis *Veli* Codd. haefisse his vocibus audio?

Haec tamen nondum argumento nostro satisfaciunt, aut monetariae potestati, in qua per totum hoc marmor dominatur. Neque promovemus quidquam, quod in antiquorum musicorum libris, nota haec, quam *Τὰν πλάγιον* vocarent, aliquoties reperitur*. Aduvare forsitan poterat mutilum istud marmor^s, quod in aedibus olim Arundellianis servabatur: nam in eo Rationario, perinde ut in nostro, exaratur, et pari, ut fas est credere, usu et proprietate.

Nihilo tamen fecius hac nota describi *OBOLVM* plane sentio. Fidem accipe. Argentum, quod his civitatibus imperabatur, totum sc. tam illud quod in priore marmoris latere soluerunt, quam quod in posteriore soluendum restabat, erat Ratiuncula *integra* siue *rotunda*: infra drachmas non descendebat. Qui huic sententiae adversari posse videntur sunt *Cei* col. 1. l. 11. et *Siphnii* l. 12. Memineris tamen utramque Civitatem iterum aversa marmoris facie similibus fere notis et nummis minutioribus describi; praeter has vero solas, vel in hoc vel in illo latere, aliam omnino nullam. Sequetur ergo, ut de omnibus una et simplex ratio confici possit, *Ceos* et *Siphnios*, dum in priori argumento partem τὸ τὸλο soluerent, drachmam in partis secuisse, vel, quod perinde est, *Notas, quae in Ceorum Siphniorumque ratiunculis in priore columna drachmis adhaerescunt, si cum notis quae in altera similiter adhaerent, adunentur, utrinque drachmam unam conficere.*

col. 1. l. 11. Κεῖοι Η ΙΔ Δ Δ Γ Γ Π Π .

col. 2. l. 3. Κεῖοι Χ Χ Χ Χ Η Δ Δ Π Γ Γ .

col. 1. l. 12. Σίφνιοι Χ Χ Χ Η ΙΔ Δ Δ Δ Δ Π Π Ι

col. 2. l. 4. Σίφνιοι Χ Χ ΙΔ Δ Δ Δ Π Γ Γ Γ Γ Π .

Imperabatur itaque in *Totum*

Ceis Χ Χ Χ Χ Η Η ΙΔ Δ Δ Δ Δ Π Γ Γ Γ Γ Π Π . .

Siphniis ΙΔ Η Η ΙΔ Δ Δ Π Γ Γ Γ Γ Π Π Ι Ι .

* Vid. *Alpium* passim et *Gaudentium* ex Edit. M. Meibomii.

* Vid. huius Comment. p. 24.

Quod

Quod de Drachmis igitur hinc inde restabat, *vnus erat Drachmae sectio suae resolutio in partis, non quatuor, aut eo pauciores, neque tamen multo pluris. Vnius dixi drachmae*, propter fidem in superioribus adlatam de paritate omnium rationum: *non erat resolutio in partis quatuor*, quoniam utrobique quaternae occurrant notae Γ , praeter aliquid quod etiamnum excurrit: *non tamen multo pluris quam quatuor*, quoniam id quod excurrit (et quod rursus Oboli in suas partis resolutionem vere dixeris) pauxillulum esse constat. Non poterat esse sectio in quinque partis: nulla Ciuitas numero quinario argentum concidebat: in senas fit necesse est: sex autem OBOLI vnam drachmam conficiunt.

Non sum nescius restare etiamnum posse leuiiores aliquot difficultates, vel fortasse etiam suspiciones, quae ab aliis rectius enucleari et eleuari possunt: quatenam sc. sint facies istae minutissimae in quas nummus vltra obolum frangi videtur, an eius Semisses, an Trientes: quid porro statuendum sit de insolita figura quae Ceorum ratiunculam I. II. iterumque Κεφάλαιον $\omega\delta\lambda\ \tau\psi$ πόλεων I. 14. sequitur, vtrum in eo signo placuerit nummum includi, an aliud sit quod Curae feliciores vindicauerint. De Obolo interea aliquid constare arbitror: eumque hac nota describi Veteres fortasse voluere, quod antiquissimi istius nummi figuram et imaginem repraesentare videretur. Nam in primaeua illa simplicitate rudem permutabant in mercimoniis nummulum, non in cultiorem formam effigiatum, verum in virgulas et frusta minutiora temere et nulla arte concisum: Ea autem frusta ex *veruum* vel *lancearum* similitudine OBOLOS, quot autem ex iis vola stringi [$\delta\rho\acute{\alpha}\tau\eta\sigma\tau\omega$] potuerunt, DRACHMAS ab isto actu vel facultate nominarunt^t. Vel fortasse, admonente viro doctissimo, hoc pacto melius. Cum Obolus erat ex notissima diuisione, Drachmae Sextans^u, Veteres, vt ad numerum centenarium $\epsilon\kappa\alpha\lambda\delta\sigma\nu$ sc. describendum adspirationem maiorem H, ita ad τὸ $\epsilon\kappa\lambda\sigma\nu$ (Sextantem nempe nummi praecedentis) minorem Γ adhibere poterant. Certe huius figurae vsus ad posteros etiam descendit, cum post aliquot saecula δύο γραμμῶν περιττικοὶ ἀπλάσι tali modo effigiatæ \div δύο ὀβολοῦς deno-

^t Τὸ μίσηοι τῶν ΟΒΟΛΩΝ ὄνομα, οἱ μὲν ὅτι πάλαι βυβόροις ὀβολοῖς ἰσχυρῶς πρὸς τὰς ἀμοιβὰς, ὡν τὸ ὑπὸ τῆ δρακί πλῆθος ἰδοῦμαι καλεῖσθαι ΔΡΑΧΜΗ. Τὰ δὲ ὀνόματα καὶ τὸ νομισματικὸν καλαπτοσύνη εἰς τὴν νῦν χρεῖαν ἐπέμεινεν ἐκ τῆς χρεῖας τῆς παλαιᾶς. Poll. I. IX. c. VI. §. 77. Πάλιν δὲ πρῶτον Φείδων Ἀργεῖος νόμισμα ἔκοψεν ἐν Αἰγίνῃ, καὶ ἄλλο τὸ νόμισμα ἀναλαβὼν τὴν ὀβελίσκου ἀνέθηκε τῆ ἐν Ἀργεῖ Ἡρα. Ἐπειδὴ δὲ τότε οἱ ὀβελίσκοι τὴν χεῖρα ἐπέπλησαν, ἡμεῖς καίπερ μὴ πλεονεξίας τοῖς ἐξ ὀβολοῦς, Δραχμὴν αὐτὴν λέγομεν παρὰ τὸ δράξαωξ. Aristot. in Sicyon. πολιτεία. Adde Plutarch. in Lyfandro, σχ. Theocr. X. Idyll. 44. Etym. M. in ὀβελίσκοι. Eustath. ad Iliad. A. 463. ^u Ἐπωβελίας. Δημοσθένους ἐν τῷ κατὰ Στιφάνου. Ἐπιτίμιόν ἐστιν ἡ Ἐπωβελία τὸ ΕΚΤΟΝ μίσηοι τῆς τιμῆματι, ὃ ἐπὶ τῶν οἰοῦντο οἱ γραψάμενοί τινες, καὶ μὴ ἐλόγιες αὐτοῖς τοῖς γραφεῖσιν. Ἐκαλίτο δὲ ἕτως, ὅτι καθ' ἑκάστην δραχμὴν ὀβολὸς ἦν, ΟΠΕΡ ΕΚΤΟΝ ΕΣΤΙΝ, ΕΝ ΕΞ ΟΒΟΛΟΙΣ ΤΗΣ ΔΡΑΧΜΗΣ ΛΟΓΙΖΟΜΕΝΗΣ. Harpocr. Add. Poll. I. IX. c. VI. §. 60.

tarent*. Dies solummodo inclinauerat, quod primi homines perpendiculariter descripserunt, siue hoc errore factum siue vsus et compendii gratia, incertum. Obolus certe vnus non semper *πλαγίως* exarabatur, i. e. ad modum et ductum Horizontis, verum, vt ex antiquis tabulis constat, variis, pro ratione temporis, clinaminibus perpendicularem lineam et horizontalem inter. Atque haec quidem hactenus.

* Vid. *Anon. de Mensuris et Ponderibus* ex Cod. Reg. 3284. in *Analectis Graecis* Monachorum Benedictinorum, p. 393. *Montefal. Palaeogr. Gr.* p. 369. atque ea quae praemisit *H. Stephanus Thesaurus Graeco*, vbi tamen in describendis Antiquorum notis infeliciter *ἀπερίσκητος* pro *περίσκητος* proculdit, quod Oboli imaginem penitus euerterat.

NOTAE

AD

MARMOR SANDVICENSE.

E. Θ. Hoc monogrammate intelligo *Ευνοία Θεῶν*, diuinanti tamen similior quam ex Tripode respondenti. *Λόγος Ἱερός*, siue *Rationarium sacrum* ex Collectione Arundelliana, cuius interitum toties deplorauī, similiter in capite exaratas habet literas, inuerso tamen ordine, Θ. E.

[I. I. ΤΑΔΕ ΕΠΡΑΞΑΝ etc.] Primam hac Orationis periodum, cuius exitum habes in linea 10ma, ideo in Cola et Commata punctis non distinxi, quia de eius Incisione alii aliter sentire possunt. Si Epigenes, Antimachus et Epicrates erant Triumviri Amphictyonica legatione functi, quod verissimum esse arbitror, ita mecum ordinabis :

Τάδε ἐπραξάν Ἀμφικτυόνες Ἀθηναίων,

ἀπὸ Καλλέο Ἀρχοντος μέχρι τῷ Θαρρηλιῶνος
μηνὸς τῷ ἐπὶ Ἰπποδάμαντος Ἀρχοντος Ἀθήνησι,
ἐν Δήλῳ δὲ ἀπὸ Ἐπιγένου Ἀρχοντος μέχρι τῷ
Θαρρηλιῶνος μηνὸς τῷ ἐπὶ Ἰππίου Ἀρχοντος,
χρόνον ὅσον ἕκαστος αὐτῶν ἦρχεν·

(Οἷς ΔΙΟΔΩΡΟΣ Ολυμπιοδώρο Σκαμβωνίδης
ἐγγραμμάτευεν ἀπὸ Χαρισάνδρου Ἀρχοντος·

ΙΑΙΩΤΗΣ Θεογένος Αχαρνεύς μέχρι τῷ
Εκατομβαίωνος μηνὸς τῷ ἐπὶ Ἰπποδάμαντος Ἀρχόντος

ΣΩΣΙΓΕΝΗΣ Σωσιάδο Ευπειαίων ἐνιαυτὸν
ἐπὶ Καλλέο Ἀρχόντος)

ΕΠΙΓΕΝΗΣ Μελαγένης ἐκ Κοίλης,

ΑΝΤΙΜΑΧΟΣ Ευθυνόμο Μαραθώνιο,

ΕΠΙΚΡΑΤΗΣ Μενεσεράτο Παλληνός.

Indignum enim videri possit et prorsus inciuile, vt eorum potissimum nomina dissimularentur, quorum nutu hae res gerebantur, qui Pecunia publica, Tabulis publicis conficiendis, Rationibusque reddendis tenerentur: vt memoriae proderentur Scribae, reticerentur Magistratus. Id profecto ex Actis publicis ceterisque Atheniensium monumentis verisimile non videtur, vbi quam accuratissime cenferi solent *Nomina*, *Familia*, et *Curia* eorum qui Reip. vel leuissimam partem administrauerint. Adiuuare etiam hanc sententiam possit, quod in huiusmodi legationibus, P. A. gentibusque quae iisdem moribus vixerunt, Triumviratus praecipue placuisse videatur. Verbi gratia. *Ἐπὶ Θεοφράτῃ Ἀρχόντῳ, Ἱερομνήμονος ὄντος Διογύτῃ Ἀναφλυσίῃ, Πυλαγόρου ἡμεῖς εἴλεομε, Μειδίαι τε ἐκείνοι τ' Ἀναγυρράσιον· ὃν ἐβυλόμην ἀν πολλῶν ἔνεχε ζῆν· ἢ Θερασυκλέα τ' Λέσβιον, ἢ ΤΡΙΤΟΝ δὲ μὲν τῶν ἐμῶν.* Aesch. c. *Ctesiph.*^a In marmore item Deliaco quod festinanter nimis descripsit *Philippus Skirron*^b.

ΧΕΙΡΟΤΩΝΗΣΑΙ ΔΕΚΑ. ΠΡΕΣΒΕΙΣ. ΗΔΕ ΚΡΙΣΙΟΙ. ΤΙΝΕΣ.
ΕΠΕΛΘΟΝΤΕΣ. ΕΙΣ ΤΟΝ. ΑΘΗΝΗΣ. ΣΤΜΒΟΥΛΗΝ ΚΑΙ. ΕΚΚΛΗΣΙΑΝ.
ΠΑΡΑΚΑΛΕΣΟΥΣΙ. ΤΟΝ. ΔΗΜΟΝ. ΣΤΝΕΠΙΧΟΡΗΣΑΙ. ΤΟΙΣ. ΕΥΗΦΙΣΜΕ
ΝΟΙΣ. ΕΥΒΟΥΛΩ. ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΟΙΣ. ΑΝΑΓΡΑΨΑΙ. ΤΟΔΕ. ΤΟ. ΨΗΦΙΣ
ΜΑ. ΚΑΙ. ΕΙΣ. ΤΗΝ. ΣΤΙΛΗΝ. ΔΙΘΗΝΗΝ. ΣΤΗΣΑΙ. ΕΝ. ΤΩ. ΗΡΑΚΛΕΙΩ.
ΟΙ. ΠΡΕΣΒΕΙΣ. ΤΗΣ. ΑΘΗΝΑΣ. ΚΑΤΑ. ΤΟ ΨΗΦΙΣΜΑ. ΗΔΕ. ΚΑΙ.
ΧΕΙΡΟΤΟΝΗΤΑΙ. ΑΝΘΕΣΤΗΡΙΑΣ. ΕΥΜΗΡΙΟΣ ΤΙΣ ΞΕΝΟΦΙΛΟΣ. Η ΝΕΟΣ.
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ. ΜΑΡΑΘΩΝΙΟΣ. ΕΠΕΨΗΦΙΣΘΕΙ. ΚΑΙ. ΑΘΗΝΗΣΙΝ.

Tu autem vel eo vel *Grutero*^c emendatius leges mecum hoc pacto:

ΧΕΙΡΟΤΟΝΗΣΑΙ ΔΕ. ΚΑΙ. ΠΡΕΣΒΕΙΣ. ΗΔΗ. ΤΡΕΙΣ. ΟΙΤΙΝΕΣ.
ΕΠΕΛΘΟΝΤΕΣ. ΕΙΣ. ΤΗΝ. ΑΘΗΝΗΣΙ. ΒΟΥΛΗΝ. ΚΑΙ. ΕΚΚΛΗΣΙΑΝ.
ΠΑΡΑΚΑΛΕΣΟΥΣΙ. ΤΟΝ. ΔΗΜΟΝ. ΣΤΝΕΠΙΧΩΡΗΣΑΙ. ΤΟΙΣ. ΕΥΗΦΙΣΜΕ
ΝΟΙΣ. ΕΥΒΟΥΛΩ. ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΩΣ. ΑΝΑΓΡΑΨΑΙ ΔΕ. ΤΟΔΕ ΤΟ. ΨΗΦΙΣ
ΜΑ. ΕΙΣ. ΤΗΝ ΣΤΗΛΗΝ. ΛΙΘΙΝΗΝ. ΚΑΙ. ΣΤΗΣΑΙ. ΕΝ. ΤΩ ΗΡΑΚΛΕΙΩ.

^a §. 38. Edit. Oxon.

^b Vid. *Collect. Itinerum*, Lond. Tom. vlt.

^c CCCC.V.

ΟΙ. ΠΡΕΣΒΕΙΣ. ΕΙΣ. ΑΘΗΝΑΣ. ΚΑΤΑ. ΤΟ. ΨΗΦΙΣΜΑ. ΟΙΔΕ ΚΕ
ΧΕΙΡΟΤΟΝΗΤΑΙ. ΑΝΘΕΣΤΗΡΙΟΣ. ΕΚ. ΜΤΡΡΙΝΟΥΤΤΗΣ. ΞΕΝΟΦΙΛΟΣ.
ΟΙΝΑΙΟΣ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ. ΜΑΡΑΘΩΝΙΟΣ. ΕΠΕΨΗΦΙΣΘΗ. ΚΑΙ. ΕΝ. ΑΘΗΝΗΣΙΝ.

Si cui tamen interea constructio haec dura et impeditior (tanta scilicet facta intercapedine inter *Αμφικλυόνες* et *Επιγένης*) videatur, neque institui posse Oratio de Magistratibus, verum omnino de Scribis, ille profecto, suo autem periculo, non meo, ita rursus ordinare potest :

Τὰ δὲ ἔπραξαν Ἀμφικλυόνες Ἀθηναίων,

ἀπὸ Καλλέο Ἀρχόντος μέχρι τῷ Θαρρηλιῶνος
μηνὸς τῷ ἐπὶ Ἰπποδάμαντος Ἀρχόντος Ἀθήνησι,
ἐν Δήλῳ δὲ ἀπὸ Ἐπιγένης Ἀρχόντος μέχρι τῷ
Θαρρηλιῶνος μηνὸς τῷ ἐπὶ Ἰππῆος Ἀρχόντος,
χρόνον ὅσον ἕκαστος αὐτῶν ἤρχεν.

Οἷς ΔΙΟΔΩΡΟΣ Ολυμπιοδῶρο Σκαμβωνίδης ἐγραμμάτευεν*

Ἀπὸ Χαρισάνδρου Ἀρχόντος ἸΔΙΩΤΗΣ Θεογένος Αχαρνεύς

Μέχρι τῷ Ἐκαλομβαιῶνος μηνὸς τῷ ἐπὶ

Ἰπποδάμαντος Ἀρχόντος ΣΩΣΙΓΕΝΗΣ Σωσιιάδο Ἐυπέλαιαν*

Ευιαυτὸν ἐπὶ Καλλέο Ἀρχόντος ΕΠΙΓΕΝΗΣ Μελαγένες ἐκ Κοίλης, ANTI-
ΜΑΧΟΣ Ευθυνόμο Μαραθῶνιος, ΕΠΙΚΡΑΤΗΣ Μενεστράτο Παλληνεύς.

I. I. AMPHICTYONES] De Concilio siue Senatu Amphictyónico, quod vnoquoque anno ad Thermopylas et Delphos, alternis vicibus, conue-
nerat^d, adeo certatim omnes differunt tam Veteres quam Recentiores,
vt minores quascunque, si quae fuerint, *Αμφικλυονίαι* praegrauasse omni-
no videantur. Curia illa, sola fortasse quae Ius Gentium aperte pro-
fiteretur, vt erat huic Populo propria et peculiaris, ita etiam sapi-
entissime ab iis et salutariter instituta. Incolebatur Graecia Populis
Gentibusque lingua quidem et origine vnis, moribus tamen, insti-
tutis, Reique pub. administrandae forma non diuersis modo, verum
vltra quam credibile est, alienis sibique inuicem contrariis. Regio,
quae finibus non sane latissimis continebatur, verum eiusmodi qualis
sufficere paucissimis imperiis audiuius, tot in ambitu suo Respubli-
cas complectebatur, quot fere numerabat moenia et vrbis. Neque
erat Populus, cuius Ditio angustis limitibus X. M. P. includeretur,

^d Initio XII tantum erant Populi Ciuitatesue quae huc legatos miserunt: Vid. *Strab.* l. 9. p. m. 420. Quas aliter recenset *Aeschines* π. *παραπερισσ.* §. 36. Edit Oxon. aliter *Harpocr.* in v. *Αμφικλυόνες*, aliter denique *Pausan.* l. 10. p. 622. Qui ibid. narrat aetate sua Amphicty-
onas ad XXX creuisse.

qui non iure, vsu et disciplina tantum a conterminis Ciuitatibus diffidebat, quantum abfuit longe a moribus cultuque Sinensium. Licebat Athenis eodem patre natam vxorem ducere, vterinam vero in matrimonio habere non solum nefarium erat, verum etiam incestuosum: Contra, Lycurgus, qui Lacedaemoniis, populo finitimo, leges tulit, germanarum incesta esse coniugia voluit, vterinarum consuetudinem indulfit. Rursus huic Populo quem vltimo memorauimus, in vsu et moribus fuit, ea quae pro legibus obseruarent, non literis, sed memoriae mandare: in illo autem vicissim, ex legibus non scriptis ius dicere cum capitis periculo coniunctum esse videbatur. Nemo erat Thebis Boeotiis tam nobilis Imp. qui non et gratia et laude dignum duxit scilicet tibiis canere, et pari esse in musicis ac in bellicis fama: Contra, ab Atheniensium moribus haec omnia aberant, et partim infamia, partim humilia atque seruili homine digna habebantur. Tanta igitur et sibi tam disparis Reip. molem (vniuersam enim Graeciam quoad bella externa, multaque praeterea domestica exempla, vnam Ciuitatem duco in pagos et oppida distinctam) vt vna mens agitare posset, placuit Delphis cogi communis ex Graecia Legatos, qui de publicis fortunis consilium caperent, atque iis quae Graeco nomini in commune erant profutura; domum autem reuersi suam vnusquisque Remp. proprio modulo et ratione administrarent.

Dionys. Halic. Antiqq. Rom.

l. 4. p. m. 229.

Πάντων μάλιστα τῶν τοιούτων ἔργων τὴν Ἀμφικλυόνος τῆ Ἑλληνος ἐπινοίαν ἠγάσθη, ὃς ἀσθενὲς ὄρων καὶ ῥαδίον ὑπὸ τῶν περιουκένων Βαρβάρων ἐξαυαλωθῆναι τὸ Ἑλληνικὸν γένος, εἰς τὴν ἀπ' ἐκείνης κληθεῖσαν Ἀμφικλυονικὴν σύνοδον καὶ πανήγυριν αὐτὰς συνήγαγε, νόμους καταστῆσάμενος ΕΞΩ ΤΩΝ ΙΔΙΩΝ ΟΥΣ ΕΚΑΣΤΗ ΠΟΛΙΣ ΕΙΧΕ ΤΟΥΣ ΚΟΙΝΟΥΣ ΑΠΑΞΙΝ, ἃς καλεῖσιν Ἀμφικλυονικὰς. ἐξ ὧν φίλοι μὲν ὄντες ἀλλήλοις διεβέ-

Prae ceteris istiusmodi operibus maxime admiratus est inuentum Amphictyonis filii Hellenis, qui quum videret Graecam gentem infirmam esse, et facile a finitimis Barbaris deleri posse, ipse eam in id concilium et conuentum, qui ab illo Amphictyonicus est dictus, coegit, legesque tulit PRAETER ILLAS QVAE CUIQUE CIVITATI PROPRIAE ET PECVLIARES ERANT EAS QVAE OMNIBVS COMMVNES ESSENT, quas Amphictyonicas vocant, quarum beneficio in mutua amicitia per-

^c Seruius sc. Tullus, qui ad exemplum huius grauissimi instituti, vniuersas gentis Latini nominis perpetua communione deuincire voluit. Vid. Dionys. Halic. l. 4. p. m. 230. init. *Iam tum erat inchoatum Dianae Ephesae fanum: id communiter a ciuitatibus Asiae factum fama ferebat. Quum consensus Deosque conociatos laudaret mire Seruius inter proceres Latinorum, cum quibus publice priuatimque hospitia amicitiasque de industria iunxerat, saepe iterando eadem, perpulit tandem vt Romae fanum Dianae populi Latini cum populo Romano facerent.* Liu. I. 45.

λεν, καὶ τὸ συγγενὲς φυλάττοντες ἔργοις μάλλον ἢ λόγοις, λυπηροὶ δὲ τοῖς Βαρβαροῖς καὶ φοβεροί.

petuo continebantur, et cognationem re potius quam verbis seruabant, et molesti ac formidabiles barbaris perpetuo erant.

Iisdem moribus vixerunt atque eadem sapientia vsi Graeci, cum crescente indies populi multitudine, colonos peregre duxerunt. Ionas urbibus diffitos vna complectebantur Πανώνια, vnoque foedere adstringebant. Neque aliter Dores Remp. instituerunt^f.

Dionys. Halic. l. c.

Παρ' ἔ τὸ παράδειγμα λαβόντες Ἴωνες τε οἱ μελαθέμενοι τὴν οἴκησιν ἐκ τῆς Ευρώπης εἰς τὰ παραθαλάττια μέρη τῆς Καρίας, καὶ Δωριεῖς, οἱ περὶ τὰς αὐτὰς τόπους τὰς πόλεις ἐνιδρυσάμενοι, ἱερά καλεσκεύασαν ἀπὸ κοινῶν ἀναλωμάτων, Ἴωνες μὲν ἐν Ἐφέσῳ, τὸ τῆς Ἀρβέμιδος Δωριεῖς δ' ἐν Τριοπίῳ, τὸ τῆς Ἀπόλλωνος. Ἐνθα συνιόντες γυναῖξιν ὁμᾶ καὶ τέκνοις κατὰ τὰς ἀποδειχθείσας χρόνας, συνέθυον τε καὶ Συνεπανηγυρίζον, καὶ ἀγῶνας ἐπέτελλον ἵππικὰς καὶ γυμνικὰς, καὶ τῶν περὶ μουσικὴν ἀκασμάτων, καὶ τὰς θεὰς κοινοῖς ἀναθήμασιν ἐδώρηντο. Σεωρήσαντες δὲ, καὶ πανηγυρίσαντες, καὶ τὰς ἄλλας Φιλοφροσύνας παρ' ἀλλήλων λαβόντες, εἴτι πρόσκρημα πρὸς πόλιν ἐγγεγόνει, δικασαὶ καθεζόμενοι διήτων, καὶ περὶ τῆς πρὸς βαρβάρους πολέμου καὶ περὶ τῆς πρὸς ἀλλήλους ὁμοφροσύνης κοινὰς ἐποιεῖτο βελίας.

Diod. Sic. l. 15. ad Olymp.

CI. 4.

Κατὰ τὴν Ἰωνίαν ἐννέα πόλεις εἰώθεισαν κοινὴν ποιεῖσθαι Σύνοδον τὴν τῶν Πανωνίων, καὶ θυσίας Συνθύειν ἀρχαίας καὶ μεγάλας Ποσειδῶνι περὶ

Cuius exemplum secuti Iones, qui sedes transtulerunt ex Europa in Cariae partis maritimas, et Dorienses, qui in iisdem locis urbis condiderunt, templa communibus sumptibus exstruxerunt, Iones, Dianae fanum, Ephesi, Dorienses, Apollinis Triopii. Quo statis temporibus cum vxoribus et liberis conueniebant et vna sacris operam dabant, et mercimoniis, institutisque equestribus gymnics et musicis certaminibus variis deosque communibus donariis honorabant. Peractis vero spectaculis, et nundinis atque aliis festis, in quibus omnes omni humanitatis genere se mutuo excipiebant, signa inter Ciuitates intercessisset offensus, Iudices sedentes de ea cognoscebant, et de bello contra Barbaros gerendo et de mutua concordia inter se consultabant.

Nouem per Ioniam vrbes solenni Panionia conuentu frequentare, et opimas Neptuno victimas, antiquo ritu, ad Mycalen quam vocant in solitario quodam loco sacrificare consueuerant. Quae festi Panionici so-

^f Herodot. l. I. §. 141, etc.

τὴν ὀνομαζομένην Μυκάλην ἐν ἐρήμῳ τόπῳ. Ὑστερον δὲ πολεμῶν γενομένων περὶ τέρας τὰς τόπους, ἔδυναμμένοι ποιεῖν Συμπανιώνια, μετέθεσαν τὴν Πανήγυριν εἰς ἀσφαλῆ τόπον, ὃς ἦν πλῆσιον τῆς Εφέσου.

lennitas cum per crebra illic bella celebrari non amplius possēt, in locum magis tutum ab Epheso non procul comitia illa transtulerunt.

Praeter Amphictyonas autem, quod, vt ait Plinius^s, erat publicum Graeciae Concilium, et in quo vniuersi istius populi factiones conspirabantur, necesse erat vt aliae atque aliae Ciuitates, quas vel priuata aliqua calamitas, aut similitudo fortunae, aut consilii ratio in communionem aliquam et necessitatem amicitiae coegerat, eae proprios et priuatos conuentus cogere, quos Amphictyonias dicerent, ad magni istius Concilii imaginem et exemplum institutos, ambitu tamen et auctoritate, addo etiam nomine et celebritate, longe inferiores.

Diod. Sic. l. 15. ad Olymp.

c. 4.

Ὁ δὲ δῆμος [Ἀθηναίων] κοινὸν Συνέδριον ἀπάντων τῶν Συμμάχων Συγκάτεστησαν, καὶ Συνέδρους ἀπέδειξαν ἐκάστης πόλεως. ἐτάχθη δὲ ἀπὸ τῆς κοινῆς γνώμης τὸ μὲν Συνέδριον ἐν ταῖς Ἀθήναις Συνεδρεύειν, πόλιν δ' ἐπίστασης καὶ μεγάλην καὶ μικρὰν μιᾶς ψήφου κυρία εἶναι.

Populus [Atheniensis] communem omnium quibus cum sociale foedus icerant senatum instituit, in quo delecti ex vnaquaque Ciuitate consultarent. Conuenerat autem inter ipsos decreto communi, vt confessus ille Athenis haberetur, et cunctis ex aequo urbibus, magnae siue paruae essent, vnius suffragii ius et potestas foret.

Huiusmodi autem verisimile est plurimos olim conuentus celebrari, partim perpetuos, partim subitos et pro fortunarum ratione ad tempus solummodo agitados. Celeberrima longe erat Amphictyonia circa Calauriam, cuius memoriam Strabo nobis conseruauit.

Strab. l. VIII. p. m. 374.

Ἦν δὲ καὶ Ἀμφικτυονία τις περὶ τὸ ἱερὸν τῆτο ἔπλα πόλεων, αἱ μάλιστα τῆς Θυσίας. Ἦσαν δὲ Ερμιῶν, Ἐπίδαυρος, Αἴγινα, Ἀθῆναι, Πρασιεῖς, Ναυπλιεῖς, Ὀρχόμενος ὁ Μινυεῖος.

Fuit et Amphictyonum conuentus quidem ad hoc templum ciuitatum VII, quarum nomina Hermione, Epidaurus, Aegina, Athenae, Prasiae, Nauplia, Orchomenus Minyeius.

Tali nimirum foedere tenebantur Ciuitates in lapide nostro recitatae, quae legatos Delum miserunt, leges de Sacris, Deliis nempe, luros, ceteraque administraturos quae huic Rerump. communioni conuenire

^s XXXV. 9.

maxime viderentur. Neque tamen Delii ipsi videntur ad conditionem foederis admitti, aut iuris alicuius aut dignitatis praerogativa una cum ceteris in Aegaeo populis cenferi. Quorum omnium fidem abunde facit *Athenaeus*, apud quem solum ex vetustis scriptoribus horunce Amphictyonum vestigia exstare credo. In eo autem memoriae proditum est ex auctoritate *Apollodori* Atheniensis, nihil in his Sacris peragendis ad Incolas ipsos adtinere praeter ministerium sacras epulas coquendi^h lectulosque sternendi. Addit ille, euenisse ex ea consuetudine, ut multis Deli Incolis ex istiusmodi operis et e ratione Rei Culinae inderentur nomina quae ad posteros propagarentur, cuiusmodi erant *Μάγadis*, *Γογγύλ*⊙, *Χοίρακοι*, *ΑΜΝΟΙ*, *ΑΡΤΥΣΙΛΑΟΙ*, *Σήσαμοι*, *ΑΡΤΥΣΙΤΡΑΓΟΙ*, *Νεωκίτροι*, *Ιχθυόλοιοι*, *Κυμινάνθαι*. Immo totam gentem Deliorum una appellatione contineri ait, *Ελεοδύτας* nempe, *ἄφ' τὸ τοῖς ἐλεοῖς ὑποδύεσθαι*. *Ελεός* autem est *Μένσα Coquinaria* :

Ἀυτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὤπιησε, καὶ εἰν Ἐλεοῖσιν ἔθηκε

Homer. *Iliad.* I. 215.

Vnde cum quidam olim P. hunc in ius vocasset, non dicam scripsit in *DELIOS*, sed *ΕΛΕΟΔΥΤΑΣ*, τὸ κοινὸν τῶν Ἐλεοδύτων ἐπηλιάσατο. Verba sunt Auctoris mei. Eius nomenclaturae sunt Delii plurimi in marmore quod explicamus, *Αείρων* nempe, col. 1. l. 14. *Πύρραιθ*⊙, col. 2. l. 9. *Εὐφραίνει*⊙, l. 15. *Κλείταρχ*⊙, l. 17. Ita etiam in marmore *Deliaco* apud *Arundelliana*, *CLVII*.

ΤΑΗΠΟΛΕΜΟΣ ΑΜΝΟΥ ΕΠΕΥΗΦΙΣΕΝ.

Ego interea huius historiolae nescius, et tanta auctoritate destitutus, fractas illas et hiulcas voces

col. 1. l. 15. Α. ΤΥΣΙ. ΕΩΣ

col. 2. l. 21. Α. ΣΙ. . . .

dudum emendaueram securus

ΑΡΤΥΣΙΑ ΕΩΣ

ΑΡΣΙΑ ΕΩΣ

Apud Romanos similiter lectisterniis praeesse solebant quos *EPULONES* vocarent, Collegium sc. *IIIuirale* primo A. V. C. *DLIII* institutum. *Romae eo primum anno IIIuiri Epulones facti*, C. *Licinius Lucullus*, T. *Romuleius* qui legem de creandis his tulerat, et P. *Porcius Lecca*. *Liu. XXXIII. Sed ut Pontifices veteres, propter sacrificiorum multitudinem, tris viros Epulones esse voluerunt, cum essent ipsi a Numa, ut etiam illud ludorum epulare sacrificium facerent, instituti. Cic. III. de Orat. 73. deinde autem VII viri facti :*

^h μαγείρων καὶ τραπιζοποῶν παρείχοντο χρείας. Athen. l. c.

SACER-

SACERDOT. BONAE. DEAE.
ET. COLLEG. VII. VIR. EPVLON.

Gruter. CCXXVII. 1.

item in alia Inscriptione Gruteriana, quam in aliena re laudauimus, pag. huius Commentarii 46.

AVGVSTI. TI. CLAVDI. CAISAR. VII. VIR. EPVLON.

Item cuius Pater Flamen, aut Augur, aut Quindecimuirum sacris faciundis, aut qui Septemuirum Epulonum, aut Salius est. Gell. I. 12. Et profecto nimium verisimile est ex ea cura et exercitatione DELIACORVM GALLINARIORVM nomen et celebritatem profluxisse, An tibi quaerendus annularius aliqui, quoniam Gallinarium inuenisti Deliacum illum qui oua cognosceret. Cic. 2. Acad. 26. Tamen hoc accepimus, Deli fuisse compluris, saluis rebus illis, qui gallinas alere permultas quaestus causa solerent. hi, cum ouum inspexerant, quae id gallina peperisset, dicere solebant. Id. 2. Acad. 18. Gallinas saginare Deliaci coepere. Plin. X. 50. Gallinae villaticae sunt, quas deinceps rure habent in villis. De his qui ὀρνιθοσοκείων instituere volunt, iidem adhibita scientia ac cura, vt capiant magnos fructus (vt maxime factitauerunt Deliaci) haec quinque maxime animaduertant oportet. Varro de R. R. III. 9. Huius igitur villatici generis non spernendus est redditus, si adhibeatur educandi scientia, quam plerique Graecorum et praecipue celebrare Deliaci. Colum. VIII. 2. Quod autem vehementer laboro, idem Apollodorus, dum de Deliis agit et de coquinnaria hac prouincia, diserte confirmat eos in hac cura AMPHICTYONIBVS subesse qui de his rebus statuere, et leges ferre solerent. Καὶ ὁ τῶν Ἀμφικτυόνων δὲ νόμος κελβύς ὕδωρ παρέχειν Ἐλεοδύτας τὲς τραπεζοποιὸς καὶ τὲς τοιάτους διακίνας Σημαίων. Athen. I. c.

Ex initio huius Monumenti τὸ δὲ ἐπελάσαν Ἀμφικτυόνες Ἀθηναίων, et aliunde, sc. col. 2. l. II. ἐπὶ τῇ ἡμέτερας ἀρχῆς τετάρτων ἐτῶν, constabit vtique Iurisdictionem hanc, et Praerogatiuam computum ineundi, aliasque res plenario iure administrandi Atheniensibus cessisse. Ea autem Iurisdicatio aut ambulatoria fuit et per vices alternabatur, qualis in magno Amphictyonum Concilio, illa Hieromnemonum solebat esse Potestas

ΘΕΟΙΣ.

ΕΠΙ. ΑΡΙΣΤΑΓΟΡΑ. ΑΡΧΟΝΤΟΣ. ΕΝ.

ΔΕΛΦΟΙΣ. ΠΥΛΑΙΑΣ. ΗΡΙΝΗΣ. ΙΕΡΟ

Η

MNH-

ΜΝΗΜΟΝΟΥΝΤΩΝ. ΑΙΤΩΛΩΝ. ΕΟ
ΛΕΜΑΡΧΟΥ. ΑΛΕΞΑΜΕΝΟΥ.
ΔΑΜΩΝΟΣ.

Apian. Cyriac. Anconit.

Gruter. CXXIX. 15. MXXI. 7.

Reinesf. I. 241.

aut verisimilius est, vt olimⁱ dixi, leonino iure omnia ad se traxisse inclementem hanc Remp. quae auctoritate et durissimo imperio saepissime infimulabatur Sociorum animos cum ceruicibus fregisse. Ad leuandam vero inuidiam, atque ad simultates tollendas, pro suo more loquendi, id quod in hac re Imperio potuit, Verbis deliniuit: et cum more agere *Amphictyónico* aequius et popularius fuisse videretur, eleganti hoc et callidissimo commento munia omnia imperii, magistratus iurisque dicundi adripuit, nomen remisit. Nam siue factum ominis gratia, siue decoris et elegantiae, nulla fuit Gens quae linguis faueret magis, aut ab omni vel acerbitate vel foeditate orationis studiosius caueret. Verbi gratia. Quodcunque in communi sociorum concilio vel ad classis aedificandas, vel ad muros reficiendos, vel ad exercitus comparandos, Ciuitatibus imperaretur, proprie dicebatur ΦΟΡΟΣ. Verum odiosum Tributi nomen, et Imperii magis quam Amicitiae videbatur: appellari idcirco coepit ΣΥΝΤΑΞΙΣ. Non id quod vi et necessitate soluerent, sed Symbola quam vltro conferrent. Ελεγε δὲ ἐκάστῃς Φόρος, Σωλάξεις, ἐπειδὴ χαλεπῶς ἔφερον οἱ Ἕλληνες τὸ τῆς Φόρων ὄνομα. Harpocr. in v. Σωτάξις.^k Iterum. Duriuserat et incivilius nomen ΠΟΡΝΗ: Leuius ΕΤΑΙΡΑ. Eoque deinde honestiori vocabulo meretricios amores dissimulabant. Erat Athenis delubrum ΕΤΑΙΡΑΣ ΤΗΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ, de qua *Apollodorus Atheniensis* in libro de Diis ita scribit, Εταῖραι τῆν Αφροδίτην τὴν τῶν εταίρων καὶ τὰς εταίρας συνάγουσαν τῆτο δ' ἐστὶ φίλας. καλεῖσι γὰρ καὶ αἱ ἐλευθέραι γυναῖκες ἐτι καὶ νῦν καὶ αἱ παρθένοι τὰς συνήθειας καὶ φίλας, εταίρας — καλεῖσι δὲ καὶ τὰς μωδαρνεύσας εταίρας, καὶ τὸ ἐπὶ συνουσίαις μωδαρνεῖν, εταίρειν, ΟΥΚ ΕΤΙ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΤΥΜΟΝ ἀναφέροντες, ἀλλὰ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΣΧΗΜΟΝΕΣΤΕΡΟΝ, καθὼς καὶ Μένανδρος ἐν Παρκαλαθίῃ σπὸ τῆς εταίρων τῶν εταίρων διατέλλων φησὶ.

Πεποιήκατ' ἔργον ἐχ' εταίρων, νῆ Δία,
Μᾶλλον δ' εταίρων. ταῦτά δ' ὄντα γράμμασιν
Τὴν προσαγόρευσιν ἐ σφόδρ' εὐσημον ποιεῖ.

Athen. L. 13. p. m. 283.

ⁱ Pag. 10.

^k Vid. *Spanheir. ad Julian. Orat. I. p. 166.*

Tam *Carcerem* quam *Lupanar* velabant honestissimo vocabulo, cum utramque malam mansionem appellarent ΟΙΚΗΜΑ¹. Omnium denique disertissime *Demosthenes*^m, Οἶμαι γὰρ αἰ μηδένα ἀνελπεῖν ὡς ἐχ' ὅσα πόλις τῆ πόλις γέγονεν, ἢ γιν' ἐστὶν ἀγαθὶ, ἢ τὰ τέρα, INA MHΔEN EIΠO ΦΛΑΤΡON, ἐκ τ' τῶν τριῶν τὰ μὲν κλίσεις, τὰ δ' ἀπεισίας γέγονεν.

l. 5. ΣΚΑΜΒΩΝΙΔΗΣ] Vnusquisque Atheniensium, qui in Monumento nostro ad munus aliquod praestandum accedit, patrio ritu, Parentis nomine censetur, itemque Populi siue Pagi cui adscribebatur. Hoc in formulis istius Gentis ceterisque monumentis publicis perpetuo fere obtinet. Nemo absque ea solennitate vel legem vnquam rogavit, aut testimonium dixit, aut testamentum signavit, aut reum peregit, aut magistratum gessit, aut magistratui erat a manuⁿ. Norunt omnes, qui literas humanissimas norunt, decantatissimum illum Senarium^o,

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΠΑΙΑΝΙΕΥΣ ΤΑΔ ΕΙΠΕ

ex initio Rogationis Demosthenicae desumptum; et triste illud carmen, siue formulam accusandi,

ΘΕΣΣΑΛΟΣ ΚΙΜΩΝΟΣ ΛΑΚΙΑΔΗΣ
ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΝ ΚΛΕΙΝΙΟΥ ΣΚΑΜΒΩΝΙΔΗΝ
ΕΙΣΗΓΓΕΙΛΕΝ ΑΔΙΚΕΙΝ ΠΕΡΙ ΤΩ ΘΕΩ etc.^p

Romani etiam moris erat, vti ex fragmento *Legis Seruiliae*^q apparet, Ciuem Romanum PATRE, TRIBV et COGNOMINE ostendere. Nempe haec erat series; *Praenomen* cum *nomine*: *Praenomen* item *Patris* (aliquando etiam *Aui*) deinde *Tribus* sexto casu, vltimo demum *Cognomen*^r. Testis poterit esse Cicero. CVM. SER. SVLPICIVS. Q. F.

¹ Α δ' ἢ οἱ νεώτεροι τὰς Ἀθηναίους λέγουσι τὰς τῶν πραγμάτων δυσχερείας ὀνόμασι χρηστοῖς καὶ φιλανθρωπίοις ἐπικαλύπτουσι ἀγείρας ὑποκορίζουσι, τὰς μὲν Πόρας Εταιρίας, τὰς δὲ Φόρας Συνταξίαις, Φυλακὰς δὲ τὰς Φερεὰς τῶν πόλεων, Οἶκημα δὲ τὸ Διομαθήριοι καλέουσι, πρῶτον Σόλωνος ἢ, ὡς ἔοικε, σόφισμα τὴν τῶν χρεῶν ἀποκοπήν Σεισάχθειας ὀνομάσαντες. Plutarch. in Solone. Καὶ οἱ ταμίαι, ἰφ' ὧν ὁ ὀπισθοδόμος ἐνεπρήσθη, καὶ οἱ τῶν τῆς θεῶ, καὶ οἱ τῶν ἄλλων θεῶν, ἐν τῷ ΟΙΚΗΜΑΤΙ τῶν ἡσάν, ἕως ἢ κρίσις αὐτοῖς ἐγένετο. Demosth. c. Timocrat. p. 468. Edit. Benenati: Pro LUPANARI. Τῆδε θυγατέρα τὴν ἰουλιῶ καίσαρι ἐπ' ΟΙΚΗΜΑΤΟΣ, ἐπειλάμενοι πάσης τε ὁμοίως προσδέξασθαι. Herodot. Euterp. 121. Male Interpres, domi. Ες τοῦτο δὲ ἰλθεῖν Χείρα κακότητος, ὡς τὴν θυγατέρα τὴν ἰουλιῶ, χρημάτων δεόμενοι, καίσαρα ἐπ' ΟΙΚΗΜΑΤΟΣ, προσάξει πρὸς σέσσαι ἀργύριον ὀκίονος δὴ τι. Idem ibid. 126. Συμβουλεύσοι, Θέτλας, ποικιλόδιφρος, τὰς ἐπὶ τῶν ΟΙΚΗΜΑΤΩΝ ἀσπάζεσθαι. Athen. l. 13. p. m. 281. Πρῶτος Σόλωνος δὲ τὴν τῶν νέων ἀκμὴν ἐγένετο ἐπὶ ΟΙΚΗΜΑΤΩΝ γυναικα πριάμενος — πανδήμους Ἀφροδίτης ἱερὸν πρῶτον ἰδρύσασθαι, ἀφ' ὧν ἠργυρίσασθαι αἱ προσάσαι τῶν ΟΙΚΗΜΑΤΩΝ. Id. ibid. p. m. 282. ^m c. Androt. ⁿ Brodaeus V. Miscell. 5. Demosth. c. Boeotum de nomine. ^o Παραυλίκα μὲν ὁ Φίλιππος ἐπὶ τῆ νίκη δὲ τὴν χαρὰν ἐξυβρίσας — ἴδε τὴν ἀρχὴν τῆ Δημοσθένους ψηφίσματος, πρὸς πῶδα διαίρων καὶ ὑποκρῶν, ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΠΑΙΑΝΙΕΥΣ ΤΑΔ ΕΙΠΕΝ. Plutarch. in vita Demosthenis. ^p Idem. in vita Alcibiadis. ^q Gruter. DVI. ^r Vide Asconium in prooemio Ciceronis in Verrem, et virum celeberrimum Wesselingium Probabil. c. 55.

LEMONIA. RVFVS. ITA. DE. REP. MERITVS. SIT. VT. HIS. OR-
 NAMENTIS. DECORARI. DEBEAT. SENATVM. CENSERE. ATQVE.
 E. REP. EXISTIMARE. AEDILIS. CVRVLIS. EDICTVM. QVOD. DE.
 FVNERIBVS. HABEANT. SER. SVLPICII. Q. F. LEMONIA. RVFI.
 FVNERI. MITTERE^s. In lapide *Brixienfi*

C. IVLIO. C. F.

FAB. SCAPT^s

CAESARI.

AVGVSTO.

Gruter. CXXVI. 3.

Iterum in *Corinthiaco*^o,

Π. ΛΙΚΙΝΙΟΣ, ΠΥΑΙΜ. ΠΡΕΙΣΚΟΣ.

Quem olim emendatissime distinxit *Perizonius*^x hoc modo,

Π. ΛΙΚΙΝΙΟΣ. Π. Υ. ΑΙΜ. ΠΡΕΙΣΚΟΣ.

nempe *Publius LICINIUS publici filius AEMILIA PRISCVS*. Pagorum
 Atticorum nomina, nomina item gentilia quae inde deducuntur, ex
 antiquis, *Stephano* maxime *de urbibus*, *Harpocrati*one, *Hesychio* aliis-
 que collegit et singulari libro digessit Vir incredibilis operae *I. Meur-*
sus, quem optimus *Sponius* marmorum auctoritate fretus saepissime
 in viam reduxit. De scriptura populorum, qui hic leguntur, vix
 quidquam dubitatur, *Σαμωιδης* l. 5. *Αχαρβης* l. 6. *Εκ Κοιλης*
 l. 8. *Μαχαλιαν* l. 9. *Παλληνης* l. 10. *Φρμειω* l. 34. De voce *Συ-*
πλαιαν l. 7. solummodo lis moueri posse videtur. Quam, cum varie
 in libris scribitur, forte ad hoc exemplar redigi oportet. Alium
 omnino lapidem non noui vbi iste *Populus* exaratur.

l. 6. ΙΔΙΩΤΗΣ] Primum hodie legitur *proprium* nomen *Ιδιότης*. Quod
 tamen indubie legitur. Patrem habuit *Theogenem*, miror ni illum ab
Aristophane^x lepide deperum, et aevo suo satis celebrem. Θεογένης ἴστο,
 ait *χτης* ad locum, ἔστιν ὁ Αχαρβης. Tempora certe concordant.

l. 10. Lege ΑΙΔΕ ΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ ΤΟ ΤΟΚΟ ΑΠΕΔΟΣΑΝ. Ciuitates
 quae hoc foedere coniunguntur, sunt *MYCONVS*, *SYRVS*, *TENVS*,
CEOS, *SERIPHVS*, *PARVS*, *SIPHNVS*, *IVS*, *PARVS*, ex *Ins. Icaro*
 duae, *THERME* et *OENAE*, *NAXVS* denique, *ANDRVS*, *CARYSTVS*,
 et vna praeterea, cuius memoria aboletur. Omnes, si *Carystios* so-
 lummodo excipias, in numero *Cycladum*. *Cyclades* autem ab aliis
 Scriptoribus aliter recensentur.

IX. *Philip.* exeunte. ^x *Fabianis et Scaptiensibus tribulibus suis.* Sueton. in *Octauio* c. 40.
 Apud *Sponium* in *Miscell. Erudit. Antiq.* p. 363. et in *Schedis ineditis Vernoni.* ^x Vid. *Pe-*
rizon. ad *Aelian.* V. H. IV. 9. ^y *Ran.* 1178.

Scylax Caryandenis ^z	ΚΕΩΣ Κύβουος ΣΕΡΙΦΟΣ ΣΙΦΝΟΣ ΠΑΡΟΣ ΝΑΕΟΣ ΔΗΛΟΣ	Dicarcarchus ^z	ΚΕΩΣ Κύβουος ΣΕΡΙΦΟΣ ΣΙΦΝΟΣ Κίμωλος ΔΗΛΟΣ ΜΥΚΟΝΟΣ ΤΗΝΟΣ ΑΝΑΡΟΣ	Artemidorus ^b et Strabonis Excerptor	ΚΕΩΣ Κύβουος ΣΕΡΙΦΟΣ Μηλος ΣΙΦΝΟΣ Κίμωλος Πεπεσίωθος Ωλάερος ΠΑΡΟΣ ΝΑΕΟΣ ΣΥΡΟΣ ΜΥΚΟΝΟΣ ΤΗΝΟΣ ΑΝΑΡΟΣ Τύαρος	Strabo	ΚΕΩΣ Κύβουος ΣΕΡΙΦΟΣ Μηλος ΣΙΦΝΟΣ Κίμωλος ΠΑΡΟΣ ΝΑΕΟΣ ΣΥΡΟΣ ΜΥΚΟΝΟΣ ΤΗΝΟΣ ΑΝΑΡΟΣ	Eustathius ^c	Κύβουος ΠΑΡΟΣ Αμοργός ΔΗΛΟΣ ΤΗΝΟΣ ΙΟΣ ΣΕΡΙΦΟΣ ΜΥΚΟΝΟΣ ΣΥΡΟΣ ΣΙΦΝΟΣ ΑΝΑΡΟΣ ΝΑΕΟΣ	Mela	Sicynus Hypanus Cythnus SIPHNVS SERIPHVS Rhene PARVS Scyrus TENVS MYCONVS NAXVS DELVS ANDRVS	
	ΑΝΑΡΟΣ											

^z Ex Edit. Jac. Gronovii, Lugd. Bat. 1697. et I. Hudsoni, Oxon. 1698. tomo priore Geographorum veterum.
^a Inter Hudsoni Geographos, tom. 2.
^b ad Dionysium Perieget. v. 525.

^b Vid. eius fragmenta subiecta Marciano Heracleotae apud Geographos Veti. Cel. Hudsoni. p. 79.

^a Inter Hudsoni

ibid. ΤΟΚΟ] Τόκος, unde sumptus ad DELIA exsequenda suppeditarentur, erat aut Symbola quam vnaquaeque Ciuitas sponte erogabat, aut Tributum quod imperiose exercebatur, aut Fundorum reditus, aut denique Vfsura, et Faeneratio. Et in hoc potissimum animo sum, cum Τόκος de factura proprie dici video: Incrementum sc. quod ad sortem accedit, cum nummus nummum parit^d. Non erat Aedium fundorumue locatio, tum quia talem quaestum, *reditum* sc. ea vox designare neque debeat neque soleat, tum quia iste proventus alibi in hoc rationario sc. l.25. etc. putatur. Non erat symbola collatitia et voluntaria, ex arbitrio profecta, et ab eo modum finemque accipiens, cum dicitur in auerso latere aliquid ex ratiuncula restare. Non denique Pecunia imperata nomine vectigalis, cum vix credam gentem hanc, cultissimam licet et elegantem, eoufque tamen processisse religionis in loquendo, vt duram istam necessitatem tam leni aut potius tam alieno nomine describere solerent.

ibid. ΣΥΡΙΟΙ] Erat insula SCYRVS quam inter Cycladas numerare solebant nonnulli ex antiquis, vt *Scylax, Mela: Plinius*^e item vocat *Cycladum et Sporadum extimam*. Erat etiam SYRVS iuxta Ortygiam^f, i. e. Delum, cuius ciues proculdubio hic intelliguntur. Nam et Cycladibus proprie adnumeratur, et in hoc marmore disertissime Σύριοι non Σκύριοι exaratur. Credo autem constantissime auctores, qui *Scyrum* Cycladibus adnumerant, esse emendandos, et reponi oportere *Syrum*. Id de *Scylace Caryandensi* tam verum est quam quod est maxime verum. Cur non igitur de ceteris?

l. 12. ΙΗΤΑΙ] Ciues insulae quae nominabatur *Ius*. Δεκνύουσι δὲ οἱ ΙΗΤΑΙ καὶ Ομήρου μνήμα ἐν τῇ νήσῳ. Pausan. in *Phocicis* p. 655. Τὸ ἔλεγειον τόδ' ἐπέγραψαν ΙΗΤΑΙ ὑστερον χρονον πολλῶ. Herodot. in v. *Homeri*.

^d Ο δὲ τόκος αὐτὸ ποιεῖ πλίσον. ὅθεν καὶ τὸνομα τῶτ' εἴληφεν. ὅμοια γὰρ τὰ τιμώμενα τοῖς γεννώσιν αὐτὰ εἶναι. ὁ δὲ τόκος γίνεσθαι νόμισμα νομισματῶν. Aristot. I. *Politic.* 7. Vnde quidam e Vett. dixit, Τοκίξίλοι αὐτῶ ἀργύριοι. Vid. *Poll.* L. 3. C.9. Nescius enim vt esses nolim, vbi de *Proventibus* et *Fructibus* agitur, ad id genus restringi ΤΟΚΟΝ et ΠΛΕΟΝΑΣΜΟΝ, vbi res rem sibi similem, species speciem generauerit. *Gregorius Nyssenus* in Epistola Canonica: Καίτοι παρὰ τῆς θείας γραφῆς ὁ Πλειονασμὸς καὶ ὁ Τόκος ἴσπερ ἀπειρημένων εἶσι. Ad quae verba Balsamo: Πλειονασμὸς μὲν εἶναι, ὡς ὅταν τις δῶ τιμὴν σίτου, ἢ οἴνου, ἢ ἔλαιου, ἢ ἄλλο τι ἐπὶ τῶ λαβῶν ὁμοιογενὲς πλίσον ἔδοθῆναι. — ὁ δὲ ΤΟΚΟΣ ΛΕΓΕΤΑΙ ΕΠΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ. *Fenerator a fenore est nominatus. Fenus autem dictum a fetu, et quasi a fetura quadam pecuniae parientis atque incrementis.* Varro apud *Gellium* XVI. 12. *Lex de credita pecunia Fenebris a Fetu dicta, quod crediti nummi alios pariant, vt apud Graecos eadem res Τόκος dicitur. Festus.* ^e IV. 12. ^f Σύρος δ' ἐστὶ μνηκύνουσι (f. μνηκύνουσα) τὴν πρώταν συλλαβὴν — ταύτης δοκεῖ μνημονεύειν ὁ Ποιητής (Odyss. O. 402.) Συρίην καλῶν.

Νῆσος τις Συρίη κικλήσκεται (εἶπε ἀκρίεις)
Ὀριθυγίης καθυπερθε.

Strab. l. 10. in descriptione Cycladum.

De patria quoque Homeri multo maxime dissensum est. Alii Colophonium, alii Smyrnacum, sunt qui Atheniensem, sunt qui Aegyptium dicant fuisse. Aristoteles tradit ex insula Io natum. M. Varro in libro de Imaginibus primo Homeri imagini hoc epigramma apposuit,

Capella Homeri candida haec tumulum indicat,
Quod hac Ietae mortuo faciunt sacra.

Gell. III. 11.

Ium insulam inter Cycladas recensent *Eustathius* et *Stephanus Byzantinus*. Arbitror autem post Ietas in nostro monumento recenseri Parios ΙΗΤΑΙ ΠΙ Η Η Η ΠΑΡΙΟΙ ΧΧ ΠΙ Η Η Η Η ΙΔ Δ Δ. Populum interuenisse constat ex ratione numeralium.

l. 13. ΘΕΡΜΑΙΟΙ ΕΞ ΙΚΑΡΟ] Icarus insula incelebrior in eodem mari, quam Cycladibus adnumerat *Stephanus*, non longe a Samo, duas ciuitates habuit. Οἰών, μία τῶν ἐν Ἰκαρία (nam ita aliquando scribitur) ΔΥΟ ΠΟΛΕΩΝ. Steph. Byzant. Ἰκαρος δίπολις. Scylax^g. Icarus quae nomen mari dedit tantundem ipsa in longitudinem patens, cum oppidis duobus, tertio amisso. *Plin.* IV. 12. Vocabantur duo ista oppida Οἰών et Δεγάων, teste *Strabone*^h. Tertium itaque oppidulum, *Stephani*, *Plinii* et *Strabonis* aetate amissum restituit marmor nostrum :

ΟΙΝΑΙΟΙ ΕΞ ΙΚΑΡΟ
ΘΕΡΜΑΙΟΙ ΕΞ ΙΚΑΡΟ.

ibid. lege ΘΕΡΜΑΙΟΙ ΕΞ ΙΚΑΡΟ Η Η Η. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ etc.

l. 14. ΟΙ ΔΕ ΤΩΝ ΙΔΙΩΝ ΤΟ ΤΟΚΟ ΑΠΕΔΟΣΑΝ

l. 15. ΑΡΙΣΤΩΝ .

ibid. ΑΡΤΤΣΙΑΕΩΣ

l. 16. ΑΓΑΣΙΚΛΗΣ.

l. 17. ΔΗΛΙΟ

l. 18. ΔΗΛΙΟΣ

l. 19. Fortasse ΠΟΛΥΔΩΡΟΣ ΤΗΝΙΟΣ

ibid. ΛΕΥΚΙΝΟΣ ΔΗΛΙΟΣ ΥΠΕΡΚΛΕΤΑΡΧΟ ΔΗΛΙΟ

l. 21. ΠΑΤΡΟΚΛΗΣ ΔΗΛΙΟΣ

l. 22. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΟΚΟ ΠΑΡΑ ΤΩΝ ΙΔΙΩΤΩΝ
. Η Η Η Δ Δ Π

^g p. 50. Edit. Gronou. ^h l. 14. p. m. 639.

Post solutiones Ciuitatum hominumque singularium sequitur

l. 23.

TITVLVS III.

quem sic leges

ΕΙΣΕΠΡΑΧΘΗ ΜΗΝΤΘΕΝ ΕΚ ΤΩΝ
ΕΠΙΣΘΕΝΟΣ ΔΗΛΙΟ Η Η Η Δ Δ Δ

l. 24.

TITVLVS IV.

ΕΙΣΕΠΡΑΧΘΗ ΜΗΝΤΘΕΝ ΠΑΡΑ ΠΥΘΩΝΟΣ ΔΗΛΙΟ Χ ΠΙ

ibid.

TITVLVS V.

ΕΚ ΤΩΝ ΕΝΕΧΥΡΩΝ ΤΩΝ ΩΦΛΗΚΟΤΩΝ
ΤΑΣ ΔΙΚΑΣΤΙΜΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Χ ΠΙ Η Η Η Δ Δ Δ Π

In prioribus computantur mulctae Episthenis et Pythonis, quibus dica, ἀσεβείας nempe, scripta olim erat: In hoc summa argenti nata ex *satisfatione*, vt loquuntur Icti, *iudicatum soluendi*. Inter cetera auctoritatis exempla iure etiam dicundo pollebant Amphictyones.

l. 25.

TITVLVS VI.

ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ ΤΕΜΕΝΩΝ ΕΞ ΡΗΝΕΙΑΣ ΕΠΙ
ΑΡΧΟΝΤΩΝ ΑΘΗΝΗΣΙ ΧΑΡΙΣΑΝΔΡΟ ΙΠΠΟΔΑ-
ΜΑΝΤΟΣ ΕΝ ΔΗΛΩΙ ΔΕ ΠΑΛΑΙΟ ΙΠΠΩ

Τ Τ Χ Η Η . .

Confer haec cum iis quae habet *Harpocratio*, Από μισθωμάτων, ἐκ τῶν τεμενικῶν προσόδων, nempe cum docet ex aruipendiis siue redditibus sacris solita Sacra fieri. Εκάστῳ θεῷ, inquit ille, πλῆθεα γῆς ἀπένεμον, ἐξ ὧν μισθωμάτων αἱ εἰς τὰς θυσίας ἐγένοντο δαπάναι. Vide quae scripsit *Valesius* in *Maussacum* p. 237. De latifundiis speciatim Apollini Delio consecratis hoc memoriae proditum est. Nicias Atheniensis, dum in his sacris Αρχιερέως munus splendidissime administravit, χρεῖαν μυρίων δραχμῶν πριάμρου καθιέρωσεν, ἔ τὰς προσόδους ἔδδ' Δηλίου καταθύοντα ἐτίμαζα, atque etiam τῆς τῆς ἡλῆς ἐπέγραψεν ἢ ὡς περ φύλακα τῆς δωριᾶς ἐν Δήλῳ καθέλιπεν. *Plutarch. in Nicia.*

l. 26. ΕΞ ΡΗΝΕΙΑΣ] Cum Reditus Rheneaci sc. Τ Τ Χ Η Η . . sint in quincupla, et quod excurrit, ratione ad redditus Deliacos Χ Χ Η Η Η Η Η Δ Δ Δ Δ, nil adeo mirum si ista insula, quam alteram Delum faciunt, et quam Polycrates Apollini consecrauit^h, tantopere ab isto Deo dilecta sit.

Ἴσον κ' Ῥήνοιαν ἀνεξ' ἐφίλασεν Απόλλων.

Theocr. XVII. *Idyll.* 70.

^h Vid. supra p. 18.

ibid.

ibid.] Ad hunc locum ita adnotavit Vir doctissimus, cuius verba verto. ΕΞ ΡΗΝΕΙΑΣ. Rarissime inuenitur Ζ exeunte voce ante dictionem quae a Consonante orditur. Exempla tamen habes quae ex Marmoribus Arundellianis produxit M. Mattairius, i vbi reperitur ante Σ. His adiunge *Etym. M.* Εκ Ρώμης. Η Εξ Πρόθεσις, όταν αὐτῇ σύμφωνον ἐπιφέρῃται, τρέπει τὸ Ξ εἰς Κ. Δεῖ δὲ προσθεῖναι, χωρὶς εἰ μὴ εὐρεθῆ μετὰ παρελκονίος· οἷον ὡς παρὰ Ἀρχιλόχῳ, Διεξωλήνος, καὶ πάλιν, Διεξτομίρῳ — ἐτι δεῖ προσθεῖναι, καὶ χωρὶς εἰ μὴ εὐρεθῆ ἐν τέλει ἑίχῃ· οἷον, ὡς παρὰ Θεοκρίτῳ,

Εὐθα μίας πολλοὶ κατὰ κλίμακος ἀμφότερων ἐξ.

Τοίχων ἀνδρες ἔβαινον Ἰησονίης ἀπὸ νηός,

καὶ χωρὶς Ἰ Πάρεξ. Locus Theocriti est *Idyll. XXII. 30.* vbi tamen vulgo excuditur ἀμφότερων ΕΚ. Legitur Πάρεξ, infracta consona finali *Iliad. Λ. 486.*

Στῆ δὲ πάρεξ· Τρῶες δὲ διέτρεσαν ἀλλυδὶς ἄλλος.

Ad quem locum *Eustathius*: Ορα δὲ καὶ τὸ Πάρεξ, ἀπλῆτος τε ῥηθὲν δίχα τινὸς σιωπάζεως, καὶ μὲν Ἰ Ζ, καὶ ταῦτα συμφώνῃ ἐπιφερομένου· εἰ μὲν Ἄξ Ἰ Κ, ὡς ἐν τῷ — Πάρεκ νόον ἤγαγε. De voce Πάρεξ haec etiam habet auctor *Etymologici M.* Πάρεξ, ὡσαύτην Παρὰ προθεσιν καὶ τὴν Εξ, ἥτις δηλοῖ τὸ ἐκτός. βαρύνειαι δὲ καὶ ὀξύνειαι πρὸς διάφορα σημαίνεμενα. Τὸ μὲν ἐν βαρυνόμενον σημαίνει τὸ χρεῖς, καὶ σιωπάζειαι γενικῇ· οἷον Πάρεξ Ἰ Κυρίαι, καὶ Πάρεξ Ἰ Σκυθικῇ ἔθνεσ. Defumptum illud ex *Psalms. XVII. 34.* hoc ex *Herodoto IV. 46.*

I. 27.

TITVLVS VII.

ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ ΤΕΜΕΝΩΝ Ε: ΔΗΛΟ ΕΠΙ

ΤΩΝ ΑΤΤΩΝ ΑΡΧΟΝΤΩΝ Χ Χ Η Η Η Η Ι Δ Δ Δ Γ Γ Γ Γ

Dubium in marmore nostro exaretur ΕΚ ΔΗΛΟ, anne ΕΓ ΔΗΛΟ, ideoque neutram lectionem excudi volui. Saepe posteriori modo lapides sunt incisi. Vid. *Montfauc. Palaeograph. Gr. p. 146. Spanhem. Numism. T. I. p. 119.*

I. 28.

TITVLVS VIII.

ΟΙΚΙΩΝ ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΙΠΠΟΔΑΜΑΝΤΟΣ

ΑΡΧΟΝΤΟΣ ΑΘΗΝΗΣΙ ΕΝ ΔΗΛΩΙ ΔΕ ΙΠΠΙΟ

Η Η Ι Δ Δ Δ Δ Π Γ Γ

Ita hunc titulum leges securus. De aedibus in Delo sacris alibi agetur.

† de Gr. dialect. p. 165.

I

E X-

E X P E N S A R V M

T I T V L V S I.

I. 31. ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΑΡΙΣΤΕΙΟΝ ΤΩΙ ΘΕΩΙ ΚΑΙ ΤΩΙ
ΕΡΓΑΣΑΜΕΝΩΙ ΜΙΣΘΟΣ Χ ΗΙ

De Coronis pauca habe. In sacris faciundis Deorum templa, porticus et vestibula corollis ornare soliti sunt Veteres. Στεφανῶσι δὲ ἔτι τὰς τῶν ἐρωμῶν θύρας, ἧτοι τιμῆς χάριν, καθαπερὶ πῶς θεῶν τὰ πρὸς θεοῦ στεφανῶσι αὐτῶν ἢ ἐ τοῖς ἐρωμῶν, ἀλλὰ τὰς ἐρωμῶν ποιῶντο ἢ τῶν στεφανῶν ἀνάθεισιν. Τῶ μὲν γὰρ ἐρωμῶν τὸ ἐρωμῶν ἀγαλμα, τῶ δὲ τὸν ὄνα ἢ οἴκησιν, στεφανῶσι τὰ τῶν ἐρωμῶν πρὸς θεοῦ. Athen. l. 15. p. m. 332. de Coronis amatoriiis. Praecipue autem hoc honore Deum ipsum, cui vota facerent, mactare, erat et maxime solenne, et id ad quod hic Titulus Expensarum spectare videtur. In ipso fere meditullio Hipponiae Deae simulacrum, aediculae residens, quod accurate corollis roseis recentibus fuerat ornatum. Apul. III. Metam. Τοιγάρτοι ἀκόλυθα ἢ ῥαθυμίας τὰ πῶν κομίζησιν αὐτῶν, ἔτε θύοντο ἔτι σοι τινός, ἔτε ΣΤΕΦΑΝΟΥΝΤΟΣ, εἰ μὴ τις ἄρα πῶν Ολυμπίων ἔτε ἔτε, ἢ πῶν ἀναγκαῖα ποιῶν δοκῶν, ἀλλ' εἰς ἔτε τι πῶν σιωπῶν. Verba sunt Timonis de Ioue quiritantis apud Lucianum. Donarium istud eximium, Deo alicui merito suo maximo consecratum, vocabatur ΑΡΙΣΤΕΙΟΝ. Οἶμαι γὰρ ὑμῶν ἀπαίτας ὄραν ὑπὸ τῶν ΣΤΕΦΑΝΩΝ ταῖς χοινοκίσι κάτωθεν γεγραμμένα, οἱ Σύμμαχοι ἢ δῆμον τῶν Ἀθηναίων ἀνδραγαθίας ἔνεκ' ἐστεφανῶσαν ἢ δικαιοσύνης, ἢ, Οἱ ΣΥΜΜΑΧΟΙ ΑΡΙΣΤΕΙΟΝ ΤῆΙ ΑΘΗΝΑΙ ΑΝΕΘΗΣΑΝ. Demosth. c. Timocr.^k Tale Αεισιθῶν sacpissime etiam Ciuibus ob rem gnauiter gestam, ob beneuolentiam ceteraque in Remp. merita donare solebant. In Decreto Atheniensium apud Josephum^l,

ΤΙΜΗΣΑΙ ΤΟΝ ΑΝΔΡΑ
ΧΡΥΣΩΙ. ΣΤΕΦΑΝΩΙ. ΑΡΙΣΤΕΙΩΙ. ΚΑΤΑ ΤΟΝ
ΝΟΜΟΝ.

Τὸ δὲ Βράττε σῶμα πῶν πολλῶν ἐπαίων τε ἢ δακρύων εἰς τὸν Ῥώμην ἀπεκόμίζον οἱ κερῶν τῶν ἰππέων, ΣΤΕΦΑΝΟΙΣ ΚΕΚΟΣΜΗΜΕΝΟΝ ΑΡΙΣΤΕΙΟΙΣ. Dionys. Halic.^m Επαῖνοι ἔ. Μαρκίε διεξῆλθε πολλῶν, ἢ ΣΤΕΦΑΝΟΙΣ αὐτῶν ΑΡΙΣΤΕΙΟΙΣ ἀνέδοσαν. Idem.ⁿ Ἐκ ταύτης τῆς μάχης ΑΡΙΣΤΕΙΟΙΣ ΑΝΕΔΟΥΜΗΝ ὑπὸ τῶν ΣΤΕΦΑΝΟΙΣ. Idem.^o Male hanc lecti-

^k pag. 475. Edit. Parisinae. ^l I. Antiqq. Ind. 8. ^m V. Antiqq. Rom. 17. ⁿ VI. 94. ^o VIII. 29.

onem follicitarunt nonnulli, qui operam *Dionysio* impenderunt, vti obseruatum est viro doctissimo, cui hoc in loco plurimum debeo.

Η. ΒΟΥΛΗ. ΚΑΙ. Ο. ΔΗΜΟΣ.
ΠΡΑΞΙΚΛΗΝ. ΝΕΟΜΗΔΟΥΣ.
ΕΤΙΜΗΣΑΝΤΟ. ΕΒΔΟΜΟΝ.
ΧΡΥΣΩΙ. ΣΤΕΦΑΝΩΙ. ΑΡΙΣΤΕΙΩΙ.
ΚΑΙ. ΕΙΚΟΝΙ. ΧΑΛΚΗΙ.
ΚΑΙ. ΠΡΟΕΔΡΙΑΙ. ΕΝ. ΤΟΙΣ. ΑΓΩΣΙΝ.
ΚΑΙ. ΣΙΤΗΣΕΙ. ΕΝ. ΠΡΥΤΑΝΕΙΩΙ.
ΑΡΕΤΗΣ. ΕΝΕΚΕΝ. ΚΑΙ. ΕΥΝΟΙΑΣ.
ΚΑΙ. ΕΥΕΡΓΕΣΙΑΣ. ΤΗΣ. ΕΙΣ. ΤΗΝ.
ΠΑΤΡΙΔΑ.

ΚΑΙ. ΕΠΙ. ΤΗΙ. ΠΡΟΣ. ΤΟΥΣ. ΘΕΟΥΣ. ΕΥΣΕΒΕΙΑΙ.
ΚΑΙ. ΕΠΙ. ΤΩΙ. ΚΑΤΑ. ΠΑΝΤΑ. ΤΡΟΠΟΝ.
ΑΡΙΣΤΑ. ΠΕΠΟΛΙΤΕΥΘΑΙ.

Gruter. CCCCLX. Γ.

TITVLVS II.

I. 32. ΤΡΙΠΟΔΕΣ ΝΙΚΗΤΗΡΙΑ ΤΟΙΣ ΧΟΡΟΙΣ
ΚΑΙ
ΤΩΙ ΕΡΓΑΣΑΜΕΝΩΙ ΜΙΣΘΟΣ
X.

Nihil magis solenniter inter antiquos retro citroque dono datum, amicitiae, beneuolentiae aut ἀνδραγαθίας ergo, quam Tripodes.

Τριῖν δ' ἐν πάσηςσι περικλυτὰ δῶρ' ὀνομήνω,
Ἐπὶ ἀπύρως ΤΡΙΠΟΔΑΣ, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλανθα.

Homer. I. *Iliad.* 121.

Πρώτῳ τοι μὲν ἐμὲ πρῆσθῆιον ἐν χειρὶ θήσω,
Ἡ ΤΡΙΠΟΔ', ἢ δὴ δύο ἵππους αὐτοῖσιν ὄχεσφιν
Ἡὲ γυναῖχ' ἢ κέν ται ὁμὸν λέχος εἰσαναβαίνοι.

Id. ©. 289.

πρὸς δ' αὐτοὶ ἐμηχανόωντο κέλευθον,
Μισθὸν αἰερόμενοι ΤΡΙΠΟΔΑ μέγαν Απόλλωνος·
Δοιοῦσ' γὰρ ΤΡΙΠΟΔΑΣ τηλῆ πόρε Φοῖβος ἀγασθῆαι
Δισσινίδη περὶ ὄωντι κατὰ χρέος.

Apollon. *Rhod.* IV. 528.

*Munera principio ante oculos circoque locantur
In medio, sacri tripodes, viridesque coronae,
Et palmae, precium victoribus.*

Virg. V. *Aen.* 110.

*Bina dabo argento perfecta atque aspera signis
Pocula; deuicta genitor quae cepit Arisba:
Et tripodas geminos, auri duo magna talenta.*

Id. IX. *Aen.* 263.

Tripus vocabatur quodcumque tribus pedibus infistebat, puta lebetes, mensae, calices, sedilia, thuribula, lychnuchi^p. Huiusmodi bene multos, vetustatis reliquias, aere excudit et illustrauit Cl. Sponius^q. Neque fortium solummodo erant virorum praemia, vt loquitur Horatius^r, verum in ludis, Apollinaribus maxime et Liberalibus^s, Choro qui certando vicisset, dabantur in νικητήριον. Vix enim quenquam puto nescire Tribum quae Athenis ἐν τοῖς Διονυσίοις vocalissimum chorum aleret, istiusmodi praemium lege reportasse. Επειδὴ δὲ τῆς τε κείρας διαρθείρα^t τῆς τότε, καὶ ἀφ' ἧς τῆς φουλῆς ἀδίκως ἀφαιρεθείσης τῆς τρίποδα. Demosth. c. *Midiam*^t. Immemor autem ne sis istius doni eam fuisse rationem, vt non domum ad victorem duceretur, verum ab eo Numini, cui ludi facti essent, cum religione quadam consecraretur.

Herodot. Cl. 144.

Ἐν γὰρ τῷ ἀγῶνι τῆς Τριοπίης Ἀπόλλωνος ἐτίθεισαν τοπάλαι τρίποδας χαλκέας τοῖσι νικῶσι καὶ τέτες χρῆν τῆς λαμβάνουσας ΕΚ ΤΟΥ ΙΠΟΥ ΜΗ ΕΚΦΕΡΕΙΝ ΑΛΛ ΑΥΤΟΥ ΑΝΑΤΙΘΕΝΑΙ ΤΩΙ ΘΕΩΙ.^u

*Nam in certamine Apollinis
Triopii tripodes victoribus consti-
tuebantur olim aerei: QUOS AC-
CEPTOS NON E SACRO [templo]
EFFERRE, SED DEO DICARE
IBIDEM OPORTEBAT.*

Cum itaque passim legimus Antiquos ostentare istiusmodi Tripodum dedicationes, aliquando etiam inter merita recensere quae in Remp. contulerint^x, neque interea in Tripode comparando quidquam tam magni-

^p Τρίποδα δὲ τὴν ὑπόθεσιν ἔχουσας Τρίποδες ὠνομάζοντο. Athen. l. 2. p. m. 19. ^q *Miscell. Eruclit. Antiq.* p. 118. ^r IV. *Carm.* 8. 3. ^s Veritatis, inquit *Athenaeus*, Symbolum Tripus, διὸ ἈΠΟΛΛΩΝΙ μὲ οἰκίετο, ἀφ' ἧς τὴν ἐκ μανικῆς ἀλήθειαν ΔΙΟΝΥΣΟΥ δὲ, ἀφ' ἧς τὴν ἐν μίθῃ. Athen. l. c. Adde *Isaeum* in inferioribus adductum, τῆτο μὲ ἐν ΔΙΟΝΥΣΟΥ τρίποδας τῆτο δ' ἐν ΠΥΘΙΟΥ. et *Suidam* ἐν Πύθιον. Ἰερὸν Ἀπόλλωνος Ἀθήνησιν ὑπὸ Πεισιγέρατο γεγονός. Εἰς δὲ τῆς τρίποδας ἐτίθεισαν οἱ τῷ Κυκλῶ χορῶ νικῆσαντες τὰ Θαρρήλια. ^t pag. 12. Edit. Cant. 1743. 8^{uo}. ^u De consecratis Tripodibus vide *Herodot.* V. 59. ^x Καίτοι, ὡς ἀνδρες, οἱ ἡμίτεροι πρῶτοι οἱ ταῦτα κησάμενοι, καὶ καταλιπόντες, πάσας μὲ χορηγίας ἐχορηγήσαν, εἰσὴ.

magnificum, aut in consecrando tam religiosum appareat, memineris haec non tam de Tripode dici, verum de liberalitate quam in munere aedilitio expromissent. Licet enim sumptum hic suppeditauit τὸ κοινὸν τῶν Ἀμφικλυόνων, domi tamen, in Liberalibus vnusquisque Aedilis, Χορηγὸν dixerunt Graeci, de proprio impendebat. Quod cum saepissime grandi steterit pecunia, sc. quinque mille drachmis^y, fiebat vt grauissimum munus istud iure semper declinarent homines minus beati; vt merita sua ostentarent quicumque olim obiissent; vt denique Tripodum consecratio semper paratum esset argumentum, eos bene lauteque aetatulam agere qui consecrassent^z. Nam cum de condicione et fortunis Aristidis ageret *Plutarchus*, ait, σημεῖον ἐδύκει εἶναι μέγιστον, ὅτι νίκης ἀναθήματα χορηγικὰς τρίποδας ἐν Διονύσει κατέλεπεν. In templo nimirum *Bacchi*, (quemadmodum etiam intelligo locum alterum eiusdem Scriptoris^a, Ὁ τοῖς χορηγικοῖς τρίποσιν ὑποκέμενον ἐν Διονύσει νέας^b aedicula nempe in fano Bacchi istiusmodi vsibus accommodata, atque illum porro *Athenaei*^b, τὸ νικητήριον ἐν Διονύσει τρίπους) non cum Interpretibus in Festo *Bacchi*^c.

Ei religioni videtur Athenis sacrum fuisse olim sacellum quod hodie superest, et ab hodiernis hominibus, nescio quo errore, vocatur *Fanari tou Demostene*^d. Nam praeterea quod *exstantibus*, vt aiunt, tripodum imaginibus vndique ornetur, huiusmodi memoria etiam ibi legitur incisa: sc.

ΛΥΣΙΚΡΑΤΗΣ. ΛΥΣΙΘΕΙΔΟΥ. ΚΙΚΥΝΝΕΤΣ. ΕΧΟΡΗΓΕΙ.

ΑΚΑΜΑΝΤΙΣ. ΠΑΙΔΩΝ. ΕΝΙΚΑ. ΘΕΩΝ. ΗΤΛΕΙ.

ΛΥΣΙΑΔΗΣ. ΑΘΗΝΑΙΟΣ. ΕΔΙΔΑΣΚΕ. ΕΥΑΙΝΕΤΟΣ.^c ΗΡΧΕ.

Percurram, cum in hoc argumento sim, istius generis quae hodie-
num restant, monumenta omnia, a nullo, quod sciam, satis feliciter
explicata.

εἰσήμεσαν δὲ εἰς τὸν πόλεμον χρήματα πολλά ὑμῶν, καὶ τριηραρχῆσι ἑδύνα χρόνον ἔλιπον. καὶ τούτων μαφύρια ἐν τοῖς ἱεροῖς ἀναθήματα ἐκείνοι ἐκ τῶν περιόλων, μνημεῖα τῆς αὐτῶν ἀρετῆς, ἀπέθισαν τῷτο μὲν ἘΝ ΔΙΟΝΥΣΟΥ ΤΡΙΠΟΔΑΣ ΟΥΣ ΧΟΡΗΓΟΥΝΤΕΣ ΚΑΙ ΝΙΚΩΝΤΕΣ ΕΛΑΒΟΝ τῷτο δ' ἐν Πυθίῳ. *Isaeus de Dicaeogenis hereditate.* p. 55. Edit. Steph. ^y Ἐχορήγησε ὑπὲρ αὐτῆ καὶ Ἐ παῖρὸς ΠΕΝΤΑΚΙΣΧΙΑΙΑΣ δραχμῶν. *Lys. de Aristoph. bonis* p. 347. Edit. London. Ἐτι δ' ἀνδράσι χορηγῶν εἰς Διονύσια ἐνίκησα, καὶ ἀπῆλωσα σὺν τῷ Ἐ τρίποδῶ ἀνατίσει ΠΕΝΤΑΚΙΣΧΙΑΙΑΣ δραχμῶν. *Idem Apol. δωροδοκ.* p. 373. ^z Ita *Demosthenes* adu. *Phaenippum*, Οἱ δὲ σοὶ πατέρες τούτων ἦσαν κύριοι χρημάτων, ὡς ἐκατέρω τρίπους ἀνάκειται, νικησάντων αὐτῶν Διονύσια χορηγῶν. ^a in *vita Niciae.* ^b l. 2. p. m. 19. ^c Ita *Isaeus* modo laudatus ἐν τοῖς ἹΕΡΟΙΣ ἀναθήματα — τῷτο μὲν ἘΝ ΔΙΟΝΥΣΟΥ — τῷτο δ' ἘΝ ΠΥΘΙΟΥ. ^d *Spon. Voyages.* Tom. II. et in *Addit.* p. 23. *Wheler*, aliique. ^e *Euaenetus* Praetor Athenis Olymp. CXI. 2.

I.

Ο. ΔΗΜΟΣ. ΕΧΟΡΗΓΕΙ. ΠΥΘΑΡΑΤΟΣ.^f ΗΡΧΕΝ.
 ΑΓΩΝΟΘΕΤΗΣ. ΘΡΑΣΥΚΛΗΣ. ΘΡΑΣΥΛΛΟΥ. ΔΕΚΕΛΕΤΣ.
 ΙΠΠΟΘΟΩΝΤΙΣ. ΠΑΙΔΩΝ. ΕΝΙΚΑ.
 ΘΕΩΝ. ΘΗΒΑΙΟΣ. ΗΤΛΕΙ.
 ΠΡΟΝΟΜΟΣ. ΘΗΒΑΙΟΣ. ΕΔΙΔΑΣΚΕΝ.

II.

Ο. ΔΗΜΟΣ. ΕΧΟΡΗΓΕΙ. ΠΥΘΑΡΑΤΟΣ. ΗΡΧΕΝ.
 ΑΓΩΝΟΘΕΤΗΣ. ΘΡΑΣΥΚΛΗΣ. ΘΡΑΣΥΛΛΟΥ. ΔΕΚΕΛΕΤΣ.
 ΠΑΝΔΙΟΝΙΣ. ΑΝΔΡΩΝ. ΕΝΙΚΑ.
 ΝΙΚΟΚΛΗΣ. ΑΜΒΡΑΚΙΩΤΗΣ. ΗΤΛΕΙ.
 ΛΤΣΙΠΠΟΣ. ΑΡΚΑΣ. ΕΔΙΔΑΣΚΕΝ.

III.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ. ΘΡΑΣΥΛΛΟΥ. ΔΕΚΕΛΕΤΣ. ΑΝΕΘΗΚΕΝ.
 ΧΟΡΗΓΩΝ. ΝΙΚΗΣΑΣ. ΑΝΔΡΑΣΙΝ. ΙΠΠΟΘΟΩΝΤΙΔΙ. ΦΥΛΗ.
 ΕΥΙΟΣ. ΧΑΛΚΙΔΕΤΣ. ΗΤΛΕΙ. ΝΕΛΙΧΜΟΣ.^g ΗΡΧΕΝ.
 ΚΑΡΚΙΔΑΜΟΣ. ΣΩΤΙΟΣ. ΕΔΙΔΑΣΚΕΝ.

Athenis, iuxta aedis vocatas
Panagia Spiliotissa.

ΛΥΣΙΚΛΗΣ. ΒΙΟΤΤΟΥ. ΟΗΘΕΝ. ΕΧΟΡΗΓΕΙ. ΟΙΝΗΣ. ΦΥΛΗ. ΠΑΙ-
 ΔΩΝ. ΕΝΙΚΑ.

ΠΑΜΦΙΛΟΣ. ΑΓΝΟΥΣΙΟΣ. ΕΔΙΔΑΣΚΕΝ. ΚΗΦΙΣΟΔΩΡΟΣ.^h ΗΡΧΕΝ.
 Ibid. ad portam Fori dicti *Bazar.*

ΕΡΕΧΘΕΙΣ. ΑΝΔΡΩΝ. ΕΝΙΚΑ.

ΕΝΕΤΕΛΗΣ. ΜΕΝΙΤΟΣ. ΑΝΑΓΥΡΑΣΙΟΣ. ΕΧΟΡΗΓΕΙ.

ΑΡΑΤΟ . . . ΗΥ . . .

ΝΙΚΟΜΑΧΟΣⁱ

Ibid. in *Panagia Gorgopiko.*

ΑΙΓΗΣ. ΑΝΔΡΩΝ. ΕΝΙΚΑ.

ΕΤΑΓΙΔΗΣ. ΚΤΗΣΙΟΥ. ΦΙΛΑΙΔΗΣ. ΕΧΟΡΗΓΕΙ.

ΛΥΣΙΜΑΧΙΔΗΣ. ΕΠΙΔΑΜΝΙΟΣ. ΗΤΛΕΙ.

ΧΑΡΙΛΑΟΣ. ΔΟΚΡΟΣ. ΕΔΙΔΑΣΚΕ. ΕΥΘΥΚΡΙΤΟΣ.^k ΗΡΧΕΝ.

Athenis.

^f Pytharatus Praetor Olymp. CXXVII. 2.

^g Neaechmus Praetor Olymp. CXV. 1.

^h Cephifodorus Praetor
 Olymp. } CIII. 3.
 CXIV. 2.
 Critus Praetor Olymp. CXIII. 1.

ⁱ Nicomachus Praetor Olymp. CIX. 4.

^k Euthy-

Νίκης ἀναθήματα χορηγικὰς τρίποδας ἐν Διονύσεια κατέλιπεν [Aristides]
οἱ καὶ καθ' ἡμᾶς ἐδείκνυντο, τοιαύτην ἐπιγραφὴν διασώζουτες·

ANTIOXIS. ENIKA.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ. ΕΧΟΡΗΓΕΙ.

ΑΡΧΕΣΤΡΑΤΟΣ. ΕΔΙΔΑΣΚΕ.

Plutarch. in *Aristide*. init.

Ἐνίκησε δὲ [Themistocles] καὶ χορηγῶν τραγωδοῖς, μεγάλην ἤδη τότε
σπερδὴν καὶ Φιλοφίμιαν τῷ ἀγῶνος ἐχούσας, καὶ πῖνακα τῆς νίκης ἀνέθηκε τοιαύ-
την ἐπιγραφὴν ἔχουσα,

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ. ΦΡΕΑΡΙΟΣ. ΕΧΟΡΗΓΕΙ.

ΦΡΥΝΙΧΟΣ. ΕΔΙΔΑΣΚΕΝ.

ΑΔΕΙΜΑΝΤΟΣ.¹ ΗΡΧΕΝ.

Plutarch. in *Themistocle*.

Inualuit in hisce omnibus error ab *Vrsini* aetate ad haec vsque tem-
pora propagatus, de vocabulo ΔΙΔΑΣΚΕΙΝ. Quasi eo conseruaretur
memoria Poetae, qui *Fabulam* his ludis celebratam docuit. Noui
ita scribere solere vetustissimos Auctores. Ατυδάμας δ' ὁ τετραβλοχά-
φῳ τότε πρῶτον ΕΔΙΔΑΞΕΝ. Diod. Sic.^m *Atque hic Liuius qui pri-
mus fabulam C. Clodio Caeci F. et M. Tuditano Coss. docuit, anno ipso,
antequam natus est Ennius, post Romam conditam autem quartodecimo
et quingentesimo, ut hic ait, quem nos sequimur. Est enim inter Scri-
ptores de numero annorum controuersia. Attius autem a Q. Maximo
quintum Cos. captum Tarento scripsit Liuium annis xxx, postquam
eam fabulam docuisse et Atticus scribit, et nos in antiquis commenta-
riis inuenimus. Docuisse autem fabulam annis post xi C. Cornelio
Q. Minucio Coss. ludis Iuuentatis, quos Salinator Senensi praelio uouerat.
In quo tantus error Attii fuit, ut his Coss. xl annos natus Ennius
fuerit: cui, cum aequalis fuerit Liuius, minor fuit aliquanto is, qui
primus fabulam dedit, quam ii qui multas docuerant ante hos Coss. et
Plautus et Naenius. Cic. de Clar. Oratoribus, 72. 73. Primus omnium
L. Liuius Poeta fabulas docere Romae coepit. Gell. XVII. 21. Et simi-
liter etiam Criticos qui tabulas confecerunt antiquorum dramatum
aetatem, historiolum, euentum ceteraque id genus complexas. sc.
ΕΔΙΔΑΧΘΗ ἐπὶ Ἀρχοῖσι Ἀντιπάτρῳ, Ἀμεινίῳ etc. Cuius eapropter com-
mentationes vulgo artificioso vocabulo ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΙ nuncupantur.ⁿ
Accedit, quod in hisce monumentis reperiantur *Lysippus* et *Pbrynichus*,
quos fabulas scriptitasse constat. Ceteros igitur horum lapidum*

¹ Adimantus Praetor erat Olymp LXXV. 4.

^m ad Olymp. XCV. 2.

ⁿ Vide incom-

parabilem *Casaubonum ad Athenacum* VI. 7.

auctoritas isti numero adiecit. Nihil tamen fecius qui hic memorantur non *fabulas* docuerunt, sed *choros*: χοροδιδάσκαλοι nempe, Mufices periti. Quo genere artificii fatis celebris erat Sannio, quem *Demosthenes* memorat^o, Σαννίων ἐστὶ δῆπιε τις ὁ τῆς τραγικῆς χορῆς ΔΙΔΑΣΚΩΝ — Τῆτο ἐμιθάσαλό τις φιλονικῶι χορηγὸς τραγωδῶν. Eodem etiam, non fabulis dandis aut docendis, *Archestratus*, quem ex *Plutarcho* adduximus. Ait enim ibidem ille Scriptor, Ἀρχέστρατος, ὃν ἐν τοῖς Μηδικαῖς ἑδέεσ, ἐν δὲ τοῖς Πελοποννησιακοῖς συχνοὶ ΧΟΡΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΝ ἀναγράφουσι.

I. 33.

TITVLVS III.

ΑΡΧΕΘΕΩΡΟΙΣ Τ

TITVLVS IV.

ΕΙΣ ΚΟΜΙΑΗΝ ΤΩΝ ΘΕΩΡΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ
ΧΟΡΩΝ ΑΝΤΙΜΑΧΩΙ ΦΙΛΩΝΟΣ
ΕΡΜΕΙΩΙ ΤΡΙΗΡΑΡΧΩΙ ΤΧ

Θεωρεῖς interpretari recte possis *Legatos sacros*^p. Erant enim qui *Reip. causa aberant* (vt loquuntur *ICti*) vel consilium Deorum et oraculorum responsa exploraturi^q: vel, vti in hoc loco, ad externos Deos religionis ergo cum sacris Ciuitatis cultuque publico profecti. Θεωροὶ ἦσαν οἱ τὰς θυσίας τοῖς ΕΞΩ Θεοῖς ἀποφέροντες. *Vlpien. ad Demosth. Midianam.* Θεωρεῖς ναῦς, δι' ἧς περιπόρευμι ἐπὶ τὰς ΘΕΣΙΑΣ τὰς ΑΠΟΔΗΜΟΥΣ ὑπὲρ τῆς πατρίδος. *Suid. in voce.* Nihil melius ea quae dixi illustrare potest quam insignis illa adulatio Atheniensium a *Plutarcho* fideliter literis consignata.

Plutarchus in vita Demetrii.

Τὸ δὲ ὑπερφυέσαστον ἐνθύμημα τῆς Στρατοκλέεσ. Ἐγραψεν ὅπως οἱ περιπόρευοι κατὰ ψήφισμα δημοσίᾳ πρὸς Ἀντίγονον ἢ Δημήτριον ΑΝΤΙ ΠΡΕΣΒΕΥΤΩΝ ΘΕΩΡΟΙ ΛΕΓΟΙΝΤΟ, καθάπερ οἱ Πυθοῖ καὶ Ολυμπιάζε τὰς πατρίεσ θυσίας ὑπὲρ τῶν πόλεων ἀπαύγοντες ἐν ταῖς Ἑλληνικαῖς ἐορταῖς.

Superavit omnia Stratoclis commentum. Iste fuit enim scitorum horum et praeclarorum designator blandimentorum. Qui promulgauit, vt qui ex plebiscito publice ad Antigonum et Demetrium mitterentur, PRO LEGATIS DICERENTVR THEORI, sicut qui Delphos et Olympiam solennibus Graecorum uictimas pro ciuitatibus agunt.

^o c. *Midiam.* p. 47. Edit. Cant. 1743: 8^{uo}.
ΘΕΩΡΟΙ dicebantur. Vnde, vbi utraque res agi videretur, scripsit *Polybius* apud *Athenaeum* I. 5. p. m. 97. Ἐξέπεμψε [Antiochus] ΠΡΕΣΒΕΙΣ καὶ ΘΕΩΡΟΥΣ εἰς τὰς πόλεις καταγλιτώντας τῆς ἰσομείωσ ἀγῶνας ὑπὲρ αὐτῶ ἐπὶ Δάφνης.
σχ. *Sophocli. Oedip.* 114.

^p De rebus ciuilibus ΠΡΕΣΒΕΙΣ, de sacris
^q Hunc sensum vocis confirmant *Suid.* in v. et

Erant

Erant tamen Theorum gradus quidam et dignitates. Qui *Delphos*, qui *Delum* religionis causa ibant, *Θεωρίας* istius munus et rationem ipso titulo profitebantur. Ἀτρεπίη δι' Ἀρμαίῳ. Ἀθηναῖοι, ὅποτε δι' Ἀρμαίος ἀτράφειεν, ἐπεμπον εἰς Δελφὸς Θεωρίας, τὴν λεγομένην ΠΥΘΙΑΣΤΑΣ. Hefych. Ita pariter ΔΗΛΙΑΣΤΑΙ, οἱ εἰς Δῆλον ἐξεληθόντες Θεωροί. Phauorin. Οἱ εἰς Δῆλον πεμπόμενοι Θεωροί. Hefych. Ἐν δὲ τοῖς Κύρσεσι τοῖς πρὸ τῆς ΔΗΛΙΑΣΤΩΝ ἔτω γέγραπται. Athenaeus.

Multa praeterea legimus ad Deliacam Theoriam praecipue spectantia, quae istius loci celebritas propriis et peculiaribus nominibus sibi quasi consecrauit. Hyperboreorum Legati emphatice et κυρίως ΠΕΡΦΕΡΕΕΣ nominabantur. — ἄνδρες πέντε ὁμίους, τέτρες οἱ νῦν ΠΕΡΦΕΡΕΕΣ καλεῖσθαι, πέντε μεγάλας ἐν Δῆλῳ ἔχουσιν. Herodot. IV. 33. Ita Hefychius fere. Πέρφερες. Θεωροί. Iidem fortasse sunt, quos intelligit Porphyr. de Abstin. Σεμνὰ δὲ ἦν τῆς πρὸς Ἰσπομνήματα ἐν Δῆλῳ ἐξ Ὑπερβορέων ΑΜΑΛΛΟΦΟΡΩΝ, et quos Seruius; Graeci tradunt ΟΥΛΟΦΟΡΟΣ ex Hyperboreis — in insulam Delum venisse. Chori Deliaci Praecentor proprie et ἐξοχωῶς nominabatur ΓΕΡΑΝΟΥΤΑΚΟΣ. Γερανυλάκος ὁ ἔχει χάρις ἐν Δῆλῳ ἐξάρχων. Hefych. Idem Hefychius, ut obiter istud commoneam, etiam *Delios* vocare videtur qui nuptias cum sorore contrahunt. ΔΗΛΙΟΙ, οἱ ἀδελφὰς γεγαμηκότες. Videtur, inquam; nam non ita est. Intelligit enim non qui cum sorore concumbunt, verum συγγάμους, ea affinitate iunctos, qua sunt ii qui duas sorores in uxores ducunt. Et deinde, eos non vocat *Δηλίος*, sed facillimo errore in literis Δ et Α exarandis, *Αελίος*. Αέλιοι, inquit ille in alio loco οἱ ἀδελφὰς γυναῖκας ἐγαμηκότες, ἢ γυνὴ συγγάμους. Ut reuertar autem ad ea, quae de Deliacis religionibus vere dicta sunt, huius Theoriae meminit etiam Themistius. Οὐ γὰρ μόνον ΘΕΩΡΟΥΣ ἐπέμψατε, ὡς περ εἰς ΔΗΛΟΝ, ἀλλὰ καὶ οἰκοῖ φεφανηφορεῖτε, καὶ βύθυμειτε, καὶ ἐστίαδε. et Pollux. Ἐν τῇ ΠΑΡΑ ΔΗΛΙΟΙΣ ΘΕΩΡΙΑΙ τὸν κήρυκα κηρύττειν φασίν, ὅποτε δωρεὰ τιμὴ ἐδίδου, ὅτι δοθήσομαι αὐτὰς τοσούτοι βόες, καὶ δίδοσθαι καθ' ἕκαστον βῆν δύο δραχμὰς Ἀπικὰς. ὅθεν ἔτιοι Δηλίων, ἀλλ' οὐκ Ἀθηναίων, ἴδιον εἶναι νόμισμα τὸ βῆν νομίζουσιν.

Caetus ille ducem habuit, cuiusmodi munere fungi olim Niciam Atheniensem vidimus^u, quem ΑΡΧΙΘΕΩΡΟΝ Veteres nominabant. Καὶ ἔτι καὶ νῦν ἔτιος ἐνάτη οἱ Δελοὶ παῖδας βύγενεις πέμπουσι, καὶ ΑΡΧΙΘΕΩΡΟΝ ἕνα σφῶν αὐτῶν. Aelianus^x. Ἀλλὰ τέναλλιον λείβεργεῖν ἔτοι πρὸςβάλλοντο, πρῶτον μὲν γυμνασίαρχον Ηφαίστειος, ἐπεὶ ΑΡΧΙΘΕΩΡΟΝ εἰς Ἰσθμὸν καὶ Ολυμπίαζε, εἶτα δὲ ταμίαν ἐν πόλει τῆς ἱερῶν ἡρημάτων. Andocides^y.

^r ad Virg. XI. Aen. 858.

^s Orat. IV.

^t L. IX. c. VI. §. 61.

^u p. 17. huius Com-

mentarii. ^x Var. Hist. III. 1.

^y de Mysteriis p. 17 Edit. H. Steph.

Τὰ πωμπεία αὐτοῦ τῷ ΑΡΧΙΘΕΩΡΩΝ αἰτησάμενος. Idem, siue potius Phaeax Atheniensis². Εἶπαι δ' ΑΡΧΙΘΕΩΡΟΥΝΤΑ ἀγαγεῖν τῷ Διὶ τῷ Νεμίων ἔκοινην ὑπὲρ τῆ πόλεως Θεωρίαν. Demosthenes². In marmore etiam Deliaco,

— ΑΝΕΓΚΛΗΤΟΝ. ΕΑΥ

ΤΟΝ. ΠΑΡΕΣΧΕΤΟ. ΑΡΧΕΘΕΩΡΟΣ. ΤΕ. ΑΙΡΕΘΕΙΣ. ΚΑΙ. ΜΕΤΑ. ΤΟΥ. ΥΙΟΥ. ΚΑΙ. ΤΩΝ. ΑΛΛΩΝ. ΣΥΝΘΕΩΡΩΝ. ΠΑΝΤΑ. ΚΑΛΩΣ. ΚΑΙ. ΠΡΕΠΟΝΤΩΣ. ΒΡΑΒΕΥΣΑΣ. etc.

Gruter. CCCC.V.

His igitur (nam plures erant, et credo vnamquamque Ciuitatem suam habuisse Θεωρίαν) Talentum adsignabatur, siue praemii loco, siue ad impensas faciendas: Trierarcho autem, qui erat Antimachus Philonis F. domo Hermaeus, ad familiam hanc sacram transfretandam, Talentum et mille praeterea Drachmae,

Αρχεθεωροῖς _____ Τ
Εἰς κομιδὴν τῶν Θεωρῶν καὶ τῶν Χορῶν Αντιμάχου } Τ Χ
Φίλωνος Ερμείω Τριηράρχου _____

Vt reuocare fere possit in memoriam illud *Aristotelis* dictum^b, Ὑπερέχει [ἡ μεγαλοπρέπεια] τῆς ἐλευθεριότητος μεγέθει, καθάπερ γὰρ τὸ ὄνομα αὐτὸ ὑποσημαίνει, οὗ μεγέθει ἀρέπυσα δαπάνη ἐστίν. Τὸ δὲ μέγεθος αὐτοῦ τί. ΟΥ ΓΑΡ ΤΟ ΑΥΤΟ ΔΑΠΑΝΗΜΑ ΤΡΙΗΡΑΡΧΩΙ ΚΑΙ ΑΡΧΙΘΕΩΡΩΙ.

l. 34.

TITVLVS V.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΒΟΩΝ ΤΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ } Η Π Π Π
ΕΟΡΤΗΝ ΩΝΗΘΕΝΤΩΝ

TITVLVS VI.

ΤΙΜΗ ΤΟΤΩΝ Τ Χ Χ Η Η Η Η Δ Π Ρ Ρ Ρ

De his olim actum. Vid. huius Comment. pag. 35.

l. 35.

TITVLVS VII.

ΠΕΤΑΛΑ Α ΚΑΙ ΤΗΙ ΧΡΥΣΩ. ΕΙ ΜΙΣΘΟΣ Η Δ Δ Ι.
Legerem, si liceret,

ΠΕΤΑΛΙΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΗΙ ΧΡΥΣΩΣΕΙ ΜΙΣΘΟΣ

Verum cum ea prima vox in libris, qui exstant, non legitur, fortasse

ΠΕΤΑΛΑ ΧΡΥΣΑ ΚΑΙ ΤΗΙ ΧΡΥΣΩΣΕΙ ΜΙΣΘΟΣ

² c. *Alcibiadem*. pag. 52. Edit. eiusdem;
² IV. *Ethic.* 3.

² c. *Midiam*. pag. 84. Edit. Cant. 1743. 8°.

Cuius

Cuius rei, vtrouis modo legas, duae sententiae esse possunt. Cum Antiqui sacra facerent, *statuebant*, vt ait *Virgilius*^c,
ante aras aurata fronte iuuenicum.

Hoc vocabant Graeci χρυσὸν κέρατιν περιχάλειν.

Σοὶ δ' αὖ ἐγὼ ῥέξω βέν ἦνιν, εὐρυμέτωπον,
 Ἀδμήτην, ἣν ἔπω ὑπὸ ζυγὸν ἤγαγεν ἀνὴρ.
 Τὴν τοι ἐγὼ ῥέξω, ΧΡΥΣΟΝ ΚΕΡΑΣΙΝ ΠΕΡΙΧΕΤΑΣ.

Homer. *Odys.* Γ. 382.

Εἷς δ' αὖ χρυσοχόον Λαέρκεια δεῦρο κελέσθω
 Ἐλθεῖν, ὄφρα βοῶς ΧΡΥΣΟΝ ΚΕΡΑΣΙΝ ΠΕΡΙΧΕΤΗ.

Id. 425.

Γέρων δ' ἱππηλάτα Νέστωρ
 Χρυσὸν ἔδωχ'· ὃ δ' ἐπέϊλα ΒΟΟΣ ΚΕΡΑΣΙΝ ΠΕΡΙΧΕΤΕΝ
 Ἀσκήσας, ἰν' ἀγαλμα θεὰ κεχάροισι ἰδέσθαι.

Id. 436.

*Sed procul extensum petulans quatit Hostia funem,
 Tarpeio seruata Ioui, frontemque coruscat.*

Iuuen. XII. *Sat.* 5.

Decemuiris praeceptum est, vt Graeco ritu hisce hostiis sacrum facerent: Apollini boue aurato etc. Macrobius^d. Ni igitur obstaret *vile argentum*, quod pro eo ornatu dinumerabatur, nimirum Drachmae circiter CXX, atque haud scio an multum obstat, coemptae sunt his nummis *Bracteae aureae*, (non solidi auri laminae, sed quod nos Anglice vocare solemus, LEAF GOLD^e, videmur enim hodie Graeca locutione vti) et porro merces χρυσοχόω soluta, qui victimarum cornua hisce bracteolis induceret. Recte igitur *Gloss. Gr. Lat. χρυσά. Auro, Inauro, Deauro*. Et recte *Bracteatores*, siue *Bractearios* cum *Inauratoribus* coniungunt Antiqui. Vt *Firmicus*^f, *Aurifices, Bracteatores, Inauratores*.

CONCORDIAE.

COLLEGI.

BRACTEARIORVM.

INAVRATORVM.

etc.

Gruter. CIOLXXIV. 12.

^c IX *Aen.* 627. ^d I. *Saturn.* 17. Bñ quoque χρυσοκίτων memorat *Plato Alcibiad.* II. §. 10. *Aesch. c. Cresiph.* §. 52. Edit. Oxon. ^e Tenuissima Bractea, vt loquitur *Plinius XXI.* 3. ^f VIII. 16.

Memorable est quod inter Artifices Breui quodam comprehensos l. i. C. de Excusat. Artificum recenserentur — Dealbatores, Cusores, Trigarii, Cifarii, Bractearii, id est ΠΕΤΑΛΟΥΡΓΟΙ. Tu notabis obiter quod in principio istius Legis pro Artifices artium breui subito comprehensarum, emendare debeas breui subdito comprehensarum. Legi enim subiicitur notitia siue catalogus iste artificum, unde Πελαουργός nostros eruimus. Artifices illi comparari videntur ad Statuas vel res quascunque ex aere vel viliori quouis metallo confectas auro oblinendas, id quod Ammianus Marcellinus hoc pacto descripsit: Facis imitamentum aereum, itidem auro imbracteatum. Disertissima sunt verba Clementis Alexandrini^h. Ἀντίοχος ὁ Κυζικηνός, ἀπορέμεν ἡγεμάτων, ἔτι Διὸς τὸ ἀγαλμα τὸ χρυσοῦν, περικαίδεα πηχῶν τὸ μέγεθος, προσέταξε χωνύσαι, καὶ ἄλλης ἢ ἀτιμολόγησ ὕλης ἀγαλμα πᾶσι πλῆσιον ἐκείνῳ, ΠΕΤΑΛΟΙΣ ΚΕΧΡΥΣΜΕΝΟΝ, ἀναθεῖναι πᾶσι. Id quod Arnobiusⁱ in eadem historia vocat Bracteolis fucatum. His adde ΠΕΤΑΛΑ ΧΡΥΣΑ quae ex versione LXXuirali et Dioscoride, eadem notione, adduxit H. Stephanus in Thesauro Graeco.

Pene in ea sum sententia, ut satis haec explicata habeam, atque hac interpretatione, nempe de inaurandis Victimarum cornibus, contentus viuam. Sed cum Choro nondum corollas parari videam (parabantur autem inauratae, vel bracteatae, ut ita dicam; Τῆς ΣΤΕΦΑΝΟΥΣ ΤΟΥΣ ΧΡΥΣΟΥΣ, ἕς ἐποίησάμην ἐγὼ κόσμον ΤΩΙ ΧΟΡΩΙ ἔπε- ἔλθωσιν διαφθεῖναι με, νύκτωρ ἔλθὼν ἐπὶ τῆ οἰκίαν τῆς ΧΡΥΣΟΧΟΟΥ^k.) cur non huic Titulo eas subesse credas? Nemo in prisca Gentilium religione Sacris operabatur, qui coronam non gestaret. Ipsae denique fores, ut ait Tertullianus^l, ipsae Arae et Hostiae, ipsi Ministri et Sacerdotes eorum coronantur. Seruulus infrugi et nequam in Aristophane, Seruulus inquam, quod genus hominum Graecorum Superbia in ipsissima faece esse deputauit, dum Herum sectatur qui oraculum seiscitatum ibat, quamuis tantilla religione teneretur, coronam tamen capite gestabat, et ex eo ornatu immunitatem quandam con-
 sequabatur:

Οὐ γὰρ με τυπήσεις, ΣΤΕΦΑΝΟΝ ἔχουσα γε.

Plut. I. 1. 21.

Comparari ergo potius poterant Bracteolae ad huiusmodi Coronas inaurandas. Tu diiudica.

^g XVII. 8.

^h Admon. ad Gent. Vol. I. p. 46. ex editione colendissimi Archipraefulis.

ⁱ Contra Genti 1. 6. Militi.

^k Demosth. c. Midiam. p. 20. Edit. Cant. 1743. 8°.

^l De corona

Arrepta hac occasione admonere libet, non adeo *Auro* efflorescere Antiquos, ut cum de *Vasibus*, *Imaginibus* etc. aureis verba faciant, id protinus accipiendum sit de *aureis*, sed de *bracteatis*. Nicias, homo, ut olim vidimus, magnificus, aeream palmae imaginem Deo qui hac arbore delectabatur, suo sumptu in Delo dedicavit: cui imposuit, si *Plutarcho* auscultare visum est, Palladis icunculam *ex auro puro* factam. Παλλάδιον χρυσοῦν ἐπὶ Φοίνικι χαλκῷ βεβηκός^m. Idem tamen, optimus suae mentis Interpres, ait istud ἀνάθημα vsque ad aetatem in qua ipse vixit Athenis conseruari, adeo non *ex auro* elaboratum, ut etiam penitus interierit cura χρυσοχόου, atque ipsa dilapsa fuerit *Inauratio*. Εἰς ἡκὴ καὶ τῶν ἀναθημάτων αὐτῆς [Niciae] καθ' ἡμᾶς τό, τὸ Παλλάδιον εἰ ἀκροπόλει, τὴν χρυσεῶσιν ὑπεβελήκόςⁿ.

I. 36.

TITVLVS VIII.

ΕΙΣ ΤΑ ΠΡΟΘΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΟΡΤΗΣ . . .

Numeralibus, ut vides, tria spatia reliqui. Nam, tamen post has voces sex literae iniuria longinqua vetustatis disparuere, ratio aliqua habenda erat Tituli sequentis. Vide totum locum

ΕΙΣ ΤΑ ΠΡΟΘΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΟΡΤΗΣ . . . ΚΟΜΙΔΗ ΤΩΝ
ΤΡΙΠΟΔΩΝ etc.

Προθύματα erant quod recte dixeris *Praeludium Sacrificii*. In pristina enim hominum tenuitate et simplicitate victus, glandibus et frugibus, si credas Scriptoribus antiquis, vesci solitum. Aberat solertia dapum, ut ita dicam, et *κρωδαισίας*, ut loquitur Eustathius, *πολυλίαια*. Eamque profecto domesticam continentiam ad Deorum aras transferebant.

Victima, quae dextra cecidit victrix, vocatur:

Hostibus amotis Hostia nomen habet.

Ante, Deos homini quod conciliare valeret,

Far erat, et puri lucida mica falis.

Hic, qui nunc aperit percussi viscera tauri,

In sacris nullum culter habebat opus.

Ouid. I. *Fast.* 335.

^m Plutarch. in *vita Niciae*.
nere solebant aeri aut argento,

ⁿ Idem *ibidem*. Rudi enim artificio bracteolas auri obli-

*Radat inaurati femur Herculis, et faciem ipsam
Neptuni, qui bracteolam de Castore ducat.*

Iuu. XIII. *Sat.* 151.

^o Ad *Iliad.* A. 449.

Ad celebrandam igitur priscam illam tam in domesticis quam in sacris rationibus frugalitatem, in nudo farre continebantur Sacrificiorum primitiae, siue in molis sale conditis, aquae, vel fortasse vini, libamine, et huiusmodi tenuissimo cultu. Varie haec a Graecis Scriptoribus indigitantur, sc. Ούλαι^p, Ουλόχυλα^q, Ουλοχύται^r, Προχύται^s, Απαρχαί^t, Προθύμαλα, Κατάργμαλα^u, Πόπανα^x, Ψαιτά^y, Προβολή θυμάτων^z etc. Licet adeo pauca de his Sacrificiorum praeludiis memoriae posterorum tradantur, nulla tamen sacra sine iis fieri constabit, si *Plinium*^a audias. *Maxime tamen in sacris intelligitur auctoritas* [falis], *quando nulla conficiuntur sine mola salsa.*

I. 37.

TITVLVS IX.

ΚΟΜΙΔΗ ΤΩΝ ΤΡΙΠΟΔΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΒΟΩΝ...

Nihil in hoc commate dicitur quod explicatione mea indiget. Memorabile est, non tanta praecisione aut ακριβεία etiam in publicis tabulis et instrumentis vti Remp. de qua agimus, quantam expectare par erat ab hominibus et curiosis et maxime diligentibus. Supra I. 33. *Εἰς κομιδὴν τῶν θιασῶν* etc. hic Κομιδὴ τῶν τριπόδων, quanquam, vt vera fatear, non est eadem vtrobique ratio. Verum cum I. 31. diceretur, *καὶ τῶ ἐργασασμένῳ Μισθός*, quis non I. 36. expectaret τῶ χρυσοχόῳ Μισθός? Dicitur tamen, et quidem duriuscule, Πίταλα χρυσαῖ, καὶ ΚΡΥΣΩΣΕΙ ΜΙΣΘΟΣ.

I. 37.

TITVLVS X.

.. ΝΗΘΚΟΣΤΗ ΚΑΙ ΤΡΟ

..... ΚΑΙ ΞΥΛΩΝ ΤΙΜΗ ΤΩΝ cetera defunt.

Restitue primum ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗ. Quisquamne est qui aliter sentiat? De hac voce satis constat (1) fuisse Portorium siue Vectigal, Quinquagesimam sc. partem, omnibus mercibus impositam quae Piraeum

^p Ούλαι, ΚΡΙΘΑΙ μετὰ ΑΛΩΝ μιμνήσκειν, ἃς ἐπέχειν τοῖς ἱεροῦρημένοις ζώοις ΠΡΟ ΤΟΥ ΘΥΕΣΘΑΙ. Eustath. ad *Odyss.* Γ. ^q Ουλόχυλα τὰ κατάργμαλα. Hesyck. ^r *Apollon.* *Rhod.* I. 409. Μετὰ τὰς οὐλοχύτας αἱ θυαίαι, καὶ ἐν αὐταῖς κρεωφαγία: nempe, μετὰ τῶν τῶν ΑΝΑΓΚΑΙΩΝ τροφῶν εὐρεσι ἢ τῆς κρεωδαισίας πολυτέλεια καὶ τὸ τῆς τροφῆς ἐπίστακτον εὐρεῖαι. Eustathius ad illa *Homeri* A. 449.

Χερνίφανο δ' ἐπειτα, καὶ ΟΥΛΟΧΥΤΑΣ ἀνέλοιτο.

Et 458.

Αὐτὰρ ἐπεὶ δ' εὐξάντο καὶ ΟΥΛΟΧΥΤΑΣ προβάλοισι,
Αὐτὸν ἔρυσαν μὲν πρῶτα, καὶ ἰσφαζαν, καὶ ἔδειραν.

Ουλοχύται aliquando pro Canistris quibus haec προθύμαλα adferebantur. Ουλοχύτας, ΟΤΕ μὲν τὰ κινὰ (lege κανᾶ) ἐν οἷς τὰς εἰλάς, αἱ εἰσι κριθαὶ τῶν ἱερῶν, κατέχειν (lege κατέχον) Hesyck. Adnotatum est ab *Eustathio*, Ούλας a profariis, Ουλοχύτας a poetis vsurpari. ^s *Apollon.* *Rhod.* I. 425. ^t *Eustathius.* ^u *Hesyck.* ^x *Hesyck.* ^y *Suid.* in Ουλοχύται. *Eustathius.* ^z XXXI. 41.

appel-

appellerent. (2) Ei pecuniae exigendae praefici, quos Romana Lingua *Portitores*, *Telonarios* et *Vectigaliarios* vocat, Graeca autem ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΟΛΟΓΟΥΣ. (3) Mercatorum nomina in tabulas publicas referri et in Portitorum commentarios, post solutam istam pecuniam imperari solitam; idque dici ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΕΥΕΣΘΑΙ^b. (4) Locum illum siue aedificium publicum ei negotio destinatum appellari etiam ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΟΛΟΓΙΟΝ^c. (5) Locari demum aliquando solere Quaesitum hunc publicum Collegiis quibusdam vel Hominibus, quos exinde *Publicanos* dicerent^d. Id Athenis ipsis factitatum esse liquet. Nam in quadam Vectigalium locatione quae auctione fiebat (Graeci *πλειστηρίαζεν*^e vocant) cum homo quidam pauperculus ceteros licitando vicisset, et ab eo, ut solebat, fideiussores exigebantur, ibi Alcibiades, ceteris id munus detrectantibus, erat enim homo liberalissimus et popularitatis maxime studiosus, surrexit, Εμὲ γὰρ ἴαλ' inquires, εἰ μὲν φίλος ἐστίν. ἐγὼ δὲ μὲν^f. Quod vero ad illam satisfactionem adinet, vide quam prudenter etiam ab hac vehementia licitandi sibi pariter cauerit Iurisprudencia Romana. *Locatio Vectigalium, quae calor licitantis ultra modum solitae conductionis inflavit, ita demum admittenda est, si fideiussores idoneos et cautionem is, qui licitatione vicerit, offerre paratus sit.* L. 9. pr. D. de Publicanis. Quod tamen in isto *Digestorum* loco INFLAVIT scribitur, tu securus emendabis INFLAMMAVIT. Annonam enim *incendere* in hoc sensu ab Antiquis dici video. Et profecto quis tam ineleganter hic scribi patiatur CALOR licitantis INFLAVIT, cum in nostra emendatione elegantia cum proprietate ipsa et vsu loquendi certare pariter videatur?

Verum haec quidem Quinquagesima, et quae a me de isto Portorio dicuntur, de *inferendis* solummodo mercimoniis intelligi et debent et possunt. In marmore autem nostro de *effendis* omnino agitur et de vectigali eo nomine imperato. Sed et haec etiam cura providentissimam Remp. exercuit. Nam si loci summam sterilitatem contempleretur et tenuitatem^g soli, si agrorum naturam neque frugibus, neque, si Oleas excipias, fructibus adcommoam, sapientissime certe Solonem constituisse dixeris, qui τῶν γινόμενων ἀφάθεισιν ὡς ξένος ἐλαίου μόνον ἔδωκεν, ἀλλὰ δ' ἐζάγειν ἐκώλυσεν^h. FRUMENTI certe maxima erat et

^b Τῶν ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΩΝ εἰς τὸν Πειραιᾶ φορτίων ἐκ τῆς ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ Πενήκοστην ἐπέλεον οἱ ἔμποροι καὶ τὸτο ἐκάλεον Πενήκοστούδην, καὶ οἱ τὰ τέλη εἰσπραττοῦσι Πενήκοστολόγοι καλεῖσθαι. Etym. M. Adde *Harpocrat.* in v. *Valesium* ad locum. *Casaub.* ad *Athenaeum* II. 24. *Andocidem de Mysteriis*, *Demostenem c. Neaeram*, et *Lycurgum* pag. 169. Edit. Cant. 1743. 8°. ^c Poll. L. IX. c. 5. ^d *Publicani dicuntur qui publica vectigalia habent conducta.* l. 12. D. de Publicanis. ^e Vid. *Ind. Lysiae.* ^f *Plutarch.* in vita *Alcibiadis.* ^g *Λεπτογίων* vocant Graeci. *Vid. Thucyd.* init. ^h *Plutarch.* in *Solone.*

incrédibilis inopia¹: Adeo nihil ex propria fatione supererat, quod exteris nationibus impertirentur, vt grauissime esset in ciuem Atheniensem consultum, qui naue peregre rediens in quauis Graeciae vrbe, praeterquam Athenis, frumentum exponeret^k. Neque minor erat LIGNI quam Frumenti penuria. Gens in classibus aedificandis, quae vna erat salus ciuitati, diu exercitatisima, conqueri solebat, neque domi sat esse ad eam rem Materiae, et aegerrime aliunde inferri^l. Minus itaque mirum, si, vt Scholiastes *Aristophanis* admonet^m, ἀπείροιο ἀπὸ Ἀθηναίων ἐξάγειν ἕΤΛΑ καὶ πίτταν, aut si *gloriosus* homo, quem depinxit *Theophrastus*, non habuit vnde se magis efferret, quam quod insolentissime praedicaret *sibi soli licuisse impune lignum exportare*.

Huiusmodi igitur rebus si quando efferendis opus esset, quod nunquam Reip. commoditas postulare poterat, imperabatur vectigal, ΕΛΛΙΜΕΝΙΟΝ, quod pro rei exigentia vel *Decima*, vel *Vicesima* vel etiam, vt in marmore nostro, *Quinquagesima*, fuit. Ἑλλημενίον, ὃ δέναι ΠΙΡΗΝ ΕΙΣΒΗΝΑΙ σε δεῖ· καὶ δεκάτη, καὶ εἰκοστὴ, καὶ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗ, καὶ κατὰ τὸ μέρος τῆς ἑκάσταχῆ εἰσπράξεως τὸ ὄνομα. Poll. l. IX. c. 5. Τέλη δ' ἦν παρὰ τοῖς ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΛΟΓΟΙΣ ἢ Ἑλλημενισαῖς· ταῦτα δ' ἐκαλεῖτο Ἑλλημενία τε καὶ Ἐμπορικά. Idem VIII. 10. *More veterum, Magistri Tributorum, id est Publicani, operam in portu dabant inferendarum rerum et efferendarum vectigal exigentes*. Donat. ad *Ter. Phorm.* I. 2.

Huius igitur Tituli primae voci sat esse consultum arbitror, quam non dubitabis ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗ legere. Sequitur ΚΑΙ ΤΡΟ Vbi forsân dubitare possis. Obseruare tamen expedit vniuersum hunc titulum non nisi portum spectare posse, easque impensas, quae, vbi nauem conscenderis, solent fieri. Quis nescit in istiusmodi locis institui Trochleas siue Axis in Peritrochio, quorum ope opera vehementiora nauibus imponuntur, eoque quaestu gentem moribus certe paulo illibera-liorem, viuere consueffe? Machina illa a Graecis diuerse scribitur, Τροχαλία, Τροχλία, Τροχλία, Τροχλία, Τροχλία et Τροχελίαⁿ.

Τὴν δ' ἐκ ΤΡΟΧΙΑΙΑΣ αὖ κατελιυσπωμένην.

Aristoph. *Lyfistr.* 723.

¹ Οτι, σίτω πάντων ἀνθρώπων πλείω χρώμεθα ΕΠΕΙΣΑΚΤΩΙ. Demosth. *de Corona* §. 27. Edit. Foulk. Οτι, πλείω τῶν ἀπάντων ἀνθρώπων ἡμεῖς ΕΠΕΙΣΑΚΤΩΙ σίτω χρώμεθα. Id. *adu. Leptin.* pag. 17. Edit. Cant. 4°. ^k Occurrit Lex apud *Lycurg.* c. *Leocrat.* pag. 175. Edit. Cant. 1743. 8°. ^l Οὐ γὰρ δὴ ἐς γε εἰπεῖν, ὡς Ἀθήναισι καὶ ἀφθόνων ὄρων τῶν ναυπηγησίων ξύλων, τῶν πῶρρων καὶ μόλις εἰσκομιζομένων. Demosth. *de foed. Alexandri.* ^m Ad *Equit.* §. 278. De ligno caute exportando, vid. *Vales.* ad *Maussac.* not. in *Harpoer.* p. 238. *Spanhem.* ad *Aristoph. Ran.* 265. *Casaub.* ad *Theophrast.* l. proxime citando. ⁿ Vid. viros doctos ad *Polluc. Athen.* p. 208.

Τέτοις δ' ἐν πλεῖστοις γυργάθοις διὰ ΤΡΟΧΗΛΙΩΝ εἰς τὰ θωράκια λίθοι παρεβάλλοντο. Athen. l. 5. Καὶ ἐν τοῖς οἰκοδομικοῖς ἔργοις ῥαδίως κινῆσι μεγάλη βάρη, μεταφέρουσι γὰρ ἀπὸ τῆς αὐτῆς ΤΡΟΧΙΛΙΑΙΑΣ ἐφ' ἑτέραν, καὶ πάλιν ἀπ' ἐκείνης εἰς ὄνας καὶ μοχλές. τὸτο δὲ ταυτόν ἐστι τῶ ποιεῖν πολλὰς τροχιλαίας. Aristot. *Mechan.* § 19. Add. *Laert.* II. 36. Certe ad figuram huius organi alludebat *Isidorus*, vbi dixit *Trochleae*, quasi *F litera*, per quas funes trahuntur. Illud addo, fuisse saeculum in quo ista litera ad imaginem Trochleae quam disertissime exarabatur, in aliis non adeo similiter. Id quod *Isidori* aetatem optimo et constantissimo argumento illustrare potest.

Aio igitur in hac Deliorum celebritate obtinuisse diutius callidum Niciae commentum^o qui Theoriam duxit Olymp. xc. 3. atque vt decentius sacra fierent, et incederent Chori, vnaquaque pentaeteride sterni pontem iunctis ratibus lintribusque qui Delum vicino litori adneceret: Huiusmodi autem ΤΑΒΥΛΑΤΟΡΥΜ *precium*, *portorium* atque *oneraturam* his verbis intelligi. Ecce enim:

ΠΕΝΤΗΚΟΣΘΗ ΚΑΙ ΤΡΟΧΗΛΙΑ
..... ΚΑΙ ΞΥΛΩΝ ΤΙΜΗ
ΤΩΝ ΕΠΙ ΤΗΝ ΓΕΦΥΡΑΝ etc.

Quinquagesima et Trochlea
..... *et lignorum precium*
quae ad pontem comparabantur.

Atque haec de primo latere Marmoris a me dicta sunt.

Col. 2. lin. 1. lege,

ΑΙΔΕ ΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ ΤΟ ΤΟΚΟ ΟΝ ΕΔΕΙ ΑΥΤΑΣ
ΕΠΙ ΤΗΣ ΗΜΕΤΕΡΑΣ ΑΡΧΗΣ ΑΠΟΔΟΝΑΙ
ΕΝΕΛΙΠΟΝ ΚΑΙ ΟΚ ΑΠΕΔΟΣΑΝ

l. 7. lege ΤΕΤΤΑΡΩΝ

l. 9. ΝΑΞΙΟΙ. Ex populis foederatis qui nihil omnino soluerunt, erant

Naxii,
Andrii,
Carystii,

et vna praeterea Ciuitas, cuius nomen deletur. Deleri dixi, dedita opera, et consulto; neque enim fatifcentis marmoris fortunae impu-
tari fas est, quod et hic, et rursus l. 28. adeo curiose extritum est, vt in neutro loco verborum structurae officere, aut sequentem periodum

^o Vid. huius *Dissert.* p. 18.

vel leuissimo mactaret infortunio. Tum autem praeterea si quis marmor ipsum attentissimis oculis inspiciat, sedulitatem quae fuit in delendo, et ferri et industriae vestigia in singulis quae dissimulantur elementis planissime intelligit. Denique ad normam Iuris Attici^p, cuius nutu et moderatione hoc monumentum exarabatur, *Debitoris nomen, solutione facta, ex Tabulis deletum et perpetuo extinctum* vides.

Cur atro hoc carbone notentur, et lenti nominis infamiam subeant praecipue NAXII, ANDRII et CARYSTII, eam quidem rem feliciter satis expediuit singulari suo acumine Vir eruditissimus. Olymp. c. 4. quo tempore Callias noster praetoram Athenis gessit, NAXVS, Civitas Amphictyonica, in manu et potestate coepit esse Lacedaemoniorum^q. Vnde alterutrum euenire necessè est: vt aut vi prohiberetur facere quod per amicitiam vellet, aut, si iam taederet Atheniensium, causaretur saltem se potestate aliena esse impeditos, non sua voluntate. Eadem tempestate qua Naxus a Lacedaemoniis vi capta et expugnata, Ciuitates aliae sponte ab Atheniensibus descuerant, aliae dubiae coeperant esse fidei. Nam hoc ipso Praetore, ad Euboeam, cuius partem CARYSTII incolebant, exercitus transfuderunt, quo facilius ea loca in societate retinerent, et Chabrias nauibus ad Cycladas profectus nonnullas ex iis, inter quas Peparthus et Sciathus nominantur, non procul ab ANDRO sitae, iterum in clientelam redegit Atheniensium.

l. 11. lege. ΑΠΕΔΟΣΑΝ

l. 14. ΑΓΑΘΑΡΧΟΣ ΑΡΙΣΤΩΝΟΣ ΔΗΛΙΟΣ

l. 15. ΑΓΑΚΛΕΗΣ

l. 16. Forte ΘΡΑΣΥΒΟΛΟ

l. 17. Forte ΗΗΗΗΔ ΚΛΕΩΝ ΚΑΡΤΥΤΙΟΣ

l. 18. ΤΥΟΚΛΕΗΣ ΘΕΟΚΡΙΤΟ ΔΗΛΙΟΣ, aut
ΘΕΟΓΝΗΤΟ. Vid. col. 1. l. 17.

ibid. ΠΡΙΑΝΕΥΣ ΣΤΥΡΙΟΣ ΓΑΛΗΣΙΟ . ΔΔΔΔΠ.
ΘΡΑΣΥΚΛΕΙΔΗΣ etc.

Animaduertes obiter nomen gentile Πριανός hic proprie sumi, tum illud alterum Σύγιος inter nomina Patris Filiique contra huius marmoris ceterorumque credo omnium monumentorum rationem.

l. 20. ΙΚΑΡΕΩΝ ΘΡΑΣΩΝΟΣ ΣΦΗΤΤΙΟΣ

Ita omnino. Nam si oculos diligentius intendas, Σ literae vestigia deprehendes, qua recepta, vt debet, non noui populum qui huic loco conueniret magis. Deinde autem vt in hoc loco Ικαρέων Θράσων Σφήτι, ita l. 22. Θράσων Αρρών Σφήτι indubie legitur et sine vlla fere litura. Nimirum in vtroque loco idem Θράσων intelligitur.

^p Petit. LL. Attic. Lib. IV. Tit. 9. l. 16. ^q Vid. Diod. Sic. l. XV. ad istum annum.

l. 21. Forte. **ΑΡΣΙΑΕΩΣ** ΝΥΜΦΟΔΩΡΟ Vid. p. 56.

l. 22. **ΑΡΙΣΤΗΙΔΗΣ ΔΕΙΝΟΜΕΝΟΣ ΤΗΝΙΟΣ**

ΥΠΕΡ

ΟΙΝΑΛΟΚΛΕΟ **ΜΑΡΑΘΩΝΙΟ**

vel

ΑΡΙΣΤΗΙΔΗΣ ΔΕΙΝΟΜΕΝΟΣ ΤΗΝΙΟΣ

ΥΠΕΡ

ΟΙΝΑΛΟ [vel ΟΙΝΑΔΟ] **ΚΛΕΟΒΟΔΟ ΤΗΝΙΟ.**

Potuitne esse idem Aristides Tenius qui pro eodem Oenade Tenio col.

l. 23. *partem vsurae soluebat*, hic nullam omnino partem soluebat? Vtroque loco eadem est summa ΗΗΔ. Quis hunc nodum expediet?

Comma proximum, quod post exiguam intercapedinem, quantam sc. decem literae implere poterant, a linea 24ta orditur, et in 30ma definit, huiusmodi est omnino:

ΟΙ Δ Ε Ω Φ Λ Ο Ν Δ Η Λ Ι Ω Ν Α Σ Ε Β Ε Ι Α Σ Ρ Ι Σ Α Ν Δ Ρ .
Α Ρ Χ Ο Ν Τ Ο Σ Α Θ Η Ν Η Σ Ι Ε Ν Δ Η Λ Ω Ι Δ Ε Π Α Λ Α Ι Ο Τ
Τ Ο . . . Π Ε . Ρ Α Γ Μ Ε Ν Ο Ν . Α Ι Α Ε Ι Φ Υ Γ Ι Α Ο Ρ Ι . . . Ε Κ Τ Ο
Ι Ε Π Ο Λ Λ Ω Ν Ο Σ Τ Ο Δ Η Λ Ι Ο Η . Ο Ν . Ο Σ Α Μ Φ Ι Κ Τ
Υ Ο Ν Α Σ Κ Α Ι Ε Τ Τ Π Ι Γ Ε Ν Η Σ Π Ο Λ Υ Κ Ρ Α Τ Ο Σ Μ
Π Υ Ρ Ρ Α Ι Θ Ο Σ Α Ν Τ Ι Γ Ο Ν Ο Μ Π Α Τ Ρ Ο . . . Η Σ Ε Π Ι Σ Θ
Ε Ν Ο Σ Μ octodecim literae erasae ΑΡΙΣΤΟΦΩΝΑΙ . . . Π
Π Ο . Α Ν Τ Ι Φ Ω Ν Τ . Ν Ν Ω . Ο Σ Μ . Δ Ο Ι Τ Ε Λ Η Σ Α Ν Τ . . .
Ο Μ Τ Η Λ . . . Η Σ Π Ο Λ Υ Α Ρ Κ Ο Σ Μ

Dabo quantum mea *μνήμη* excudere ex laceris his verbis possit, et, si qui post me hoc *saxum voluent*, id egi vt relictum esset vbi solertiam intenderent.

ΟΙ Δ Ε Ω Φ Λ Ο Ν Δ Η Λ Ι Ω Ν Α Σ Ε Β Ε Ι Α Σ **Ε Π Ι**

Χ Α Ρ Ι Σ Α Ν Δ Ρ Ο Α Ρ Χ Ο Ν Τ Ο Σ Α Θ Η Ν Η Σ Ι Ε Ν Δ Η Λ Ω Ι

Δ Ε Π Α Λ Α Ι Ο Τ Τ Ο **Ε Ι Σ Π Ε Π Ρ Α Γ Μ Ε Ν Ο Ν**

. Α Ι Α Ε Ι Φ Υ Γ Ι Α Ο Ρ Ι . . . Ε Κ Τ Ο **Ι Ε Ρ Ο Τ Ο**

Α Π Ο Λ Λ Ω Ν Ο Σ Τ Ο Δ Η Λ Ι Ο Η . Ο Ν . Ο Σ

Α Μ Φ Ι Κ Τ Υ Ο Ν Α Σ Κ Α Ι Ε Τ Τ

Ε Π Ι Γ Ε Ν Η Σ Π Ο Λ Υ Κ Ρ Α Τ Ο Σ Μ

Π Υ Ρ Ρ Α Ι Θ Ο Σ Α Ν Τ Ι Γ Ο Ν Ο Μ

Π Α Τ Ρ Ο **Κ Λ Ε Η Σ** Ε Π Ι Σ Θ Ε Ν Ο Σ Μ

.....

Α Ρ Ι Σ Τ Ο Φ Ω Ν Λ Ι . . . Π Π Ο **Μ**

Α Ν Τ Ι Φ Ω Ν Τ . Ν Ν Ω . Ο Σ Μ

. Δ Ο Ι Τ Ε Λ Η Σ Α Ν Τ **Ι Μ Α Χ Ο** Μ

Τ Η Λ **Ε Φ Α Ν Η Σ** Π Ο Λ Υ Α Ρ Κ Ο Σ Μ

Quorum verborum eum esse sensum colligo, vt iudicio ab ipsis nimirum Amphictyonibus habito ἀσεβείας damnarentur, quorum nomina hic Marmor recenset. Quibus omnibus praeter mulctam *decem mille* drachmarum et illud quoque additum est in sententia iudicum, vt a Templo ἁ Apollinis Delii perpetuo arcerentur. Nunc istius com-
matis singulas partis explico.

l. 24. ΔΗΛΙΩΝ. Impedita fane structura, siue ita interpreteris Οἶδε
Δηλίων ἄφρον ἀσεβείας, siue ita, Οἶδε ἄφρον ἀσεβείας Δηλίω, nempe eis vel
πρὸς vel πρὸ τὰ Δήλια. Verum prior, rigida licet, potius placet om-
nino. Nam ea ἀκριβεία et fide exaratum esse credo hoc monumentum,
vt post singula in hac periodo capita non dissimularetur nomen gen-
tile, nisi in principio abunde admoniti fuisset eos omnis ex Insula
Delo fuisse. Et quidem Deliacos fuisse ostendit fere quorundam no-
minum ratio et consuetudo. Cuiusmodi sunt ΕΠΙΓΕΝΗΣ. Vid. col. 1.
l. 3. ΠΑΤΡΟΚΛΕΗΣ. col. 1. l. 21. ΕΠΙΣΘΕΝΗΣ. col. 1 l. 23. col. 2. l.
35. 37. ΠΥΡΡΑΙΘΟΣ. col. 2. l. 9. Denique in Receptarum tabulis soli
a quibus argentum hoc nomine, ἀσεβείας nempe, exigebatur, Delii e-
rant, vt Episthenes et Pytho. Vid. col. 1. l. 23. 24.

ibid. ΕΠΙ. Vel potuit esse ΑΠΟ, scil. *vsque ab eo tempore* quo Chari-
fander magistratum iniuit. Verum illud praefero lubens. Οφείλειν δίκην
est actus qui in Iure fit, nempe *iudicio esse conuictum, causa cadere*, vt
ad vnum simplicissimum euentum adluisse credam Marmor, qui eo
magistratu contigit.

l. 25. ΕΙΣΠΕΠΡΑΓΜΕΝΟΝ, vt col. 1. l. 24. et iterum l. 24. εἰσεπράχθη
μηνυθέν.

l. 28. etc. Μ pro Μύειαι. Vid. huius Commentarii pag. 23. scil.
Μύειαι Δραχμαί. Qua summa aestimatum fuisse δίκην ἀσεβείας et ali-
unde etiam, nempe ex scriptoribus antiquis, discere possumus.

ibid. Post Patroclum quidam olim censebatur, qui solutione de-
mum facta, ab hac infamia memoriae liberari coepit, nomine deleto.

* Κατάπε οἱ ἐκ τῆς πενταπόλιος τὴν χώρας Δωριέας, πρότερον δὲ Ἐξαπόλιος τῆς αὐτῆς ταύτης
καλειόμενης, φυλάσσοιαι ἂν μηδεμίαν ἐσδέξασθαι τῶν προσοίκων Δωριέων ἐς τὸ Τρισπικὸν ἱερόν· ἀλλὰ
καὶ σφείων αὐτῶν τὸς πρὸς τὸ ἱερόν ἀνομήσασθαις ἐξικλήσαν τῆς μετοχῆς. Herodot. L. I. §. 144.

Comma quod superest vltimum, facta iterum intercapedine, l. 31. orditur, et quantum ex monumento tam male habito colligi potest, hanc fere habet rationem. Nempe voces quae primo occurrunt, sunt in tituli vicem, et quasi argumentum earum rerum quae subiiciuntur. scil.

ΟΙΚΙΑΙ ΕΝ ΔΗΛΩΙ ΙΕΡΑΙ ΤΟ ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ ΤΟ ΔΗΛΙΟ

- l. 32. ΟΙΚΙΑ ΕΝ ΚΟΛΩΝΩΙ Drachmarum CCC
 33. ΤΟ ΒΑΛΑΝΕΙΟΝ ΤΟ
 35. ΟΙΚΙΑ Η ΗΝ ΕΠΙΣΘΕΝΟΣ
 ibid. ΧΑΛΚΕΙΟΝ Ο ΗΝ . . .
 36. . . . ΩΝ ΟΙΚΗΜΑΤΑ
 ibid. ΟΙΚΙΑ
 37. ΟΙΚΙΑ Η ΗΝ ΕΠΙΣΘΕΝΟΣ
 etc. etc.

Haec, inquam, ex fatifcente marmore videtur fuisse huius loci ratio. Nimirum Titulus ille recenset *aedis*, *aedificia* omnia, *tabernas* et *officinas* etc. quas istius aetatis religio Apollini consecrasset. Harum reditu aliqua ex parte sumptus in istis sacris suppeditari vidimus. Vid. col. I. l. 28.

Vir ingeniosissimus aliter has sacras aediculas interpretatur, easque pro Hospitiis siue aedibus sanctioribus accipit, vbi excipiebantur Theori ceterique qui ex Insulis Amphictyonicis Delum religionis causa appellerent. Erat, teste *Herodoto*^t, iuxta Dianae quod ille appellat ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟΝ ΚΗΙΩΝ: cuius auctoritate commotus *Illustr. Spanbemius* haec scribere non dubitavit^u. *Harum Cycladum in Delo, ob statos in ea ac solennis earundem choros et panegyres, stata etiam erant ac peculiaris domicilia.* Ego tamen longe aliter sentio, cum, si verissima fide haec scripserit *Spanbemius*, et ea fuerit maxime mens *Herodoti*, nihil tamen ea aut parum certe ad computi rationem atque huius Marmoris argumentum conferre poterant. Verum neque istud ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟΝ quidquam fere videtur fuisse praeter Diuersorium, vbi, vt solet fieri, prandendi gratia confluere solebant qui ex eadem gente, vel ob quaestum, vel ob religionem, vel denique ob animi remissionem, aut quacunque demum causa peregre sunt profecti. Certe τὸ Βαλανεῖον l. 33. et Χαλκεῖον l. 35. Viri doctissimi interpretationi parum fauent.

Vtcunque demum ea res se habuerit, interea video inter aediculas, quas in Delo fuisse constat, recenseri vnam quae erat in Κολωνῶ (ita enim indubie est legendum) quem Atticorum esse pagum ignorare

^t IV. 35.

^u Ad *Callimach Hymn. in Delum.*

non poterit, qui, vt alios taceam, vel *Sophoclem* leuiter salutauerit. Et simile aliquid suspicor de *Κεραμεία* l. 33. Fuisse tamen et Deli etiam isto nomine populum vix dubitare possum, cum in marmore Deliaco diferte legitur

ΠΟΠΛΙΟΣ.

ΤΟΥΤΟΡΙΟΣ.

ΥΠΕΡ. ΕΑΥΤΟΥ. ΚΑΙ.

ΤΩΝ. ΙΔΙΩΝ. ΣΑΡΑΠΙΔΙ.

ΙΣΙΔΙ. ΑΝΟΤΒΙΔΙ. ΑΡΠΟ

ΚΡΑΤΕΙ. ΔΙΟΣΚΟΥΤΡΟΙΣ.

ΕΠΙ. ΙΕΡΕΩΣ.

ΣΤΑΣΕΟΥ. ΤΟΥ. ΦΙΛΟ

ΚΛΕΟΥΣ. ΚΟΛΩΝΗΘΕΝ.

Antiparus etiam ex Cycladibus vna, portum quem habuit, Attico vsu appellauit Sunium. Neque adeo mirum Prouincias, quae alienis, non suis, moribus viuere, et Remp. moderari diutius adsuefacta fuerint, in locorum publicorum vocabulis, pagis, populisque describendis eodem exemplo contineri. Qualis huius Populi cum Atheniensibus in Actis publicis omnique genere monumentorum conuenientia^t ! Nihil in alterutra Ciuitate ratum, nisi quod ἡ Βελλή χ' ὁ Δῆμος suo interuentu suaque auctoritate sanctum esse voluit. Parus, vt ex *Chronico Pario* liquet, et Delus, vt ex hoc monumento, annuos Praetores habuit ad normam Reip. Atheniensium, et, vt credi fas est, eadem anni tempestate creatos, qui Rerump. negocia expedirent, et Fastos suo nomine signarent. In quo argumento, Magistratum nempe Deliacorum, dormitasse virum doctum in *Miscellaneous Observationibus* deprehendi, qui huius consuetudinis immemor, negat haec fieri posse, aut Prouinciam perculsam et prostratam tam insolenter sese gerere potuisse, vt Dominae Ciuitatis mores in sua Rep. administranda vsurparet; cum interea adeo non insolenter haec omnia, vt potius eum animum quem ille velit luculentissime demonstrare poterant. Alius porro itidem nuiusce rei immemor, Archontas omnis Delios, quotquot reperiret, Catalogo Praetorum Atheniensium quem confecerat, rancide nimis et praepropere subiunxit. Occurrunt enim, praeter EPIGENEM, PALAEVM, HIPPIAM et PYRRHAETHVM in monumento nostro memoratos, istius auctoritatis plurimi :

^t Vid. Append. ad *Marm. Oxon.* CLVI. CLVII. CLVIII. Gruter. CCCCV. CCCCLX. 1. CIOCLIX. 2.

ZENO.

ΑΘΗΝΑΙΩΝ. ΚΑΙ. ΣΑΜΙΩΝ. ΟΙ.
ΚΑΤΟΙΚΟΥΝΤΕΣ. ΕΝ. ΔΗΛΩ.
ΚΑΙ. ΟΙ. ΕΜΠΟΡΟΙ. ΚΑΙ. ΝΑΥΚΛΗΡΟΙ.
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΝ. ΠΟΛΥΚΛΕΙΤΟΥ. ΦΑΥΕΑ.
ΑΡΕΤΗΣ. ΕΝΕΚΕΝ. ΚΑΙ. ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ.

.....
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΝ. ΔΗΛΟΥ. ΓΕΝΟΜΕΝΟΝ.
ΕΝ. ΤΩ. ΕΠΙ. ΖΗΝΩΝΟΣ. ΑΡΧΟΝΤΟΣ. ΕΝΙΑΥΤΩ.
ΑΠΟΛΛΩΝΙ.

Marm. Oxon. XXVII.

Reinesf. I. 55.

Cui non dubito et illud quoque subiungere.

NAVSIVS.

ΓΑΙΟΣ. ΓΑΙΟΥ. ΑΧΑΡΝΕΥΣ. ΙΕΡΕΥΣ. ΓΕΝΟΜΕΝΟΣ.
ΕΝ. ΤΩ. ΕΠΙ. ΝΑΥΣΙΟΥ. ΑΡΧΟΝΤΟΣ. ΕΝΙΑΥΤΩ.
ΚΑΙ. ΟΙ. ΜΕΛΑΝΗΦΟΡΟΙ. ΚΑΙ. ΟΙ. ΘΕΡΑΠΕΥΤΑΙ. ΥΠΕΡ.
ΤΟΥ. ΔΗΜΟΥ. ΤΩΝ. ΑΘΗΝΑΙΩΝ. ΚΑΙ. ΤΟΥ. ΔΗΜΟΥ.
ΤΩΝ. ΡΩΜΑΙΩΝ. ΙΣΙΔΙ. ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ. ΙΔΡΤΣΑΝΤΟ.

Reinesf. I. 135.

Necnon hoc etiam.

DIONYSIVS.

LYCISCVS.

ΓΑΙΟΣ. ΓΑΙΟΥ.
ΑΧΑΡΝΕΥΣ. ΙΕ
ΡΕΥΣ. ΓΕΝΟΜΕ
ΝΟΣ. ΘΕΩΝ. ΜΕ
ΓΑΛΩΝ. ΔΙΟΣ
ΚΟΡΩΝ. ΚΑΒΕΙΡΩΝ.
ΕΝ. ΤΩ. ΕΠΙ. ΔΙΟ
ΝΥΣΙΟΥ. ΤΟΥ. ΜΕΤΑ.
ΤΟΝ. ΛΥΚΙΣΚΟΝ. ΑΡ
ΧΟΝΤΟΣ ΕΝΙΑΥ
ΤΩ. ΙΔΡΤΣΑΤΟ.

Gruter. CCCXIX. 2.

ARISTAECHEMVS.

ΕΠΙ. ΑΡΙΣΤΑΙΧΜΟΥ. ΑΡΧΟΝΤΟΣ.
ΓΑΜΗΛΙΩΝΟΣ. ΔΕΚΑΤΗ. ΙΣΤΑΜΕΝΟΥ.
ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ. ΚΥΡΙΑ. ΕΝ. ΤΩ. ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΡΙΩ.
ΜΕΝΑΝΔΡΟΣ. ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ. ΜΕΛΕΤΕΥΣ. ΕΙΠΕΝ. etc.

Gruter. CCCCV.

PHAE-

ΡΗΑΕΔΡΙΑΣ.

ΕΠΙ. ΦΑΙΔΡΙΟΥ. ΑΡΧΟΝΤΟΣ. ΕΛΑΦΗΒΟΛΙΩΝΟΣ. ΟΓΔΟΗ.
ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

ΕΝ. ΤΩΙ. ΙΕΡΩΙ. ΤΟΥ. ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ. ΔΙΟΝΤΣΙΟΥΣ.
ΔΙΟΝΤΣΙΟΥΣ.

ΑΡΧΙΘΙΑΣΙΤΗΣ. ΕΙΠΕΝ.

Spon. Miscell. Erudit. Antiqu. pag. 343.

Iam autem finem faciam, obnixe orans, ut alios, qui me vel ocio, vel acumine, vel eruditione superent, hortari possit haec qualiscunque commentatio ad illustrissimum et venerandum hoc monumentum feliciori opera vindicandum; has interea coniecturas eruditorum iudicio lubens submitto.

F I N I S.

I N D E X

RERVM MAXIME MEMORABILIVM Vocum expofitarum et Auctorum emendatorum

I N

Commentario et Notis ad Marmor Sanduicenfè.

A D I M A N T V S Praetor Athenis.		Auri et Argenti raritas	38.
	pag. 71.	— quo tempore et quibus rationi-	
Adfpirationis nota apud Graecos.	45.	bus increbuit eorum vſus apud Grae-	
Αέλιοι.	73.	cos.	ib.
Aes graue.	26.	Βεatus. i. e. Diues.	34.
Athenaeus explicatur et vindicatur ab		Bouis ad Ouem ratio quincupla.	36.
Interprete.	69.	— decupla.	37.
Αμαλλοφόροι.	73.	Boum precium Athenis.	35, etc.
Αμνοι.	56.	Βυτροφῆδον γράφειν.	3.
Amphictyones.	52.	Βώωνης.	37.
Antisigma κ, inuentum Claudii Imp.	46.	Bracteatores. Bractearii.	75.
	78.	Γερανυκός.	73.
Απαρχαί.	9.	Grammatica Euclidea.	7.
Apostolius emendatur.	9.	Γολγύλ.	56.
Arithmeticae Graecae origo et incre-		Δ nota numeri denarii.	23.
mentum.	21, etc.	Decem, pro, Decem mille semistertiorum	
Αρις-εἶον.	66.	assium.	33.
Αρυσίλαοι.	56.	Δηλιασται.	73.
Αρυσίτραγοι.	56.	Delus, Prouincia Atheniensium.	11.86.
Αρχιθεωρός.	73.	DELIA, Festum quadrennale.	13.15.
Archontes Deliaci.	86. sequ.	— intermittuntur.	15.
As, vox frequenter subintelligitur.	31.	— redintegrantur.	ib.
Astaeus Praetor Athenis.	5.	— celebrantur Olymp.	LXXXVIII. 3. ib.
Αττικαί, Ατθίδες, an nummi species?	30,		LXXXIX. 3. 16.
	31.		XC. 3. 17.
Auctor anonymus in <i>Miscell. Obseruat.</i>			CI. 3. 15.
notatur.	31.		De-

I N D E X.

<i>Demosthenis</i> Interpretes notantur.	32.	F adspirationis nota apud Graecos.	43
Denarius nummus, nomen numerale.	32.	— Vocalis litera apud Romanos im-	45.
<i>Dependere.</i>	26.	perante Claudio.	48,
Digamma Aeolicum.	43.	— Nota Musica.	ibid.
— non praeponcbatur Adspiratis	ibid.	— antiqua Oboli nota.	ibid. 49.
folis.	ibid.	— visitur in Inscriptionibus	44, 48
Δ, inuentum Claudii Imp.	45, etc.	— in nummis	44.
<i>Digesta</i> emendantur.	76. 79.	<i>Herodotus</i> explicatur.	59.
Διδάσκειν.	71.	<i>Hesychius</i> emendatur.	44. 73. 78. bis.
<i>Didymus</i> , Scriptor Graecus <i>de Analogia</i>		Hippodamas Praetor Athenis.	5.
<i>Graecorum et Romanorum</i> emendatur	32.	Ημιτάλαντον.	32.
<i>Diomedes</i> Grammaticus emendatur	47.	Ημιτάλαντον τρίτον et τρία Ημιτάλαντα	ibid.
<i>Dionysius Halicarnassensis</i> vindicatur ab		<i>Hyperidis</i> Oratio Delica.	20.
Emendatoribus.	67.	<i>Theocritus</i> emendatur.	65.
— <i>Dispensatores.</i>	26.	Θέρμη oppidum <i>Strabonis</i> aetate inco-	
— Docere Fabulas.	71.	gnitum.	63.
— Dorica adspiratio.	43, 44, 45.	Θεωροί.	72.
Drachma, nummus Atheniensium po-		<i>Thucydides</i> emendatur.	17.
pularis.	27, 29.	I nota Vnitatis apud Graecos.	22, 23.
— et Denarius, nummi ἰσοδυναμῶντες.	27.	Ιερᾶσαι et Ιερῶσαι.	17.
— Eorum ratio ad Monetam An-		Ιέρεια ἔκκρισα.	36.
glicanam.	ibid.	<i>Impendia.</i>	26.
Δραχμῆ vox, frequenter subintellecta		<i>Isidori</i> aetas.	81.
	29, 30.	Ιχθυόλοι.	56.
<i>Dupondius.</i>	26.	Callias Praetor Athenis.	5.
E pro I apud veterrimos Graecos.	6.	Κατάργματα.	78.
— pronunciabatur Eī.	6, 9.	Cephalodorus Praetor Athenis.	70.
Eγ pro Εκ.	65.	Κιονηδὸν γράφειν.	3.
Ἐκκρισα Ιέρεια.	36.	Claudius Imperator alpherum Ro-	
Ἐλεοδύται.	56.	manum tribus literis locupletauit,	
Ἐλλιμένιον.	80.	nempe Δ, Ξ et Γ.	45, etc.
Epulones.	56.	Commercium primo in permutatione.	
Ἐταιρα.	58.	— deinde in aere trutinato.	ib.
Euaenetus Praetor Athenis.	69.	— ultimo in aere signato.	ib.
Ευδαίμων i. e. <i>Diues.</i>	34.	Coronarum in rebus sacris apud Vete-	
Euthycritus Praetor Athenis.	70.	res vsus.	66. 76.
Euphemismus Atheniensium.	58.	Cyclades quanam.	60, 61.
<i>Expensa.</i>	26.	— vnde ita dictae.	12.
<i>Festus</i> emendatur.	3.	Κυμῶνται.	56.
H nota numeri centenarii.	23.	<i>Libella.</i>	26.
— vetustis Graecis pro adspiratione		<i>Libripendes.</i>	ibid.
— item Romanis,	23.	<i>Lipsius</i> notatur.	48.
	45.		M.

I N D E X.

M. Decem millia apud Graecos.	23.	Π Pentas Talentorum.	42.
Μάγαδης.	56.	Palmerius notatur.	6.
Μάκαρ i. e. <i>Dives</i> .	34.	Πάρρξ.	65.
MARMORIS SANDVICENSIS Aetas.	5.	Parus Infula Cycladum ditissima.	32.
—— Argumentum.	10.	Πεμπάζειν.	21.
—— aliquoties restituitur.	40, 41, 42.	<i>Pendere poenas</i> , vnde dicitur.	26.
51. 56. 60. 63, 64, 65, 66, 67.	72.	Πενταέτηρις de Quadriennio.	15.
74. 77. 79. 80, 81, 82, 83, 84, 85.		Πενήκος ή. Πενήκος-εύεθαι. Πενήκος-ολό- γιον. etc.	79.
Marmor Parium restituitur.	5.	Περφερέες.	73.
Marmor Deliacum apud <i>Gruterum</i> e- mendatur.	51.	Πέταλα χρυσά.	75.
Marmora quaedam <i>Sponiana</i> recte ex- posita.	69, etc.	Πελαργοί.	76.
Marmor <i>Sponianum</i> emendatur.	60.	<i>Plutarchus</i> emendatur.	9. 19.
<i>Mela</i> emendatur	62.	—— vindicatur ab Interprete.	69.
<i>Mille</i> , vox saepe subauditur.	33.	<i>Priscianus</i> notatur.	25.
Mina non erat nummus cufus.	27.	Πόπανα.	78.
Μύριαι pro Μύριαι Δραχμαί.	29, 30.	Προβολή θυμάτων.	ib.
Μύριαι Αττικάί.	30.	Προθύμαλα.	77.
Neaechmus Praetor Athenis.	70.	Προχύται.	78.
Νεωκίροι.	56.	Pytharatus Praetor Athenis.	70.
Nicomachus Praetor Athenis.	70.	Πυθιασάι.	73.
Notae numerorum apud Graecos.	22.	Πυρήδον γράφειν.	3.
—— apud Romanos.	25.	✕ Antifigma, Inuentum Claudii Imp.	46.
Numeralia Graeca solitarie posita vo- cem Δραχμαί semper desiderant.	29,	Sestertius nummus, nomen numerale	31.
	30. 33.	—— dicitur Graeca locutione.	ib.
Ξ in fine dictionis.	65.	Σήσαμοι.	56.
Ο pro Ου diphthongo exarari solebat.	7.	<i>Scylax</i> Caryandensis emendatur.	62.
—— pronunciabatur Ου.	79.	Socratides Praetor Athenis.	5.
Obolus Atheniensium quali figura de- scribi solebat.	49.	Στασιμόν.	26.
Οβολος-ατειν.	26.	Stater argenteus iv drachmas valebat.	28.
Οίκημα.	59.	—— nummus rudis.	ibid.
Ομωνυμία Graecorum in stathmo et mo- neta.	26.	—— nummus maximae figurae.	ib.
Ouis precium Athenis.	35, etc.	Stater aureus, pondere didrachmus.	29.
Ούλαί.	78.	—— solus aureus nummus apud A- theniensis.	ibid.
Oulofori.	73.	<i>Stephanus</i> [Henr.] notatur.	32. 50.
Ουλόχυστα.	ib.	<i>Stipendia</i> .	26.
Ούλοχύτας.	ib.	Στίχοι.	24.
Π nota numeri quinarii.	23.	Στοιχηδόν γράφειν.	3.
ΠΙ Quinquaginta.	ib.	<i>Strabo</i> emendatur.	62.
ΠΙΙ Quingenta.	ib.		Σύν-
ΠΙΙΙ Quinque millia.	ib.		

I N D E X.

<p>Σύνταξις T. Nota Talenti. <i>Taepon.</i> Talentum. —— nummus non erat cufus. Τεμένη et τεμενικοί προσόδοι. <i>Terentiani</i> locus valde lacer. Tetradrachmum, nummus argenteus Τόκος Vtura, de alio fructu nummario sive reditu non dicitur. Tripodes. —— Baccho et Apollini sacri.</p>	<p>58. 33. 3. 26, 27. 27. 64. 43. 28. 62. 67. 68.</p>	<p>Τρισχίλιαι. i. e. Τρισχίλιαι Δραχμαί. Τροχίλιας etc. <i>Valla</i> [Herodoti Interpres] arguitur. <i>Velius Longus</i> emendatur saepiuscule. <i>Victorinus</i> emendatur. <i>Vrsinus</i> notatur. X. nota numeri millenarii. Charisander Praetor Athenis. Χίλιαι i. e. Χίλιαι Δραχμαί. Χοίρακοι. Ψαισά.</p>	<p>29, 30. 81, 81. 59. 47. 6. 71 23. 5. 29, 30. 56. 78.</p>
--	---	--	---

Errata, pag. 54. l. 25. signa fiqua
62. l. Not. 6. γκαφῆς γεαφῆς.

